

Hevesvezekény

k ö z s é g

Településrendezési Terve

1. Településszerkezeti Terv
2. Szabályozási Terv
3. Alátámasztó munkarészek

RÉGIÓ
Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.

✉ 3530 Miskolc, Rákóczi u. 11. sz.
☎ Tel./Fax: (46) 505-435, 327-924

Hevesvezekény

k ö z s é g

Településszerkezeti Terve

RÉGIÓ

Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.

✉ 3530 Miskolc, Rákóczi u. 11. sz.

☎ Tel./Fax: (46) 505-435, 327-924

RÉGIÓ

Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.

✉ 3530 Miskolc, Rákóczi u. 11. sz.

☎ Tel./Fax: (46) 505-435, 327-924

Hevesvezekény

község

Településrendezési Terve

Településszerkezeti Terv

Megbízó:

Hevesvezekény Község Önkormányzata

Hevesvezekény

Alkotmány u. 2.

3383

Generáltervező:

Régió Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.

Miskolc

Rákóczi u. 11.

3530

Hevesvezekény község 27/2005.(06.29.) sz. KT határozata

Tárgy: Hevesvezekény község Településszerkezeti Tervének és a Településszerkezeti Terv Leírásának megállapítása

Hevesvezekény község Önkormányzatának Képviselőtestülete a község Településrendezési Tervének **Településszerkezeti Tervére** vonatkozó előterjesztést megtárgyalta, és az alábbi határozatot hozza:

A Képviselőtestület

- Hevesvezekény község Településszerkezeti Tervét az **1. sz. mellékletben** szereplő, a Régió Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft. által készített TRT_01 rajzszerű – az igazgatási területre kiterjedő - Településszerkezeti Terv szerint,
- a Településszerkezeti Terv szöveges munkarészét a Településszerkezeti Terv Leírását a **2. sz. melléklet** szerint állapítja meg.

A településfejlesztési, településrendezési tevékenységek előkészítése, valamint a szabályozási terv készítése során a Településszerkezeti Tervben és az elválaszthatatlan részét képező Településrendezési Terv Leírásában foglaltakat együttesen kell alkalmazni.

Felelős: Polgármester, Jegyző
Határidő: folyamatos.

2. sz. melléklet

A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV LEÍRÁSA**A településszerkezeti terv feladata**

A Településszerkezeti Terv feladata, hogy meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait. Ennek megfelelően meghatározandó az egyes területek területfelhasználásának módja, a település és térség működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra hálózat elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítása és elrendezése, az országos és a térségi érdekek, a szomszédos, vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak figyelembevételével és a rendezési terveivel összhangban. Mindezt a környezet állapotának javítása, vagy legalább szinten tartása mellett kell elérni.

A településszerkezeti terv hatálya

A Településszerkezeti Terv Hevesvezekény teljes közigazgatási területére kiterjed.

A településszerkezeti terv módosítása

Az elfogadott Településszerkezeti Terv elemeinek megváltoztatásához a Településszerkezeti Tervet, valamint a Településrendezési Terv Leírását is módosítani kell.

A Településszerkezeti Terv módosítása esetén a tervmódosítás a módosítással érintett területfelhasználási egységet magába foglaló legalább egy tömbre vonatkozzon, de lehetőség szerint az adott terület környezetében lévő szomszédos tömbök együttesére is terjedjen ki.

Amennyiben a Településszerkezeti Terv módosítása vonalas jellegű létesítményeket, főforgalmi, forgalmi és gyűjtőutakat érint, úgy az érintett szakasz teljes egészének környezetét figyelembe kell venni.

A TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉNEK ALAPELVEI**A település jövőképe, a fejlesztések fő céljai**

A Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott **fő cél - mint a község jövőképe** – a következő:

„Hevesvezekény földrajzi, természeti és épített környezeti adottságait kihasználva a Mátra és Heves város felől a Tisza-tó felé irányuló turizmus egyik megállóhelye legyen.”

A főcél elérése érdekében a **legfontosabb részcélok**:

- A köztisztviselők környezetének rendezése, zöldfelületeinek karbantartása
- A település képének egyik hangulatos eleme, a műemlék Szalgháry-kastély (Fő u. 33.) hasznosítása, karbantartása
- Rendezett zöldfelületi rendszer kialakítása,
- Az árvízveszély megszüntetése,
- A művi és természeti értékek védelme

A település gazdálkodóinak és vállalkozóinak érdekében:

- Integrált mezőgazdasági termelésre való áttérés, a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Programba való bekapcsolódással
- Gazdasági terület kijelölése a vállalkozások számára a vasút és a település jelenleg beépített területei között - Viola u. északi oldalán

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI FELADATOK

A településszerkezet és a területfelhasználás rendszere

Hevesvezekény község közigazgatási területe építési szempontból beépítésre szánt (beépített, vagy a terv távlatában beépítendő) és beépítésre nem szánt területekre tagolódik.

A beépítésre szánt területfelhasználási egységeket a tervezett szerkezeti elemek figyelembevételével, a területi adottságok alapján építési övezetekre kell felosztani a továbbtervezés során. Az egyes építési övezetek előírásait a Szabályozási tervben kell meghatározni. A beépítésre nem szánt területek jellemzően, de nem kizárólag a külterületek.

A tervlapokon feltüntetett védőterületeknek, védőtávolságoknak és védősávoknak, valamint a szomszédos területfelhasználási egységeknek az érintett területfelhasználásra gyakorolt hatásait az építési övezetek kialakításánál figyelembe kell venni.

A jelenlegi településszerkezet és területfelhasználás

A község legfontosabb forgalmi útja a 3209. sz. összekötő út (belterületi szakasza a Fő út) Ez az út biztosítja a közúti kapcsolatokat északnyugat – délkeleti irányban Heves és Kisköre települések felé.

A település másik forgalmi útja az Alkotmány u. nyomvonalában illetve annak meghosszabbításában futó Átányra vezető 32309. sz. bekötőút, melynek kiépítése javasolt.

A mai Hevesvezekény belső településmagja magán viseli a hajdani halmaztelepülés jegyeit. Ezt a területet veszik körül a később hozzáépült derékszögű telkes, rendezett településrészek. A XIX. sz. közepeztől kezdődően a Hanyi-éren túli területeken beépített területek alakultak ki, majd 1920 után kezdett a vasútvonal felé terjeszkedni a település.

A település közintézményei, ellátó létesítményei koncentráltan, a település történelmi központjában helyezkednek el. A település távlati fejlesztése a kialakult értékes szerkezet megvédésének figyelembevételével történhet.

A település az alföldi településekre jellemzően hagyományos, laza beépítésű, egyes részein ritkán beépített. Sok helyen a település belsejében nagyméretű gondozott kertek, sőt nagy-méretű szántóföldek is találhatók. A településen továbbra is igény van a történetileg kialakult nagyméretű gazdálkodó telkek megtartására, új telkek kialakítására, melyre a terv javaslatot tesz.

A település belterülete hosszabb távon elegendő számú beépítetlen lakótelekkel rendelkezik, újabb lakó- és egyéb környezetbarát rendeltetésű telkek kialakítása a féloldalasan beépült utcák kétoldali beépítésével és egyes túl nagy mélységű telkek megosztásával történhet, ahol ezt a település vízügyi adottságai megengedik. A belvízzel vagy árvízzel veszélyeztetett területek nagyméretű telkei jelenleg kert vagy mezőgazdasági hasznosításúak, melyek felhasználási formája megtartandó.

A területfelhasználási egységek megengedett maximális szintterület sűrűsége

A településen belül az alábbi szintterületi sűrűség tervezhető:

Területfelhasználási egységek ¹	Megengedett max. szintterületsűrűség ¹	Megengedett legnagyobb beépítettség ²
Falusias lakóterület	0,5	30%
Településközpont vegyes terület	2,4	50%
Kereskedelmi-szolgáltató terület	2,0	45%
Ipari terület	1,5	30%
Nagy zöldfelületű különleges területek	1,0	20%
Egyéb intézményi különleges terület	2,0	30%

¹ Szintterületsűrűség - a beépítésre szánt (beépített) terület területfelhasználási egységein a területfelhasználási egység területének és a rajta elhelyezhető (elhelyezett) épületek összes szintterületének viszonyszáma.

² A telek legnagyobb beépítettsége - a telek beépített területének területéhez viszonyított megengedett mértéke.

Beépítésre szánt területek területhasználati rendszere

Lakóterületek – jele: L

Falusias lakóterület – jele: Lf – kertes jellegű – jelentősebb kertterületekkel rendelkező, és gazdasági jelleggel művelt - családi házas lakóterületek területfelhasználási egysége. A készítendő szabályozási terv tartalmazza majd a lakótelkek besorolását a területnagyság és az ott megengedett tevékenységek ill. épületek, építmények szerint

Vegyes területek – jele: V

Településközpont vegyes terület – jele: Vt – a település legfontosabb intézményeinek elhelyezésére szolgáló területfelhasználási egység, lakóépületekkel vegyes elhelyezésben

Gazdasági területek – jele: G

Kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület – jele: Gksz – meglévő és javasolt kereskedelmi-szolgáltató területek, illetve környezetét nem zavaró egyéb gazdasági tevékenységek területfelhasználási egysége

Ipari-gazdasági terület – meglévő és javasolt ipari jellegű, környezetterheléssel járó gazdasági tevékenységek területfelhasználási egysége

Fajtái:

– **Mezőgazdasági üzemi terület - jele: Gm** - majorok, állattartó telepek elhelyezésére

Különleges területek (beépítésre szánt)– jele: K

Temető területe – jele: K/te

Sportterület – jele: K/sp

Telekigényes közműlétesítmények területe – jele: K/k

Tervezett magán arborétum területe – jele: K/nő

A beépítésre szánt területek rendezési feladatai, javaslatok

A település a belterületen hosszabb távon is elegendő beépítésre alkalmas beépítetlen területtel rendelkezik, ezért a beépítésre szánt területek bővítése nem indokolt.

LAKÓTERÜLETEK

A lakóterületek fejlesztése során a beépítetlen telkek felhasználása után az újabb telkek kialakítása a féloldalasan beépült utcák kétoldali beépítésével, és egyes nagyobb mélységű telkek megosztásával történhet. A beépítés egységesen a kialakult falusias forma.

TELEPÜLÉSKÖZPONTI VEGYES TERÜLETEK

Ebbe a területfelhasználási kategóriába tartoznak a település központi intézményei és a központ bővítésére szánt területek, ahol a területfelhasználás megkülönböztetése, hangsúlyozása fontos, és lehetőséget ad a lakóterületektől eltérő beépítési formák alkalmazására.

GAZDASÁGI TERÜLETEK

A község lakóterületei közé ékelődő meglévő gazdasági területek nem jelentős zavaró hatású gazdasági tevékenység kategóriába sorolandók azzal, hogy az ott folytatott munkavégzés csak olyan lehet, mely tevékenységből, és az általa keltett forgalomból eredő környezeti terhelés a lakóterületre vonatkozó határértékeket nem éri el, illetve nem haladja meg, a környezetet működésével nem zavarja.

A környezetét zavaró gazdasági tevékenység csak a lakóterületektől megfelelő védőtávolság biztosításával, az erre a célra kijelölt gazdasági területeken folytatható.

Kereskedelmi-gazdasági területek

Ebbe a kategóriába tartoznak:

- a településközponti vegyes területek szomszédságában található áruházak, üzletudvarok
- a benzinkút területe
- az újonnan kialakításra kerülő vállalkozói terület a vasút és a település beépített része között

Mezőgazdasági üzemi területek

- a település keleti oldalán elhelyezkedő állattartó telep – 0118/3. hrsz.
- A település északi oldalán található ló ill. pulykatartással foglalkozó állattartó telep

KÜLÖNLEGES TERÜLETEK

Különleges beépítésre szánt területek:

- Temető terület: a meglévő temető területe hosszú távban elegendő
- Sportpálya területe: a sportterület jól kialakított, a kialakítandó közpark területtel funkciójában összekapcsolható, távlatban egyéb pályákkal ill. új öltöző épülettel bővíthető
- Telekigényes közműépítmények területe
- Kialakítandó magán arborétum területe a 285. hrsz. telken

Beépítésre nem szánt területek területhasználati rendszere

Közlekedési és közműterületek – jele: KÖ

Közüti közlekedési területe – **jele: Kőu** - a település teljes igazgatási területén lévő (belterületi és külterületi) főutak, mellékutak, kerékpárutak, gyalogutak és burkolt terek területe a szükséges védőterületekkel

Kötőpályás közlekedési terület - vasút területe – **jele: Kők**

Zöldterületek – jele: Z

Közpark – **jele: Zp**

Egyéb zöldfelületek – **jele: Ze**

- Játsszótér – **jele: Ze/j**
- Közkert – **jele: Ze/k**
- Belterületi gyepterület – **jele: Ze/gy**

Erdőterületek – jele: E

Védelmi erdő – **jele: Ev**

Mezőgazdasági területek – jele: M

Általános mezőgazdasági terület – **jele: Má**

- Jelenleg szántó művelési ágú terület – **jele: Má/sz**
- Gyep művelési ágú terület – **jele: Má/gy**
- Nádas művelési ágú terület – **jele: Má/n**

Korlátozott funkciójú mezőgazdasági terület – **jele: Mkf**

- Korlátozott funkciójú szántó – **jele: Mkf/sz**
- Korlátozott funkciójú gyep – **jele: Mkf/gy**
- Korlátozott funkciójú nádas – **jele: Mkf/n**

Vízgazdálkodási területek – jele: V

Közcélú nyílt csatornák medre és parti sávja – **jele: V/cs**

Hullámtéri terület – **jele: V/h**

Belvízvédelmi töltés – **jele: V/t**

Vízműterület – **jele: V/b**

A beépítésre nem szánt területek rendezési feladatai, javaslatok

KÖZLEKEDÉSI TERÜLETEK

- Hevesvezekény 7 km-re helyezkedik el Heves várostól dél-keleti irányban, a két települést a 3209. sz. főközlekedési út köti össze, amely továbbhalad Kisköre irányába.
- A községet érinti a Kál-Kápolna-Kisújszállás 102. sz. vasútvonal

Hosszabb távú közlekedésfejlesztési javaslatok

- a Fő u. nyugati meghosszabbításában a jelenlegi földút kiépítése (Jászkisér felé) a 32111. sz. bekötőútig, amely Pély településsel való kapcsolatot könnyíti meg.

- A településen áthaladó 3209. sz. összekötő út kiváltása az országos ill. megyei tervben is szereplő új nyomvonallal
- A település másik forgalmi útja az Alkotmány u. nyomvonalában, ill. annak meghosszabbításában futó, Átányra vezető 32309. sz. út, aminek kiépítése javasolt.

Belterületi hálózatfejlesztés

Az újonnan beépítésre kerülő területek megközelítésére szolgáló kiszolgáló utak

- Összekötő u. – Alkotmány u. közötti út kiépítése
- Sárközy u. – Toldi u. közötti út kiépítése

ZÖLDTERÜLETEK

Fontos feladat a település zöldfelületi rendszerének rendezett kialakítása. Az utak menti zöldsávok, fasorok, a kisebb köztertek, a műemléki kúriák stb. zöldfelületeinek egységbe fogásával, a legfontosabb zöldfelületi funkciók meghatározásával a településkép és a belső kondíció javítása. Kiemelten kezelendő feladat a kúriák környezetében található díszkertek rendezésének feladata.

A település belterületének zöldfelületi rendszere gazdagnak tekinthető, melyből a zöldterületi terület-használati egységbe sorolt állandóan növényzettel fedett területek csak egy részt tesznek ki. Szintén a zöldfelületi rendszerhez tartoznak az út menti zöldsávok, az útkereszteződések teresedéseiben kialakított kisebb zöldfelületek, a közintézmények (iskola, óvoda, orvosi rendelő, stb.) udvarának kertjei, a sportpálya, a temető, illetve a településen kiemelten kezelendő kúriák parkjainak maradványai. Ezen túl kell figyelembe venni a zöldterületi terület-használati kategóriába sorolt, az esztétikai és ökológiai szerepen túl szabadidő eltöltési, pihenési, és sportolási funkciókat is – potenciálisan – magában hordozó közparkokat.

Közparkok

Jelentős kiterjedésű közparkok, illetve zöldterületként kezelt és fenntartott területek találhatók a 64/1 és a 285 hrsz-ú telken.

A 64/1 hrsz-ú telken található a Honfoglalási Emlékliget, ahol a honfoglalás évfordulóját 1100 facsemete ültetésével tették maradandóvá. A sportpályával szomszédos emlékliget kiterjedése jelentős, területe több mint 3,5 ha. A park megközelítése az Összekötő utcán, vagy a Rózsa utcán keresztül lehetséges. A Rózsa utca felől csak egy burkolatlan ösvényen keresztül lehetséges az odajutás és az Összekötő utca felől sem vezet megfelelő burkolt gyalogút a ligetbe. A Park kialakítása koncepció nélküli. A ligetben található egy kis kiterjedésű erdőfolt, melyet a nemrég a telepített facsemetékkel egészítettek ki.

A park kialakításához kertépítészeti tervet kell készíteni, amelyben meghatározandó:

- A megközelítési irányok, és annak megfelelő nyomvonalai,
- A parkban elhelyezhető funkciók (pl. pihenőhely, játszótér, bemutatókert stb.)
- A parkon belüli ösvények (nyomvonal, burkolat, kapcsolat)
- Rendezvények megtartására alkalmas helyszín kialakítása.

A 285. hrsz telken kialakított park kertépítészeti továbbfejlesztése szükséges, kedvező adottságaiból következően ökológiai jellegű esztétikus park kialakítására alkalmas a terület, a nyílt vízfelület megtartása javasolt.

Egyéb zöldterületek

A település területén kis kiterjedésű, de zöldterületi funkciókkal bíró területek az alábbiak:

- Játszótér a Kinizsi és a Petőfi utca kereszteződésében;
- Szabadság téri közkert;

A játszótér kialakítása kertépítészeti szempontból nem megfelelő. A játékok elhelyezkedése esetleges, burkolt felület nem került kialakításra, a játszótér legnagyobb hiányossága, hogy sem árnyékoló fák, sem takaró cserjék nincsenek telepítve. A Szabadság téri közkertben az I. és a II. világháborúban elesettek emlékét emlékmű őrzi. A kert kialakítása kedvező, növényzete beállt, szegélyén fasor húzódik. Üde és kellemes színtöltja a településnek.

ERDŐTERÜLETEK

Hevesvezekény erdőterületekben igen szegény község, sem gazdasági, sem védelmi célú számottevő erdőterületekkel nem rendelkezik. Kisebb fás területek találhatók a külterületen (pl. 073, 026, 04 hrsz-ú telkeken), de ezek területe egyenként nem éri el a másfél hektárt. A külterület termelési hagyományai a szántóföldi és gyepegzdaalkodáson alapulnak, az erdőgazdasági művelés jelentős fejlesztése indokolatlan, azonban helyenként védelmi célú fásítások telepítése javasolt, pl. a település szegélyén szélvédelem céljából, illetve a fő külterületi utak mentén tájképvédelem céljából. A tervben javasolt fasorok és erdősávok telepítésére külön tájfasítási terv készítése szükséges.

A külterület jelentős hányada kerül a közeljövőben természetvédelmi oltalom alá. A védelem alá kerülő területeken a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által készített természetvédelmi kezelési tervnek megfelelően kell gazdálkodni. Amennyiben a kezelési terv indokoltnak tartja élőhely-fejlesztési céllal tájba illő, természetközeli állományú, védelmi rendeltetésű erdők telepítendőket.

Véderdő telepítés

A 073/8 hrsz-ú telken, a településtől északra található a község hulladéklerakója, amelynek üzemelése illegális. Felszámolása, rekultivációja sürgető feladat, a szigetelés nélkül kialakított lerakó szennyező hatása fokozottan veszélyezteti a magas talajvízszintű területeket. A hosszútávon gazdasági területbe ékelődő rekultiválandó hulladéklerakó rendezése a gazdasági terület rendezett képének kialakításához is elengedhetetlen. A rekultivált hulladéklerakó utóhasznosítása erdőtelepítésre ajánlott.

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK

Hevesvezekény teljes közigazgatási területe része az Érzékeny Természeti Területek rendszerének. A területen olyan védett madarak élnek, amelyek élőhelyének megvédése érdekében a megfelelő termelési módok alkalmazását a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program támogatja. A gazdák tájékoztatásával és kellő összefogással elérhető, hogy a termelők éljenek a pályázati lehetőségeikkel. Létre kell hozni a területen egy olyan integrált mezőgazdasági rendszert, amelyben a természetvédelem, az árvízvédelem és a mezőgazdaság (a termelés) érdekei együttesen érvényesülnek, és a gazdálkodók számára biztos megélhetést biztosítanak.

A lakosság egyik fő megélhetési forrása az őstermelői tevékenység keretében a növénytermesztésből és az állattenyésztésből származik. A kárpótlás révén több személy jutott jelentősebb földterülethez, mely területeket a tulajdonos műveli vagy bérbe adja.

A település termőföldje nem igazán jó minőségű, helyenként szikes (szolonyec talajok), a szántóterületek átlagos aranykorona-értéke csupán 12,58 AK.

Az 1980-85 években alkalmazott gyepegabona váltó program keretében többszáz hektár került átmenetileg (3 évre) feltérésre, és ezeket a területeket ma is szántóként művelik.

Az ötvenes évektől kezdődően, a termelőszövetkezeti rendszerben nagy hangsúlyt fektettek a talajjavításra, vegyszerekkel és műtrágyákkal tették alkalmassá a talajt gabona- és zöldségtermesztésre. A szövetkezeti majorokon juh-, sertés- és baromfitelep egyaránt helyet kapott.

Művelési ág		Területe (m ²)		Területfelhasználás aránya (%)	
erdő		58685		0,26%	
legelő	gyep	6021622	6420400	27,01%	28,80%
rét		398778		1,79%	
szántó		14017893		62,88%	
kivett		1795522		8,05%	
összes		22292500		100,00%	

Jelenleg a szántóföldi műveléssel szemben a gyepegzdaalkodás jelentősége növekszik. A csak gazdaságtalanul művelhető szántóföldeket parlagon hagyják, vagy áttérnek a gyepegzdaalkodásra. Legeltetik, ill. kaszálják azokat. A területen – az őshonos gyepek adottságaiból adódóan – a juhtenyésztés rendelkezik nagyobb jelentőséggel.

A külterület mezőgazdasági hasznosítását a táblázat szemlélteti.

A „Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján, az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap társfinanszírozásában megvalósuló agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevétele részletes szabályairól szóló” 150/2004. (X. 12.) FVM rendelet 3. §-a szerint az agrár-környezetgazdálkodási intézkedések célja a termőhelyi adottságoknak megfelelő termőhelyi szerkezet, a környezettudatos gazdálkodás és a fenntartható tájhasználat kialakítása, és ennek függvényében a környezet állapotának javítása, valamint a gazdaságok életképességének és gazdasági hatékonyságának növelése a rendeletben meghatározott célprogramok által előírt kötelezettségvállalások megvalósításával.

Az alábbi agrár-környezetgazdálkodási célprogramokhoz kell kapcsolódni:

- szántóföldi agrár-környezetgazdálkodási célprogram csoport,
- gyepgazdálkodási célprogram csoport,
- ültetvényekre vonatkozó agrár-környezetgazdálkodási célprogram csoport,
- vizes élőhelyekhez kapcsolódó agrár-környezetgazdálkodási célprogram csoport,
- kiegészítő agrár-környezetgazdálkodási célprogram csoport,
- extenzív állattartáshoz kapcsolódó agrár-környezetgazdálkodási célprogram csoport

A település külterületét több tájvédelmi, illetve természetvédelmi célú övezet is érinti, ezért fokozottan kell érvényesíteni az integrált mezőgazdaság irányelveit.

A külterületet érintő, gazdálkodási korlátozásokat is indokoló övezetek az alábbiak:

- Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet,
- „Hevesi-sík” Kiemelten Fontos Érzékeny Természeti Terület,
- Natura 2000 hálózat Madárvédelmi Területe,
- Természeti területek
- Nemzeti Ökológiai Hálózat (folytonos folyosó, magterület és annak védőövezete),
- Egyedi tájértékek területe.

A mezőgazdasági termelés átalakításban az alábbi irányokat javasolt figyelembe venni:

- extenzív gyepgazdálkodás folytatása,
- külterjes legeltető állattartás folytatása (főként juhászat szerepének növelése),
- szántóföldi gazdálkodás területeinek csökkentése,
- mezőgazdasági vegyszerhasználat mérséklése,
- együttműködés a BNPI-vel, részvétel a pályázati lehetőségeken,
- az ökológiai hálózat rendszerének, a természetközeli élőhelyek területeinek megőrzése, fenntartása, fejlesztése (természetvédelem és mezőgazdaság együttműködése).

VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLETEK

A település vízügyi szempontból gyors beavatkozásra szoruló helyzetben van, mivel a belterületén áthaladó Hanyi-ér főcsatorna 1940-ben és 1999-ben is olyan magas vízszintet ért el, hogy árvízével elöntötte a települést.

Az egyik legsürgetőbb feladat ezért az árvízvédelem feladatának megoldása. Az árvizek elkerülésének optimális módja a település előtt kialakított vésztározó létesítése. A tározó létesítéséhez több település (legalább Heves, Átány és Hevesvezekény) összefogása szükséges. A vésztározó helyének kijelöléséhez vízügyi szakemberek javaslatát kell figyelembe venni. Ajánlott a Hanyi-ér feljebb szaka-sza mentén a mai napig meglévő, mocsaras, vízállásos területek elhelyezkedését is megvizsgálni, tározási lehetőségét számításba venni. A vésztározó kialakításával nemcsak az árvízveszély csökkenthető, de a természetvédelemmel együttműködve a vizes élőhelyek rendszere is bővíthető, melynek kialakításához további támogatásokra is számíthat a település.

A magas talajvízszintű külterületen folyamatos fenntartást igényelnek a belvízelvezető csatornák. A tájvédelmi körzet bővítésére szánt területeken azonban javasolt a csatornák kezelésének felhagyása a természetes ökológiai rendszer visszaállása érdekében.

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME

Az építészeti és régészeti örökség védelme

Az országos védelem elemei:

Műemlékek:

- **2243. tsz.** (50041/1958. sz. határozat) Polgármesteri Hivatal épülete, **volt Szinay-Vratarics kúria** (Alkotmány u. 2. - 59, 60, 61, 62 hrsz.)
- **2244. tsz.** (50041/1958. sz. határozat) Volt **Szalgháry-kastély** (Fő utca 33. - 84/1, 84/2, 85, 86. hrsz.)
- **10789. tsz.** (1918/1992. sz. határozat) **Nepomuki Szt. János szobor** (Alkotmány u. 2. előtt - 63/2. hrsz.)
- **10790. tsz.** (1917/1992. sz. határozat) **Kőkereszt** (Fő utca 78. előtt - 383/2. hrsz.)

Helyi értékvédelem:

A település helyi értékeit védelem alá kell helyezni. A helyi értékek meghatározásához, az értékek megvédéséhez értékvizsgálat készítenőd mely alapján a meglévő és ismert értékek köre bővítenőd az értékesnek ítélt épületekre, védendő utcaszakaszokra, utcaképekre, a település bel- és külterületén lévő védendő fészületekre, egyéb objektumokra. Az építészeti örökség helyi védelmét - a hatályos jogszabály szakmai szabályai szerint - önkormányzati rendeletben kell meghatározni és biztosítani.

Egyedi védelem:

Az egyedi védelem a kiemelt helytörténeti, építészettörténeti értékek megőrzésére irányul. Ezek kiválasztásánál tehát a városképi értékeken túl az egyedi értékek – pl. ritkaság, történeti jelentőség, esztétikai szempontok stb. - is a védelem tárgyát képezik. Az értékek megőrzésével kapcsolatban a legáltalvetőbb szabályokat – tömegkép, homlokzat, alaprajz, belső alakítás, jellegzetes szerkezetek védelme, ipar- és képzőművészeti emlékek védelme – a rendelet szövegébe bele kell fogalmazni, hogy kellő hatással működhessenek.

Helyi védelemre javasolt objektumok

- Rk. templom – 288. hrsz.
- Milinkó kastély – 125. hrsz.
- Temetőben található védelemre javasolt objektumok – 238. hrsz.
- Lakóépületek
  - o 362. hrsz.
  - o 353. hrsz.
  - o 364. hrsz.
  - o 174. hrsz.
- Gazdasági épületek
  - o Béke u. 2. telkén található nádtetős melléképület – 381. hrsz.
- Halmok
  - o Vezekényi nagyhalom
  - o Rí-halom
  - o Szöghatár, határdomb
  - o Határmezsgye cserjesávval
  - o Határdomb
  - o Népvándorlaskori halom a Muhányi-tanya mellett

A régészeti örökség védelme

A kulturális örökség részét képező **régészeti emlékek** védelmét a hatályos jogszabály szerint kell biztosítani. A Településszerkezeti Tervben rögzített nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek védelmét a szabályozási tervekben és az építési hatósági munkában érvényesíteni kell.

A TERMÉSZETI KÖRNYEZET VÉDELME

A természeti értékek védelme, táj- és tájképvédelem

Hevesvezekény a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) illetékességi területéhez tartozik.

Országos jelentőségű védett természeti területek (Hevesi Füves Puszták TK)

Hevesvezekény Közigazgatási területén a 9/1993. (III. 9.) KTM sz. rendelettel védetté nyilvánított Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet (HFPTK) bővítésének a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 22. § szerinti védetté nyilvánításra tervezett területeinek helyrajzi számait a 1. számú melléklet tartalmazza.

A Tájvédelmi Körzet jogszabállyal védett és védetté nyilvánításra tervezett területeire a természetvédelmi törvény előírásait kell alapul venni, és a természetvédelmi kezelési terv előírásait alkalmazni kell. A Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet védetté nyilvánításának célja (a 9/1993. (III. 9.) KTM rendelet a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet létesítéséről) a Heves-Borsodi Síkság eredeti állapotát reprezentáló pusztai növénytakarások és állatfajok, elsősorban a tűzok és ritka ragadozó madarak élőhelyének védelme.

A TK bővítési területei nemcsak zoológiai, hanem kiemelkedő jelentőségű botanikai értékekkel is rendelkeznek. Ezek megóvása a természetvédelmi hatóság és a gazdálkodók együttműködését kívánja meg.

Botanikai értékek:

A terület flórájából 851 edényes fajt mutattak ki, amelyből 185 ritka és veszélyeztetett, ill. 67 faj jogi védeltséget is élvez. Ez a kultúrtáj jelleghez képest magas aránynak mondható. A védett fajok az EU élőhelyvédelmi irányelvnek listáján is szerepelnek, ennél fogva európai jelentőséggel bírnak. Az élőhelyek megszűnése miatt 22 – korábban meglévő – növényfaj véglegesen kipusztult a területről, viszont a nem túl intenzív gazdálkodásnak köszönhetően számos védett növényfaj megmaradt és terjed a területen.

A területen 43 természetes növénytakarás fordul elő, amelyből 2 kipusztulással közvetlenül, 5 aktuálisan, 31 potenciálisan veszélyeztetett. Az EU-ban a szikes rétek és mocsarak kiemelt prioritású élőhelyek, mivel ezek nincsenek máshol az EU területén. Ez a belső-ázsiai jellegű szikes pusztai növényzet csak a magyar alföldi régióban fordul elő. A térségben a Tisza szabályozását követően nagyon lecsökkent a vizes élőhelyek száma és aránya, azonban a bővítés területén a Hanyi-ér mentén előfordulnak nem szikesedő mocsárrétek is.

A szikes rétek egyben az extenzív állattartás színhelyei is, amely a természetvédelem számára is kedvező.

Zoológiai értékek:

A HFPTK bővítési területein fokozottan védett madárfajok élnek, melyek megőrzése nemzetközi viszonylatban is igen fontos:

- tűzok, (globálisan veszélyeztetett),
- parlagi sas,
- hamavas rétihéja,
- kék vércse,
- szalakóta stb.

A Hevesi Füves Puszták TK bővítésére kijelölt területek a település délnyugati részén a Pélyi-szikesekhez kapcsolódnak, míg a községtől északra és keletre kijelölt területek a hevesi, illetve az átányi védett területekkel kapcsolódnak össze.

Helyi jelentőségű védett természeti területek

Hevesvezekény helyi jelentőségű védett természeti értékekkel jelenleg nem rendelkezik.

A község területén a műemlékvédelem alatt álló kúriák hajdani kertjeinek „maradványaiban” található egyes növénygyedek helyi védelem alá vonandók annak érdekében, hogy az épületek esetleges fejlesztése, vagy bármilyen jellegű beavatkozás során az épületekkel egységet alkotó növények védelme biztosított legyen.

Helyi védelem alá vonandó természeti emlékek:

- 2 db Sophora japonica 'Pendula' (szomorú fajtájú japánakác) – a Milinkó-kastély előtt, a főbejárat két oldalán,
- 6 db Sophora japonica-ból (japánakác) álló fasor a Milinkó-kastély mellett a Liliom utcában,
- Aesculus hippocastanum-ok (vadgesztenyefák) a Szalghary-kastély kertjében.

Természeti területek

A Tvt. 15.§ értelmében Természeti területnek minősül:

- a) az erdő, gyepek, nádasok, művelési ágú termőföld;
- b) a művelés alól kivettként nyilvántartott földterület, ha nem építmény elhelyezésére szolgál, vagy ha e törvény hatálybalépésekor, jogerősen jóváhagyott bányászati műszaki üzemi terv alapján nem áll bányaművelés alatt;
- c) a mező- és erdőgazdasági hasznosításra alkalmatlan földterület.

Természeti területeken a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

A természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdaságára, biológiai sokféleség fenntartására.

A termőföld hasznosítása, illetve a hasznosításra alkalmatlan területek használata, igénybevétele, meliorációs tervek készítése és végrehajtása, egyéb mezőgazdasági tevékenységek folytatása, valamint a vízgazdálkodás és a vízrendezés során a természetes és természetközeli állapotú vízfelületeket, nádasokat és más vizes élőhelyeket, valamint a mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen termőhelyi adottságú területek természetes növényállományát meg kell őrizni.

A Hevesvezekény területén kijelölt természeti területek részét képezik a kijelölt Hevesi Puszták TK bővítési területeinek, így azok kezelésére vonatkozóan a BNPI előírásait kell alkalmazni.

Nemzeti Ökológiai Hálózat elemei

Az ökológiai hálózat a természeti, természetközeli területek, valamint a védett természeti területek és védőövezetük ökológiai folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak egységes elnevezését jelenti. Ezek a területek védett fajok élőhelyei, ökológiai funkcióval rendelkeznek.

Ökológiai (zöld) folyosó az egyes védett természeti területek, valamint egyes védett természeti területek védőövezete, közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek, érzékeny természeti területek és természeti területek között a biológiai kapcsolatot biztosító, vagy ezt elősegítő területeket, területsávokat és területsszomszedságokat, és ezek láncolatát, valamint az ezeken található élőhelyeket;

Ökológiai hálózat egyes védett természeti területek, valamint egyes védett természeti területek védőövezete, közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek, érzékeny természeti területek és természeti területek ökológiai (zöld) folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak egységes elnevezését jelenti.

A település külterületén a Nemzeti ökológiai hálózathoz folytonos folyosó, magterület és annak védőövezete is található:

- Folytonos folyosóhoz tartozik a Hanyi-ér-főcsatorna és annak hullámtere, valamint a Hanyi-ér hajdani árterületének még jelenleg is időszakosan vízállásos, nádas területei.
- Magterülethez sorolhatók azok az értékes élővilággal rendelkező, főként gyepes területek, melyeket a BNPI a Hevesi Füves Puszták TK-hoz csatol a közeljövőben.
- Védőövezet (pufferterület): azok a gyepterület mozaikos területek, melyek egyrészt az összeköttetést biztosítják a fenti területek közt, másrészt megfelelő kezelésükkel biztosítható a magterületek védelme.

Natura 2000 hálózat területei

A település külterületét érintik az európai szintű ökológiai hálózat, a **Natura 2000** területei. A külterületen Különleges Természetmegőrzési Területek (SCI) és Különleges Madárvédelmi Területek (SPA) egyaránt találhatók.

A Natura 2000 hálózatban Hevesvezekény **teljes közigazgatási területével** része a HUBN 10004 sz. Madárvédelmi Területnek.

A Közösségi Jelentőségű Területek (különleges jelentőségű élőhelyek) közül a HUBN 20041. sz. a külterület északkeleti részét fedi le. (A kijelölt területek pontos jogszabályi kihirdetése még nem történt meg.)

Az európai Unió a területén még fennmaradt természetes élőhelyek, vadon élő állat- és növényfajok megőrzése érdekében hozta létre az uniós védelemre érdemes területek rendszerét, a Natura 2000-t. A hálózat működésének lényege, hogy a természeti értékeket nem rezervátumokban kívánja megőrizni, hanem gazdasági, társadalmi, kulturális és regionális igényeket és a természetvédelmi érdekeket egyaránt figyelembe vevő gazdasági fejlődésre keres megoldást.

A Natura 2000 hálózatot a kijelölt területek két típusa alkotja:

- Különleges Madárvédelmi Területek (SPA)
- Különleges Természetmegőrzési Területek (SCI).

Érzékeny Természeti Területek (ÉTT)

Érzékeny természeti terület az olyan extenzív művelés alatt álló terület, amely a természetkímélő gazdálkodási módok megőrzését, fenntartását, ezáltal az élőhelyek védelmét, a biológiai sokféleség fennmaradását, a tájképi és kultúrtörténeti értékek megőrzését szolgálja. (Tvt.)

Hevesvezekény teljes közigazgatási területével része a 2/2002. (I.23.) KöM-FvM együttes rendelet alapján a kiemelten fontos Érzékeny Természeti Területeknek. Kiemelten fontos ÉTT-k azok a területek, ahol nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő természeti, táji és kultúrtörténeti értékek fordulnak elő, amelyek fennmaradása középtávon (5-10 év) is kétséges a természetkímélő gazdálkodás támogatása nélkül.

Az ÉTT földrészletein folytatott természetkímélő gazdálkodáshoz a Nemzeti Agrárkörnyezet-védelmi Program végrehajtása érdekében az agrárgazdasági célok költségvetési támogatásáról szóló külön jogszabály szerint támogatás vehető igénybe.

Egyedi tájértékek

Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. (Tvt.)

Hevesvezekény területén az egyedi tájértékek kataszterezése 1990-ben megtörtént. A nyilvántartásba vett egyedi tájértékek az alábbiak:

- Nepumuki Szt. János szobor
- Római katolikus templom és a templomkert
- Milinkó-kastély
- Kőkereszt
- Régi sírkövek a temetőben
- Istállóépület a Mihályi-tanyán
- Vezekényi nagyhalom (kunhalom)
- Rí-halom (kunhalom)
- Szöghatár határdomb
- Határmezsgye cserjesávval Hevesvezekény és Pély határán
- Határdomb
- Kunhalom

Az egyedi tájértékek felmérésének célja, hogy felhívja a település önkormányzatának, illetve lakosságának a figyelmét azokra művi, illetve természeti értékekre, melyek jogszabályi védelme alatt nem állnak, de létezésük, jelenlétük a tájban hozzájárul a táj karakterének, a település képének kialakításához, illetve a hagyományos képének megőrzéséhez. Ennek megfelelően a településnek érdemes ezeket az objektumokat helyi védelem alá vonni, esetleg különböző szabályozásokkal, korlátozásokkal oltalmazni azokat.

Ki kell emelni a település határában található kunhalmok megőrzésének fontosságát. A KÉE Tájrendezési Tanszék által az „Egyedi Tájértékek Kataszterezése” (1990) című munkában kijelölt kunhalmok és határdombok területét ki kell vonni a művelés alól, mivel a folyamatos művelésük (beszántásuk) azok erodálódásához vezet.

Általános táj- és természetvédelem

A táj a földfelszín térben lehatárolható, jellegzetes felépítésű és sajátosságú része, a rá jellemző természeti értékekkel és természeti rendszerekkel, valamint az emberi kultúra jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban találhatók a természeti erők és a mesterséges (ember által létrehozott) környezeti elemek. (Tvt.)

A helyi táji- és természetvédelmi értékek védelmét, a területek kezelését az Önkormányzat külön rendeletben szabályozza. Az általános tájvédelem érdekében a külterületi utak menti fasorok, mezsgyék, vízfolyások, tavak, csatornák menti galérianövényzet védelméről gondoskodni kell, a hiányos fasorok, erdősávok növényzetét pótolni kell.

A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 37. §-a alapján, a táj alaktani és helyi éghajlati jellegét meghatározó elemeit, így különösen a domborzatot és a jellegzetes felszíni alakzatokat, a természetes vízfelületeket, a nádasokat és vizes élőhelyeket (vízfolyások), a mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen termőhelyi adottságú területek természetes növényállományát, a kulturális vagy történeti szempontból jelentőséggel bíró tájértékeket (kunhalmok, földvárak, rommezők stb.) a termőföld hasznosítása, a meliorációs tervek készítése és végrehajtása, valamint egyéb tevékenységek végzése során meg kell őrizni.

Új közutak, utcák kialakításánál legalább egy-oldali fasor telepítéséhez területet kell biztosítani. Ahol a szabályozási szélességek és a közműadottságok lehetővé teszik, a meglévő utcákban is fasorokat kell telepíteni. Fasor telepítésénél a gyorsan öregedő, szemetelő vagy allergiakeltő pollenű és termésű fajok (pl. nyárfák) telepítését kerülni kell. A fafajok kiválasztásánál előnyben kell részesíteni a tájra hagyományosan jellemző, a települési karakterhez illő fafajokat. Légvezeték alatt csak olyan kis növéssű fák, cserjék ültethetők, amelyek rendszeres csonkolása nem szükséges.

A település zöldfelületeinek megóvása érdekében meglévő fát, ill. növényzetet kivágni csak rendkívül indokolt esetben, az 1991. évi XX. törvénnyel módosított, 21/1970. (VI.21.) Korm. rendelet előírásainak betartásával lehet. Az építési engedély alapján kivágott, elhalt, továbbá engedély nélkül eltávolított növényzet pótlásáról lombtérfogat-egyenérték mellett kell gondoskodni. Ha a fa kivágására építéssel összefüggésben került sor, akkor a visszapótlás helyét, módját, a kiültetendő növény fajtáját az

építési engedélyezési terv részeként kell meghatározni. Gondoskodni kell a meglévő utak környezet-rendezéséről, új utak létesítése esetén, a tervezés folyamán gondoskodni kell az utak menti környezet-rendezésre vonatkozó tájépítészeti tervek elkészítéséről. A környezetrendezési tervnek a természet-védelmi, tájképvédelmi, környezetvédelmi és a vezetésbiztonsági szempontoknak egyaránt meg kell felelni.

A terv készítése során figyelembe vett tájvédelmi alapelvek

A természeti értékek és területek csak olyan mértékben vehetők igénybe, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek, és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.

A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

A történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti terület használata és fejlesztése során a táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megővését.

A táj jellege, a természeti értékek, egyedi tájértékek, esztétikai adottságok megővése érdekében:

- gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről;
- gondoskodni kell a használaton kívül helyezett épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések új funkciójának megállapításáról, illetve ennek hiányában megszüntetésükről, elbontásukról, az érintett területnek a táj jellegéhez igazodó rendezéséről;
- a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére;
- művelődési ág változtatás, más célú hasznosítás csak a táj jellegének, szerkezetének, a történelmileg kialakult természetkímélő használat által meghatározott adottságoknak és a természeti értékeknek a figyelembevételével lehetséges;
- biztosítani kell, hogy a gazdálkodással összefüggő épületek, építmények, létesítmények és berendezések elhelyezése, mérete, formája, funkciója és száma alkalmazkodjon a táj jellegéhez;
- a táj jellegének megfelelően rendezni kell a felszíni tájsebeket;
- vadon élő állatfajok ismert vonuló útvonalait keresztező vonalas létesítményt úgy kell építeni, hogy a vadon élő állatfajok egyedeinek átjutása - megfelelő térközönként - biztosítva legyen;
- biztosítani kell a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását.

Külterületi ingatlan, különösen természeti terület belterületbe vonására akkor kerülhet sor, ha annak következtében a táj jelleg, esztétikai és természeti értéke nem károsodik helyreállíthatatlanul.

A helyi rendelettel nem védett természeti értékek, valamint az értékvédelmi javaslatban jelölt természeti területek és az ökológiai folyosók védelméről, megtartásáról megőrzéséről a településrendezés eszközeivel gondoskodni kell.

A táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok védelme érdekében korlátozni kell a zöldmezős beruházásokkal igénybe vett területeket, valamint a földprivatizáció és kárpótlás során magántulajdonba juttatott mezőgazdasági hasznosítású területek tömeges mértékű építési telekké alakítását, illetve engedély nélküli beépítését, a biológiailag aktív felületek csökkenését, a lehetséges ökológiai folyosók és élőhelyek megszűnését.

A természeti területek használata és fejlesztése során természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a táj jellegének, esztétikai-, természeti értékeinek, a tájra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megővését.

KÖRNYEZETVÉDELEM

Hevesvezekény kevésbé érzékeny szennyeződésérzékenységi besorolású terület. A település rendelkezik érvényes környezetvédelmi programmal. A területen jelentős környezetterheléssel járó tevékenységet nem folytatnak.

Levegőtisztaság-védelem

A levegő szennyezettségét esetleg a szántóföldekről érkező porszennyezés okozhatja, illetve az állattartó telepek felől érkező bűzhatás. Ezért kiemelten kell kezelni a majorfásítások megvalósítását, illetve a dűlőutak melletti fásítások (egyben mezővédő erdősávok) elvégzését.

Az avar és kerti hulladék égetését a helyi önkormányzatnak rendeletben kell korlátoznia.

Talaj- és vízminőségvédelem

A felszíni és felszín alatti vizek fő szennyezőforrásai a mezőgazdasági területeken alkalmazott kémikáliák. A mezőgazdasági rendszer átalakulásával a vegyszerhasználat jelentősen csökkent és az agrár-környezetvédelmi programhoz kapcsolódó gazdálkodási módok bevezetésével ennek jelentősége tovább csökkenhet.

Hevesvezekényen a szolgáltatott ivóvíz arzénkoncentrációja magas. A hálózati ivóvíz javítása érdekében arzéneltávolító technológia beépítése szükséges az ivóvíz tisztítási folyamatába. A talajvizeket veszélyezteteti, hogy a településen még jelenleg sincs kiépítve a szennyvízcsatorna-hálózat, ami az igen magas talajvízszintű településen fokozott veszélyeztetettséget jelent. Megoldandó a település szennyvízelvezetési rendszere és a szennyvízkezelés.

Az állattartó telepek tevékenységük során terhelik környezetüket. A nem megfelelően kezelt hígtrágya, illetve a nem megfelelő trágyatárolás a talaj mellett befolyással van a vizekre és a levegőre is.

A település területén található 4 agyaggödör és a hulladéklerakó rendezése is fontos feladat. A hulladéklerakók rekultivációjára vonatkozó tervek már elkészültek. A vízműutak hidrogeológiai védőidomainak, illetve a védőterületének meghatározását és kijelölését el kell végezni. A belső- és külső védőterületet a földhivatali nyilvántartásba be kell vezetni.

Hulladékgazdálkodás

A település területén található bezárt hulladéklerakót a rekultivációs terv szerint végre kell hajtani. A szelektív hulladékgyűjtés rendszere bevezetésre került a településen. A rendszer használatának népszerűsítése szükséges. A szilárd kommunális hulladék gyűjtését Heves város Városgazdálkodási Üzeme végzi. A folyékony hulladék jelenleg teljes egészében tartálykocsikkal kerül ki a településről.

Zajvédelem

Hevesvezekény területén a zajterhelés mértéke alacsony. Nincsenek a lakosságot zavaró mezőgazdasági, ipari, illetve kereskedelmi vagy egyéb zajforrások. A településen áthaladó közút forgalma kicsi, a távlatban megépülő elkerülő út a település forgalmát tovább csökkenti.

KÖZMŰELLÁTÁS

A közműellátás fő szabályai:

- A közművek és hálózati elemei számára szükséges területen építményt, illetve a terület helyreállítását csak az illetékes szakhatóságok előírásai szerint lehet megvalósítani.
- A meglévő és tervezett közművezetékek nyomvonalának helyét (közterületen, vagy a vízbázisokra, vízmű kutakra és egyéb forrásokra, kutakra megállapított hidrogeológiai szolgalmi jog bejegyzésével) biztosítani kell.
- A hidrogeológiai védőidomot védeni kell.

- A települési szintű szennyvízelvezetésének közcsatornával történő teljes körű megoldását és a szennyvizek tisztítótelepen történő kezelését a fejlesztési területeken keletkező szennyvizek esetén is meg kell oldani.
- A településésztétikai és területgazdálkodási szempontok érvényesítése érdekében az utak szilárd burkolatának ki- és átépítéskor a beépített és beépítésre szánt területeken törekedni kell arra, hogy az új (120 kV-ig a nagy-, közép-, kiefeszültségű, valamint közvilágítási) villamosenergia ellátási és távközlési hálózat kiépítése és a meglevő hálózat rekonstrukciója földkábeles elhelyezéssel valósuljon meg. Az új villamosenergia-ellátási és távközlési hálózatok kiépítését földkábeles elhelyezéssel kell megvalósítani.
- A telefonhálózat bővítését földkábellel kell megoldani csatlakozva a meg lévő léges és alépítményes hálózathoz.
- A kábeltelevíziós hálózat kiépítését lehetőség szerint a telefonhálózattal egy ütemben kell megoldani szintén földkábellel, mindkét hálózat esetén tartalék védőcsövet kell elhelyezni. A hálózat folyamatos fejlesztése szükséges.
- A használaton kívüli kábelhálózatot el kell távolítani.
- A magánterületeken áthaladó közműveket át kell helyezni közterületre.
- Útrekonstrukció során a közművek átépítéséről, korszerűsítéséről gondoskodni kell.

A TERVBEN MEGHATÁROZOTT FELADATOK VÉGREHAJTÁSÁT ELŐSEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

Tervkészítési feladatok

A Településszerkezeti Terv jóváhagyása után gondoskodni kell az alábbi tervek elkészítéséről:

- a község teljes közigazgatási területére elkészítendő a szabályozási terv és helyi építési szabályzat;
- a település zöldfelületi rendszerének kertépítészeti tervét el kell készíttetni, kiemelt figyelemmel a főutca mentén húzódó széles zóldsáv egységes kialakítására és a közpark funkcionális koncepciójának körültekintő kidolgozására;
- tájfasítási terv készítése, amely meghatározza a külterületi út menti fasorok és a véderdősávok (mezővédő, hófogó stb. erdősávok) elhelyezkedését és állományát;
- Vízkárelhárítási, illetve árvízvédelmi vízügyi terv készítése a Hanyi-éren fellépő esetleges magas vízállások elvezetésére;

Tervegyeztetési feladatok

A jóváhagyott országos, regionális, megyei és kistérségi tervek elhatározásait a község településrendezési eszközeiben tovább kell vezetni, az ezt követően készülő magasabb szintű tervekben a község érdekeit érvényesíteni kell.

Jogalkotási feladatok

A Településszerkezeti Terv megvalósítása érdekében a Képviselő-testületnek folyamatosan figyelemmel kell kísérnie a terv megvalósítását, illetve a szükséges változtat átvezetését biztosítani kell.

A Településszerkezeti Terv megvalósítása érdekében az érintett területekre elővásárlási jogot kell alapítani, változtatási, telekalakításai, illetőleg építési tilalmat kell elrendelni.

A tervezett művi és természeti értékvédelem megvalósulására a védelmi eljárás lefolytatását kezdeményeznie kell a képviselőtestületnek.

Hevesvezekény, 2005. június 29.

jegyző

polgármester

MELLÉKLETEK

2/1. számú melléklet

A Hevesi Füves Puszták TK bővítésének területei

hrsz		
089		
090		A
090		B
091		
092		A
092		B
093		
0101		
0102		
0103		
0104		
0104		
0105		
0106		
0107		
0108	1	A
0108	1	B
0108	2	
0112		
0113		
012	10	
013		
014	1	
015	11	
015	12	
015	13	
015	14	
015	15	
022	1	
022	2	
024	5	A
024	5	B
024	6	
024	7	
024	8	
024	9	
024	10	
024	11	
024	12	
024	13	
024	14	

024	15	
024	16	
024	17	
025		
026	2	A
026	2	B
026	2	C
026	2	D
026	2	F
026	2	G
026	2	J
026	2	H
026	4	
026	5	
026	6	
026	7	
026	9	A
026	9	B
026	10	A
026	10	B
026	11	
026	12	A
026	12	B
026	13	A
026	13	B
026	13	C
026	13	D
026	14	A
026	14	B
026	14	C
026	14	D
026	15	A
026	15	B
026	15	C
026	15	D
026	16	
026	17	
026	18	
026	19	
026	20	
026	21	
026	22	

026	23	
026	24	
026	25	
026	26	
026	26	
026	27	A
026	27	B
026	27	C
026	27	D
026	27	F
026	28	A
026	28	B
026	28	C
027		
031	2	
031	4	
032	1	A
032	1	B
032	1	B
032	1	B
032	3	A
032	3	B
033	2	
033	4	A
033	4	B
033	5	A
033	5	B
033	6	
033	7	A
033	7	B
033	7	C
033	9	
033	10	
033	11	
033	12	
033	13	
033	14	
033	15	
033	16	A
033	16	B
033	17	A
033	17	B

033	18	
033	19	
033	20	
033	21	
033	22	
033	23	
033	24	
033	25	
033	27	A
033	27	B
033	28	A
033	28	B
033	29	
033	31	
033	32	
033	33	
033	34	
033	35	
033	35	
033	36	
033	37	
033	38	
033	39	
033	40	
033	41	
033	42	
033	43	
033	44	A
033	44	B
033	46	A
033	46	B
033	47	A
033	47	B
033	47	C
033	47	D
033	48	A
033	48	B
033	48	C
033	48	D
033	49	A
033	49	B
033	49	C

033	50	A
033	50	B
033	50	C
033	51	A
033	51	B
033	51	C
033	52	A
033	52	B
033	52	C
033	53	
033	54	
033	55	
033	56	
033	57	
033	58	
035	1	
035	2	
035	5	
036	5	
038		
049		
080	1	
080	2	
080	3	A
080	3	B
082		
083		
085		A
085		B
085		C
085		D
085		F
085		G
044	5	
044	6	
050		

Hevesvezekény

k ö z s é g

Szabályozási Terve

RÉGIÓ

Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.

✉ 3530 Miskolc, Rákóczi u. 11. sz.
☎ Tel./Fax: (46) 505-435, 327-924

RÉGIÓ

Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.

✉ 3530 Miskolc, Rákóczi u. 11. sz.
☎ Tel./Fax: (46) 505-435, 327-924

Hevesvezekény

község Településrendezési Terve Szabályozási Terv

és

Helyi Építési Szabályzat

Megbízó:

Hevesvezekény Község Önkormányzata
Hevesvezekény
Alkotmány u. 2.
3383

Generáltervező:

Régió Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.
Miskolc
Rákóczi u. 11.
3530

Hevesvezekény Község Önkormányzata

Képviselőtestületének

5/2005.(06.29.) sz. rendelete

Hevesvezekény Község

Helyi Építési Szabályzatáról és

Szabályozási Tervéről

Hevesvezekény Község Önkormányzata

- az 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bekezdés szerinti feladatkörben,
- az 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdés szerinti jogkörben, valamint
- az „Épített környezet alakításáról és védelméről” szóló többször módosított 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (3) bekezdés szerinti hatáskörben

az építés helyi rendjének biztosítása érdekében megalkotta Hevesvezekény Helyi Építési Szabályzatát és elrendeli annak alkalmazását.

Hevesvezekény Helyi Építési Szabályzatát és a rendelet részét képező mellékleteket együttesen kell alkalmazni.

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§

A rendelet hatálya

- (1) E rendelet hatálya Hevesvezekény község közigazgatási területére terjed ki.
- (2) Az illetékességi területen területet felhasználni, építési telket, telket, építési területet, közpark esetén területet kialakítani, az építési telken építési tevékenységet folytatni és arra hatósági engedélyt adni, valamint kötelezést előírni a Környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, (továbbiakban Ktv.) és az Épített környezet alakításáról és védelméről szóló többször módosított 1997. évi LXXVIII. törvény, (továbbiakban Étv.), valamint e törvény alapján meghatározott, az Országos Településrendezési és Építési Követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet (továbbiakban OTÉK) előírásai, illetőleg Hevesvezekény Helyi Építési Szabályzata (továbbiakban HÉSZ) előírásainak, valamint az ezeket a törvényeket és rendeleteket módosító jogszabályok együttes figyelembevételével lehet.
- (3) A HÉSZ rajzi melléklete a Szabályozási Terv, mely a Beépítésre szánt területek Szabályozási tervét (**1. számú melléklet**), valamint a Beépítésre nem szánt területek szabályozási tervét (**2. számú melléklet**) tartalmazza.

2. §.

Az igazgatási határ, a belterületi határ és a beépítésre szánt terület

- (1) A község az igazgatási határ módosítását nem tervezi.
- (2) A belterület határvonala a rendelet kihirdetése napján érvényes ingatlan-nyilvántartás szerinti állapot, a terv távlatában nem változik.
- (3) A beépített és beépítésre szánt terület, valamint a beépítésre nem szánt terület határvonalát a Szabályozási Terv tünteti fel.

3. §.

Szabályozási elemek

- (1) A Szabályozási Terv kötelező és nem kötelező elemeket tartalmaz.
- (2) A kötelező erejű elemek csak a Településrendezési Terv módosításával együtt változtathatók meg.
- (3) A Szabályozási Terv kötelező szabályozási elemei:
  - a) Belterületi határvonal;
  - b) A beépített és beépítésre szánt terület, valamint a beépítésre nem szánt terület határvonala;
  - c) A közterületek és egyéb funkciójú területek határvonala – kötelező szabályozási vonal;
  - d) Szabályozási szélesség – a közterületeknél a kötelező szabályozási vonalak közötti minimális távolság;
  - e) Az eltérő építési övezetek és övezetek határa;
  - f) A területfelhasználási kategóriák;
  - g) Az övezeti besorolás;
  - h) Az övezeti jellemzők:
    - a kialakítható legkisebb telekterület méret;
    - a beépítési mód;
    - a beépítettség megengedett legnagyobb mértéke;
    - a megengedett legkisebb-legnagyobb építménymagasság;
    - a beépítés feltételének közművesítettségi mértéke;
    - a zöldfelület legkisebb mértéke,
    - a megengedett igénybevételi, kibocsátási, szennyezettségi határértékek (környezetterhelési határértékek – emisszió és imisszió);
    - a minimális közművesítés ;
    - terepszint alatti építményekre vonatkozó előírások.
- (4) A szabályozás elemei az alábbiak szerint módosíthatók:
  - a) A kötelező szabályozási elemek módosításához a Településszerkezeti Terv és Szabályozási Terv valamint a Településszerkezeti Terv leírása és a Helyi Építési Szabályzat egyidejű módosítása szükséges;
  - b) A meglévő telekhatárok megváltoztatásához (összevonás, telekalakítás, - melyet kötelező szabályozási vonal és telekterület korlátozás nem tilt) településrendezési tervet nem kell módosítani, de az övezeti szabályozás kötelező elemeit be kell tartani.

II. FEJEZET

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEK

4. §.

A beépítésre szánt területek területfelhasználása

- (1) A beépítésre szánt területek az alábbi területfelhasználási kategóriákba sorolandók:

TERÜLETFELHASZNÁLÁSI EGYSÉG	JELE
Lakóterületek	L
Falusias lakóterület	Lf
Vegyes területek	V
Településközponti vegyes terület	Vt
Gazdasági területek	G
Kereskedelmi, szolgáltató terület	Gksz
Ipari terület (mezőgazdasági üzemi terület)	Gm
Különleges területek	K
Temető területe	K/te
Sportterület	K/sp
Telekigényes közműlétesítmények területe	K/k
Tervezett magán arborétum területe	K/nö

- (2) A területek övezeti határvonalait és övezeti besorolásukat a **Beépítésre szánt területek Szabályozási Terve** határozza meg.

5. §.

A beépítésre nem szánt területek területfelhasználása

- (1) A beépítésre nem szánt területek az alábbi területfelhasználási kategóriákba sorolandók:

TERÜLETFELHASZNÁLÁSI EGYSÉG	JELE
Közlekedési és közműterületek	Kö
Közüti közlekedés területe	Köu
Forgalmi út területe	Köu/1
Lakóút területe	Köu/2
Vegyeshasználatú gépjárműút	Köu/3
Gyalogút területe	Köu/4
Kötőpályás közlekedési terület – vasút terület	Kök
Zöldterületek	Z
Közpark	Zp
Egyéb zöldterületek	Ze
Közkert	Ze/k
Játszótér	Ze/j
Belterületi gyepterületek	Ze/gy
Erdőterületek	E
Védelmi célú erdőterület	Ev
Mezőgazdasági területek	M
Általános mezőgazdasági területek	Má
Jelenleg szántó művelési ágú területek	Má/sz
Jelenleg gyepterület művelési ágú területek	Má/gy
Nádas művelési ágú területek	Má/n
Korlátozott funkciójú mezőgazdasági területek	Mk
Korlátozott funkciójú szántó	Mk/sz
Korlátozott funkciójú gyepterület	Mk/gy
Korlátozott funkciójú nádas	Mk/n
Vízgazdálkodási területek	V
Közcélú nyílt csatornák medre és parti sávja	V/cs
Hullámtéri területek	V/h
Belvízvédelmi töltés	V/t
Vízbeszerzési és vízműterület	V/b

- (2) A területek övezeti határvonalait és övezeti besorolásukat a **Beépítésre nem szánt területek Szabályozási Terve** határozza meg.

6. §.

A településrendezési feladatok megvalósulását biztosító sajátos jogintézmények

- (1) A települési területek rendeltetésszerű felhasználásának biztosítása érdekében sajátos jogintézményeket alkalmazhat.
- (2) A lakóterület kialakítása érdekében történő kiszolgáló és lakóút céljára történő lejegyzést az ingatlan tulajdonosainak, vagy az Önkormányzatnak kell kérelmeznie.
- (3) Beépítésre szánt területen kiszolgáló utak és közművek kialakítására az útépítés és közművesítési hozzájárulás mértékének és arányának megállapítását a Képviselő-testület külön rendeletben szabályozza.
- (4) A településrendezési feladatok megvalósulása érdekében önkormányzati rendelettel előírt elővárlási jogot az önkormányzat köteles az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni.
- (5) A tervben meghatározott területeken az ingatlanok azonosítása a közigazgatási eljárás megindításakor érvényes ingatlan-nyilvántartás szerint kerül megállapításra.
- (6) Az ingatlanok rendeltetésének, használati módjának megváltozása, vagy korlátozása során keletkező károkozásért az ingatlan tulajdonosát, hasznélvezőjét külön jogszabály szerinti kártalanítás illeti meg. A kártalanítást az köteles megtéríteni, akinek tevékenysége miatt korlátozást kell elrendelni
- (7) Vasúti átjárók rálátási háromszögének területén minden építésügyi hatósági eljárásba be kell vonni a közlekedési hatóságot, a közlekedésbiztonsági érdekek érvényre juttatása céljából.

7. §.

A telekalakítás szabályai

- (1) A település területeinek övezetein és építési övezetein belül a telekalakítás közterületről vagy magánútról biztosított közvetlen kapcsolat mellett – jelen előírás, a Szabályozási tervek és a vonatkozó rendelet alapján engedélyezhető.
- (2) Beépítésre szánt területen építmény csak az (1) bekezdés szerint kialakított építési telken helyezhető el.
- (3) Az övezetre előírt legkisebb telekméretet el nem érő kialakult ingatlan csak akkor válik építési telékké, és akkor építhető be, ha az ingatlan beépítésére, az épület kialakítására vonatkozó egyéb szabályok betarthatók.
- (4) Az önkormányzati határozattal jóváhagyott terület-használatról és a szabályozási tervtől eltérő kialakult használat esetén a terv szerinti igénybevétele időpontjáig, továbbá a tartalék területeken telekalakítás - a 8. § vonatkozó rendelkezésein túl -, csak a kialakult használat megtartásával és csak telekegyesítés és telekhatár-rendezés céljára engedélyezhető.

8. §.

A telkek beépítésének feltételei

- (1) A szabályozási terven jelölt megváltozott területhasználatú és övezetű területeken az építés csak a változásnak megfelelően engedélyezhető.
- (2) Az önkormányzati határozattal jóváhagyott területhasználatról és a szabályozási tervtől eltérő kialakult használat esetén építési tevékenység csak a vonatkozó előírások szerint engedélyezhető.

- (3) A beépítésre szánt területen az övezetre előírt legkisebb telekméretet el nem érő ingatlan esetén az építési engedélyezési eljárást megelőzően a telek beépítésére, az építészeti és településképi követelmények tisztázására vonatkozó, összesített tartalmú elvi építési engedélyezési tervet kell készíteni, és elvi engedélyezési eljárást kell lefolytatni. Az elvi építési engedélyben az adott ingatlant a szükséges feltételek megléte és betartása mellett építési telekké kell nyilvánítani. A beépítési feltételeknek meg nem felelő ingatlan csak beépítésre nem szánt területként használható fel.
- (4) A korábbi előírásoknak megfelelően beépített, ill. jogerős építési engedély vagy fennmaradási engedély alapján kialakult állapot esetén további beépítés – amennyiben a telek jelenlegi beépítettsége eléri vagy meghaladja a jelen előírásban meghatározott mértéket –, csak a meglévő beépítettség megtartásával, az engedélyezhető szintterület-növelés mértékéig engedélyezhető.
- (5) Beépítésre szánt területen az épület rendeltetésszerű használatára vonatkozó engedélyt adni – a zárt rendszerű csapadékvíz elvezetés kivételével – csak a teljes közműhálózat kiépítése és igénybevétele esetén lehet.
- (6) A beépítésre szánt területek építési övezeteiben az OTÉK 32. § szerinti építmények helyezhetők el.
- (7) A beépítésre nem szánt területeken építési tevékenység az építésügyi eljárások szabályai szerint az Étv. 19. § (2) bekezdés betartásával engedélyezhető.
- (8) Ártéri és belvízveszélyes területen beépítés nem engedélyezhető.

9. §. Építésügyi eljárások

- (1) Építési engedély csak az övezetre, vagy építési övezetre vonatkozó előírásoknak megfelelően kialakított telekre, valamint a beépítésre szánt területen a belterületbe vont építési telkekre adható.
- (2) Azokon a területeken, ahol a terület felhasználása és építési övezete a Szabályozási terv szerint megváltozik, telekalakítás és építés csak a változásnak megfelelően engedélyezhető.
- (3) A (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően az építés és telekalakítás a szabályozási tervtől eltérő terület-használat esetén csak akkor engedélyezhető, ha:
  - a) az építés a legszükségesebb (élet-, vagyon-, közbiztonság, vagy egészségügyi szempontok miatt elengedhetetlen) munkálatok elvégzésére irányul,
  - b) a terv szerinti területfelhasználás a terv távatán túl (10, vagy több év) válik esedékessé, és annak végrehajtását a kérelmezett állapot nem akadályozza és nem teszi költségesebbé. Ezen a területen építmény csak ideiglenes jelleggel, visszavonásig érvényes hatállyal, kártalanítási igény kizárásával engedélyezhető.
- (4) A változtatási tilalom alá eső területen építési telket alakítani, építési tevékenységet folytatni, arra engedélyt adni, valamint értéknövelő változtatást végezni - az életveszély elhárításán kívül - nem lehet.
- (5) A Képviselő-testület a vonatkozó rendeletben meghatározott építési munkák körét az építészeti örökség helyi védelmére kijelölt területen külön rendeletben meghatározottak szerint bővíti.
- (6) Az építési engedélyezési eljárás során az építészeti örökség helyi védelmére kijelölt területen az építési engedélyezés feltételeit a Képviselő-testület az építészeti örökség helyi védelmére vonatkozó külön rendeletben szabályozza.
- (7) Az építészeti örökség helyi védelmére vonatkozó rendelet megalkotásáig a terv által jelölt építészeti örökség-védelem helyi területén az egyéb jogszabályok megtartásával és akkor lehet, ha a célzott hasznosítás jellege, a beépítés mértéke és módja illeszkedik a meglévő környezethez. Nem engedélyezhető a meglévő építészeti karaktertől eltérő, léptéktelen, a környezetbe nem illő idegen formai és építészeti elemek kialakítását célzó épület, építmény, továbbá a környezet hagyományaitól eltérő építési anyaghasználat.

- (8) Közterületen csak a Képviselő-testület külön rendeletével szabályozott építmények építése engedélyezhető.
- (9) Állattartó épület építése, és a tevékenységhez kapcsolódó építmények létesítése az övezeti előírások, és a település állattartási rendeletének együttes alkalmazásával engedélyezhető.
- (10) Bontási engedély azon esetekben, ahol a bontás következtében utcai foghíj jön létre, csak a keletkező foghíj beépítésére vonatkozó építési engedéllyel együtt adható ki.
- (11) Az építési engedély kérelemhez a harmonikus településkép, utcakép kialakításához M=1:500-as léptékben utcaképet kell készíteni, melyen a tervezett épület mellett lévő 2-2 szomszédos ingatlan építészeti együttesét kell ábrázolni. Az utcaképen az épületek sorát kerítéssel együtt kell ábrázolni.

III. FEJEZET

A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET VÉDELME ÉS ELŐÍRÁSAI

10. §.

Általános előírások

- (1) Valamennyi területfelhasználás, létesítés, beavatkozás során érvényre kell juttatni a környezetvédelem előírásait és a környezethasználatot úgy kell megszervezni, hogy az
  - a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és a környezet igénybevételét idézze elő,
  - b) megelőzze a környezetszennyezést,
  - c) kizárja a környezetkárosítást.
- (9) A település a 219/2004.(VII.21.) Korm. Rendelet 34.§ (1) bekezdése alapján meghatározott területi szennyeződés-érzékenységi besorolás alapján „C” - fokozottan érzékeny besorolású terület.
- (10) Új területhasználat, beruházás, létesítés esetén az engedélyezés feltétele a környezeti adottságok, továbbá a változtatással járó várható környezeti hatások vizsgálatának elvégzése és ezen vizsgálati dokumentáció csatolása az engedélykérelemhez.
- (11) A tervezett belterületi határtól mért 1000 m-es védőtávolságon belül a települési környezetet zavaró, szennyező tevékenység nem folytatható.
- (12) A földhasználó köteles a termőhely ökológiai adottságaihoz igazodva a földhasznosítás, a termesztés technológia és talajvédelmi beavatkozások összehangolásán alapuló olyan talajvédő gazdálkodást folytatni, amely a külön jogszabályokban meghatározott természetvédelmi, környezetvédelmi, vízvédelmi, közegészségügyi és állategészségügyi követelményeket is figyelembe veszi.

11. §.

A föld védelme

- (1) A mezőgazdasági termőföldek minőségének megóvása, a termőképesség fenntartása, rendeltetésszerű használata a földtulajdonosok ill. használók kötelezettsége.
- (2) A defláció ellen mezővédő erdősávokat kell telepíteni.
- (3) A termőföld védelméről külön törvény rendelkezik. A termőföldön történő beruházások esetében a beruházó köteles a területileg illetékes körzeti Földhivatal földvédelmi hatósági engedélyét beszerezni. A beruházó köteles gondoskodni a termőréteg megmentéséről.
- (4) A beruházás megkezdése előtt a területileg illetékes földvédelmi hatóság hozzájáruló nyilatkozata alapján a beruházó köteles a termőréteg megmentéséről, védelméről, összegyűjtéséről, megfelelő kezeléséről és újrahasznosításáról gondoskodni.

- (5) A település közigazgatási területén a termőföldek védelme érdekében, pangóvizek, belvizek kialakulásának elkerülése érdekében gondoskodni kell a csapadékvíz megfelelő elvezetéséről.
- (6) Mély fekvésű területek csak nem szennyezett anyaggal tölthetők fel.
- (7) A szántóterületeken a felszín alatti vizek, így a talajvíz védelme érdekében is kiemelt jelentőségű feladat a nitrogén alapú műtrágyák használatának mellőzése.
- (8) Külszíni anyagnyerőhely területét az anyagnyerés megszüntetése után a tulajdonos, üzemeltető köteles újrahasznosításra, ill. rekultivására előkészíteni.

12. §. A vizek védelme

- (1) Vízvédelmi szempontból figyelembe kell venni a vízgazdálkodásról szóló mód. 1995. évi LVII. törvényben, valamint a vízhasználatok, csapadékvíz-elvezetés, szennyvíz-elhelyezés és -kezelés rendjét szabályozó 201/2001. (X.25.), 203/2001. (X.26.), továbbá a felszín a alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szóló 219/2004. (VII. 21.) kormányrendeletekben foglalt előírásokat.
- (2) A település területén található vízbázisok, távlati vízbázisok valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről a 123/1997.(VII.18.) kormányrendelet intézkedik.
- (3) Hevesvezekény a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, illetve a 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján a 4. vízminőségi területi kategóriába került besorolásra.
- (4) Hevesvezekény település a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján felszín alatti víz szempontjából a *kevésbé érzékeny kategóriába* került besorolásra. A 219/2004. (VII.21.) kormányrendelet melléklete alapján a *Natura 2000 vizes élőhelyei* a felszín alatti víz állapota szempontjából *fokozottan érzékeny* területek.
- (5) A felszíni vizekbe, illetve az élő vízfolyásokba csak a vízügyi hatóság hozzájárulásával és az általa meghatározott feltételek betartásával szabad csapadékvizet, illetve tisztított szennyvizet bevezetni.
- (6) A felszíni és a felszín alatti vizek, valamint a talaj minőségének védelme érdekében a tisztítatlan szennyvizek szikkasztása a kül- és belterületen egyaránt tilos. Lakóépületek, ipari, mezőgazdasági és szolgáltató létesítmények csak úgy létesíthetők, ha az ott keletkező szennyvíz és hulladék ártalommentes elhelyezése biztosított.
- (7) Az évi 500 m³ háztartási vízigényt kielégítő lakossági talajvízkutak létesítése, használatba vétele és megszüntetése helyi önkormányzati hatósági jogkör (az önkormányzati engedélyezési mélységhatár 15 m).
- (8) Épület felújítása, bővítése és új épület elhelyezése belterületen belül csak a meglévő gerinchálózatra történő szennyvízbekötés mellett engedhető meg. A közcsonnával még nem rendelkező kialakult építési területeken a közcsonna kiépítéséig az építés vízzáró szennyvízgyűjtő-medence (közműpótló) átmeneti alkalmazásával, vagy a hatóság által engedélyezett egyedi szennyvíztisztító kisberendezés üzemeltetésével engedélyezhető. A szennyvízgyűjtő medence rendszeres üritéséről ellenőrizhető módon (vízdíj-számla, szippantásról szóló számla) gondoskodni kell. Az új építési területeken mindennemű építés csak a csatornaközmű megépítése után és az ingatlanok csatornaközműre történő rákötése mellett engedélyezhető.
- (9) Fokozottan kell védeni a település területét érintő vízfolyások (Hanyi-ér) vízminőségét.
- (10) Az élővizek partjától számítva külterületen 50 m, belterületen, vagy beépítésre szánt területen 25 m védőtávolságon belül gazdasági építmény és lakóépület nem építhető.

- (11) Vízfolyásba, állóvízbe tisztítatlan szennyvíz és egyéb szennyező anyag nem bocsátható. A veszélyes és kommunális hulladékok elhelyezése a vízfolyás és csatorna medrekben, és a medrek környezetében tilos, a károkozókat közigazgatási-, vagy büntetőeljárás keretében felelősségre kell vonni.
- (12) Felszíni vízbe történő bevezetés esetén a tisztított szennyvíz, használt víz minőségének meg kell felelni a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.
- (13) A Hanyi-ér-főcsatorna, illetve az egyéb közcélú vízellátási létesítmények (belvíz- és öntözőcsatornák) parti sávjára vonatkozó szabályokat a „hullámterek és parti sávok, a vízjárta, valamint fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és a hasznosításáról” szóló 46/1999. (III. 18.) korm. rendelet határozza meg.
- (14) Külterületen a telek tulajdonosa köteles gondoskodni a keletkező szennyvíz, trágya, kommunális hulladék és egyéb hulladék ártalommentes átmeneti tárolásáról és a kijelölt telepekre történő szállításáról. Ha a szennyvíz közcsatornába nem vezethető, csak zárt szennyvíztároló, 500 m³/év szennyvízhozam felett egyedi szennyvíztisztító-berendezés alkalmazása szükséges.
- (15) Vízfolyások, csatornák, vízvezető árkok, védgátak folyamatos karbantartásáról, tisztításáról a kezelő, üzemeltető köteles gondoskodni.

13. §.

A levegőtisztaság védelme

- (1) A levegőtisztaság védelme a 1995. évi LIII. Környezetvédelmi törvény, a levegő védelmével kapcsolatos vonatkozó rendelet (21/2001. (II.14.) Kormányrendelet) előírásai alapján történik. A helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékei és a légszennyezési határértékek a vonatkozó rendelet (14/2001. (V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet és a 17/2001. (VIII.3.) Kormányrendelet előírásai szerint kerülnek megállapításra.
- (2) A település területén kizárólag olyan tevékenység folytatható és olyan létesítmények helyezhetők el, amelyek légszennyező anyag kibocsátása, légszennyezés-re gyakorolt hatása e rendeletek előírásait teljesíti és környezetveszélyeztetést nem okoz, továbbá melyek használata során a tényleges kibocsátás az illetékes környezetvédelmi felügyelőség által kiadott technológia specifikus határérték alatt marad.
- (3) A mezőgazdasági termelés során keletkező növényi hulladék nyílttéri, valamint hagyományos energiatermelő berendezésben történő égetése a nem védett, illetve a helyi védelem alatt álló területeken a nádas és más vízi növények égetése, illetve a tarlóégetés vonatkozásában a mód. 21/2001. (II.14.) kormányrendelet előírásai szerint kell eljárni.
- (4) A környezetvédelmi hatóság a levegőterhelést okozó forrásokra, tevékenységekre, technológiákra, létesítményekre (továbbiakban: légszennyező forrás) az elérhető legjobb technika alapján, a jogszabályban, illetőleg az egyedi hatósági eljárásának keretében kibocsátási határértéket, levegőtisztaságvédelmi követelményeket állapít meg.
- (5) A diffúz levegőterhelés elkerülése érdekében a helyhez kötött diffúz légszennyező forrás rendszeres karbantartásáról és tisztántartásáról az ingatlan tulajdonosa, kezelője, illetve használója köteles gondoskodni a mód. 21/2001 (II. 14.) kormányrendelet 10. § értelmében.
- (6) A kibocsátási határértékek túllépése, vagy a levegőtisztaságvédelmi követelményeknek a környezet állapotát veszélyeztető be nem tartása esetén a környezetvédelmi hatóság a légszennyező intézkedési terv kidolgozására és végrehajtására kötelezi, melynek mulasztása esetén a légszennyező forrás működését korlátozhatja, felfüggesztheti, vagy betilthatja, és a hatósági intézkedéséről a települési önkormányzatot is értesíti.
- (7) Valamennyi országos rendeletben szabályozott tevékenységi kör megvalósítása előtt a vonatkozó rendeletben felsorolt tevékenységek esetén környezeti hatástanulmány készítenendő. A környezeti hatástanulmányok alapján további részletes hatástanulmány készítése rendelhető el, amennyiben a környezetállapot veszélyeztetettsége és a megelőzés, vagy kárelhárítás lehetséges módzatai

nem kellően tisztázottak. A környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenységek esetén a védelmi övezet kialakításának szükségességét, és annak méretét a környezeti hatásvizsgálat eljárása során kell meghatározni.

- (8) A védelmi övezetekben huzamos emberi tartózkodásra szolgáló épület, valamint levegőterhelésre érzékeny élelmezési célt szolgáló növényi kultúra nem telepíthető. A kijelölt védelmi övezetben nem lehet, és oda a későbbiekben sem telepíthető a védelmi övezetre vonatkozó tilalom feloldásáig lakóépület, üdülőépület, oktatási, egészségügyi, szociális és igazgatási célú épület, kivéve a telepítésre kerülő, illetve a már működő légszennyező források működésével összefüggő építményt.
- (9) Hulladék hagyományos háztartási energiatermelő berendezésben, valamint nyílt térben történő égetése tilos. Kis mennyiségben keletkező háztartási papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő fahulladék háztartási tüzelőberendezésben történő égetése külön engedély nélkül végezhető a 21/2001. (II. 14.) kormányrendelet 11. § értelmében.
- (10) Lakóterületen szagos, bűzös tevékenység nem folytatható, csak külterületen korszerű technológia mellett, új létesítmények, technológiák telepítése esetén, illetve a vonatkozó rendeletben meghatározott védőtávolságok betartása mellett.
- (11) Lakó és vegyes területfelhasználású területen, csak olyan szolgáltatóipari és kereskedelmi kisvállalkozás kaphat működési engedélyt, amely szükség szerint az érintett hatóságok véleményével is alá van támasztva.
- (12) Az állattartást az Önkormányzat állattartási rendeletében kell részletesen szabályozni.

14. §.

Zaj- és rezgés elleni védelem

- (1) A település belterületének a zaj és rezgésterhelési határértékei a 8/2002. (III.22.) KöM-EüM együttes rendelet alapján kerül meghatározásra.
- (2) Az üzemi létesítmény határértékei alól a vonatkozó rendelet¹⁰ alapján meghatározott időtartamra a környezetvédelmi hatóság legfeljebb 10 dB túllépést engedélyezhet.
- (3) A zaj- és rezgés elleni védelem érdekében bármely zajt kibocsátó létesítmény csak abban az esetben üzemeltethető, illetve bármely tevékenység csak abban az esetben folytatható, ha az általa kibocsátott zaj mértéke környezetében a vonatkozó rendelet szerinti határértéket nem haladja meg.
- (4) Zajt, illetve rezgést előidéző új üzemi létesítményt berendezést, technológiát, telephelyet és egyéb helyhez kötött külső zajforrást (a továbbiakban együtt: üzemi létesítmény) csak olyan módon szabad tervezni, létesíteni, üzembe helyezni, a meglévőt pedig bővíteni, felújítani, korszerűsíteni, valamint építési munkát végezni, hogy azok rendeltetésszerű használata, illetőleg az építési munka végzése során keletkező zaj a területre, illetve rezgés a létesítményre a megengedett zaj- és rezgésterhelési határértéket ne haladja meg.
- (5) A szórakoztató és sportlétesítmények környezetének védelme érdekében meg kell tenni a szükséges intézkedéseket az intézményhez kapcsolható, de azon kívül keletkező zajterhelés kialakulása ellen.

15. §.

Hulladékgazdálkodás, ártalmatlanítás

Kommunális hulladék

- (1) A települési hulladék ellenőrzött és előírt módon történő gyűjtését, szállítását, elhelyezését és ártalmatlanítását önkormányzati rendeletben kell szabályozni.
- (2) Tilos a hulladékok illegális lerakása, égetése!

- (3) A település területén kommunális és egyéb hulladék a szükséges gyakoriságú elszállításig csak zárt edényzetben tárolható.
- (4) Ki kell jelölni a települési hulladékok hasznosítható komponenseinek szelektív gyűjtésére szolgáló hulladékgyűjtő sziget(ek), illetve a veszélyes hulladékok begyűjtését is lehetővé tevő hulladékgyűjtő udvar(ok) helyét.
- (5) A közterületek tisztántartásáról, takarításáról, hulladék és gyommentesítéséről külön önkormányzati rendeletben kell intézkedni.
- (6) Élővízfolyásokba, csapadécsatornába, felhagyott kutakba bármely hulladékot, szennyvizet vezetni tilos, a meglévő illegális szennyvízbekötéseket meg kell szüntetni.
- (7) Az illegális hulladéklerakatokat fel kell számolni, az összegyűlt hulladékot el kell szállítani. A további problémák elkerülésének érdekében az érintett helyeken esetleg konténerek kihelyezésével lehet megoldani az illegális lerakás problémáját.
- (8) Külterületen a telek tulajdonosa köteles gondoskodni a keletkező szennyvíz, trágya, kommunális hulladék és egyéb hulladék ártalommentes átmeneti tárolásáról és a kijelölt telepekre szállításáról.
- (9) A talaj- és talajvíz védelme érdekében kommunális szennyvíz belterületen csak közcsonkába, annak kiépítéséig zárt tárolóba vezethető. Külterületen, ha a szennyvíz közcsonkába nem vezethető, csak zárt szennyvíztároló vagy egyedi szennyvíztisztító berendezés létesíthető. Ez utóbbihoz az illetékes Vízügyi Igazgatóság és a Környezetvédelmi Felügyelőség hozzájárulását be kell szerezni.
- (10) Az állati tetemek, állati hulladékok kezelésénél a hasznosítást kell előtérbe helyezni (pl. ATEV Rt.), és az ehhez szükséges gyűjtőkonténeres hulladékgyűjtés megoldását kell megszervezni.

Veszélyes hulladék

- (11) A település területén végzett tevékenységek során képződő veszélyes hulladékokat – melyek körét a mód. 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet 1. sz. melléklete határozza meg – elkülönítve, a környezet károsítását kizáró módon, az e célra kijelölt gyűjtőhelyen kell összegyűjteni.
- (12) A keletkezett veszélyes hulladékok kezeléséről (gyűjtés, előkezelés, szállítás, hasznosítás, ártalmatlanítás) a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló mód. 98/2001. (VI. 15.) Kormányrendelet előírásai szerint kell gondoskodni.
- (13) A talaj és a felszíni, ill. felszín alatti vizek védelme érdekében veszélyes hulladékot, növényvédő szert, műtrágyát, útszórási anyagot csak fedett, szivárgásmentes, vízzáró szigetelésű, zárt tárolóban szabad elhelyezni.
- (14) A veszélyes hulladékok kezelésre való átadása előtt meg kell győződni az átvető kezelésre való jogosultságról.
- (15) Dögkút - amennyiben nem hulladék elhelyezésre szolgáló zónába kerül, - mezőgazdasági vagy erdőzónában, a vonatkozó jogszabályok és hatósági előírások mellett elhelyezhető, ha 1000 m-es védőtávolsága más rendeltetési terület felhasználását nem zavarja.
- (16) A gazdasági területeken:
  - a) ha a szolgáltató létesítményekben folytatott tevékenységek során veszélyes hulladékok keletkeznek, azokat az ártalmatlanításig, ill. az elszállításig a vonatkozó jogszabályokban előírt módon, hulladék fajtánként elkülönítetten kell gyűjteni és környezetszennyezés nélkül tárolni,
  - b) az övezeten kívül keletkezett veszélyes hulladékok az övezet területén nem tárolhatók.

16. §. Sugárzás

- (1) A sugárzás tekintetében a vonatkozó törvényekben foglaltakat kell figyelembe venni.
- (2) A település területén az 1 W-nál kisebb adóteljesítményű, kereskedelmi frekvencián üzemelő nagyfrekvenciás mikrohullámú átvíztörők és adóvevők 1 m-nél nem hosszabb tartóoszlopai a település beépítésre szánt területén lévő építmények tetőfelületén elhelyezhetők.
- (3) Az 1m-nél hosszabb tartóoszlopokon elhelyezésre kerülő átvíztörők és adóvevők csak beépítésre nem szánt területen létesíthetők.

17. §. Települési zöldfelületek védelme

- (1) A település területén található, egyéb területfelhasználási (főként közlekedési) egységekhez kapcsolódóan kialakított zöldfelületek, zöldsávok védelméről a település önkormányzata gondoskodik
- (2) A meglévő fásított közterek, fasorok településképi szempontból értékes faegyedei, valamint az utcaképet meghatározó településképi jelentőségű gyepek zöldsávok és zöldfelületek védendő zöldfelületi elemét érintő rendezés, változtatás csak önkormányzati engedély alapján történhet. Az építéshatósági hozzájárulást szükség szerint kertészeti szakvélemény alapján szabad kiadni.
- (3) A település zöldfelületeinek védelme érdekében meglévő fát, egyéb fás növényzetet kivágni csak rendkívül indokolt esetben lehet.
- (4) Az engedély alapján kivágott, elhalt, továbbá engedély nélkül eltávolított fás növényzet pótlásáról lombtérfogat-egyenérték mellett kell gondoskodni, kivéve ha a területen a visszapótlás a meglévő lombkoronaszint borítottsága miatt nem kívánatos. Ha a fa kivágására építéssel összefüggésben került sor, akkor a visszapótlás helyét, módját, a kiültetendő növény fajtáját az építési engedélyezési terv részeként kell meghatározni.
- (5) A visszapótlásra kerülő növényállomány fajtáját, a telepítés helyét és idejét az eljáró hatóság meghatározhatja. A visszapótlásra szánt növényzetet az építési területen, vagy annak közelében kell telepíteni. A visszapótlásra szánt növényzet kiültetéséről - általában - az építési tevékenység megkezdése előtt kell gondoskodni, különösen, ha a visszapótlásra nem az építési területen kerül sor.
- (6) A fák vázágait eltávolítani, valamint a fák törzsét az ágrendszerük alatt átvágni - a szakszerű ifjító visszametszés és a szabályszerű fakivágás kivételével - tilos.
- (7) A település területén amennyiben a zöldfelület rendezési kertépítészeti terv nyár (Populus) fajok telepítését írja elő, csak faiskolai, klónozott, vegetatív szaporítású, porzós nyárfaegyedeket szabad telepíteni. A "vattázó termésű" termő egyedek telepítése tilos.
- (8) A közutak építési területén, a műszaki lehetőségek szerint legalább egyoldali zöldsávot, út menti fasorokat kell telepíteni. A fasorok telepítésének helybiztosítását a szabályozási szélesség megadásakor biztosítani kell, illetve a közművek és az útburkolatok tervezésekor figyelembe kell venni.
- (9) A zöldfelületek kialakításánál a termőhelyi adottságoknak megfelelő, elsősorban honos fafajok alkalmazandók.

18. §.

Környezetvédelmi célú övezetek és egyéb szabályozási elemek Rekultivációs területek

- (1) A rekultivációt igénylő területekre – volt hulladéklerakó, anyagnyerőhelyek – rekultivációs tervet kell készíteni. A rekultivációs tervnek ki kell térnie a roncsolt, illetve szennyezett terület részletes környezetvédelmi vizsgálatára. A kapott eredmények alapján kell meghatározni a rekultiváció optimális módját (felszámolás és elszállítás, talajcsere, műszaki- és biológiai rekultiváció stb.).
- (2) A rekultivációs tervnek tartalmaznia kell a terület utóhasznosítására vonatkozó javaslatokat. Ezekben – első ütemben – előtérbe kell helyezni a védelmi célú erdő telepítését, zöldterület, illetve egyéb zöldfelület kialakítását.
- (3) A rekultiválandó területeket a BNPI szakemberei segítségével fel kell mérni. Amennyiben a felhagyott anyag-nyerőhelyeken megindult a természetes szukcesszió és új értékes élőhelyek alakultak ki azokat meg kell őrizni, a roncsolt területeken esetlegesen meglepedett védett növény- és állatfajok élőhelyeit fel kell érni. A feltárt élőhelyeket a rekultiváció során meg kell őrizni. Esetleg növénytelepítésekkel lehet segíteni a további szukcessziót, de tereprendezést végezni nem lehet.
- (4) Az elkészített tervek alapján a kijelölt területeket rekultiválni kell.
- (5) Az illegális hulladéklerakatokat fel kell térképezni, és felszámolásukat el kell végezni.

IV. FEJEZET

A TERMÉSZETI KÖRNYEZET VÉDELMI ELŐÍRÁSAI

19. §.

A természet és a táj értékeinek általános védelme

- (1) Az országos és helyi jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló területek felsorolását a **3. és 4. sz. melléklet** tartalmazza.
- (2) A település mindennemű terület-felhasználása során biztosítani kell a védett növények és állatok értékes élőhelyeit, az élőhelyek kapcsolatát, az ökológiai folyosók megmaradását. A táji-környezeti adottságokban nagyléptékű, maradandó változást okozó közúthálózat-fejlesztés és a felszíni vízlevezető-rendszer átalakítása, valamint egyéb műszaki beavatkozás esetén a természeti értékek védelmét hangsúlyozó komplex környezeti hatástanulmányt (vonatkozó rendelet szerint), illetve környezeti hatáselemzést (a vonatkozó rendelet hatálya alá nem tartozó esetekben) kell készíttetni.
- (3) A tájfasítás mezőgazdasági területeket tagoló, valamint a meglévő vonalas létesítményeket kísérő fasorait, erdősávjait védeni és a karbantartásukról gondoskodni kell. Építéshatósági engedélykérelem (pl. területhasználat módosítás, építés, telekalakítás, stb.) esetén - a tájfasítás meglévő elemeinek fenntartása mellett - a szabályozási terven jelölt helyeken az engedélykérőt, a terület(ek) tulajdonos(ait), illetve kezelő(it) kötelezni kell a védelmi célú fásítás elvégzésére.
- (4) Gondoskodni kell a meglévő utak környezetrendezéséről, új utak létesítése esetén, a tervezés folyamán gondoskodni kell az utak menti környezetrendezésre vonatkozó tájépítészeti tervek elkészítéséről. A környezetrendezési tervnek a természetvédelmi, tájképvédelmi, környezetvédelmi és a vezetésbiztonsági szempontoknak egyaránt meg kell felelni.
- (5) A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 37. §-a alapján, a táj alaktani és helyi éghajlati jellegét meghatározó elemeit, így különösen a domborzatot és a jellegzetes felszíni alakzatokat, a természetes vízfelületeket, a nádasokat és vizes élőhelyeket (vízfolyások), a mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen termőhelyi adottságú területek természetes növényállományát, a kulturális vagy történeti szempontból jelentőséggel bíró tájértékeket (kunhalmok, földvárak, rommezők stb.) a termőföld hasznosítása, a meliorációs tervek készítése és végrehajtása, valamint egyéb tevékenységek végzése során meg kell őrizni.

- (6) Az 1996. évi LIII. tv. előírásainak megfelelően
  - a) gondoskodni kell a használaton kívül helyezett épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések új funkciójának megállapításáról, illetve ennek hiányában megszüntetésükről, elbontásukról, az érintett területnek a táj jellegéhez igazodó rendezéséről;
  - b) a táj jellegének megfelelően rendezni kell a felszíni tájsebeket;
  - c) biztosítani kell a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását
- (7) A helyi táji- és természetvédelmi értékek védelmét, a területek kezelését az Önkormányzat külön rendeletben szabályozza.
- (8) Az általános tájvédelem érdekében a külterületi utak menti fasorok, mezsgyék, vízfolyások, tavak, csatornák menti galérianövényzet védelméről gondoskodni kell, a hiányos fasorok, erdősávok növényzetét pótolni kell.
- (9) A település területét érintő táj- és természetvédelmi célú szabályozási övezetek:
  - a) Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet területe
  - b) Természeti területek
  - c) Nemzeti Ökológiai Hálózat által érintett területek
  - d) Natura 2000 hálózat által érintett területek
  - e) Érzékeny Természeti Területek övezete
  - f) Egyedi Tájértékek területei
  - g) Helyi jelentőségű védett természeti emlék

20. §.

Természetvédelmi övezetek

Országos jelentőségű természetvédelmi területek

(Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet területei) és a Természeti Területek övezete (Felsorolását lásd: 3. melléklet)

- (1) Hevesvezekény területén országos jelentőségű védett természeti területnek minősülnek a Hevesi Füves Puszták TK (HFPTK) bővítésére szánt területek. A HFPTK által érintett területek lefedik a kijelölt természeti területek övezeteit, ezért az ezekre vonatkozó előírások együttesen kerülnek ismertetésre.
- (2) Az országos jelentőségű védett természeti emlékekkel kapcsolatban a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait kell alkalmazni.
- (3) A területhasználatot a természetvédelmi kezelési tervben foglaltaknak megfelelően, illetve az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság javaslatainak megfelelően kell megszervezni.
- (4) Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.
- (5) Védett természeti területen tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja. Ennek érdekében védett természeti területen kizárólag a BNPI engedélyével adható ki bármilyen jellegű építményre vonatkozóan építési engedély.
- (6) A védett természeti területen a természetvédelmi kezelési módokat, korlátozásokat és tilalmakat, továbbá az egyéb kötelezettségeket a védetté nyilvánító jogszabály, illetve a természetvédelmi kezelési terv tartalmazza. A kezelési terv az ott tevékenységet folytatókra kötelező erejű.
- (7) Védett természeti területen vagy annak meghatározott részén a közlekedést és a tartózkodást – ha a védelem érdekei szükségessé teszik – a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, illetve megtilthatja.

- (8) Védett természeti területen a hatáskörrel rendelkező hatóság - szükség esetén a természetvédelmi hatóság kezdeményezésére - építési, telekalakítási tilalmat, illetőleg egyéb, jogszabályban meghatározott használati korlátozást köteles elrendelni.
- (9) Védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen:
- a) kutatás, gyűjtés, kísérlet végzéséhez;
  - b) a gyepek feltöréséhez, felújításához, felülvetéséhez, öntözéséhez, legeltetéshez, használatához;
  - c) a terület helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához;
  - d) termőföldnek nem minősülő földterület rendeltetésének, termőföld művelési ágának a megváltoztatásához;
  - e) az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fasor, fás legelőn lévő fa kivágásához, telepítéséhez;
  - f) nád és más vízinövényzet égetéséhez, irtásához, gyepek és parlagterület, tarló és szalma égetéséhez, valamint - a kijelölt és kiépített tűzrakóhely kivételével - erdőterületen tűz gyújtásához;
  - g) növényvédő szerek, bioregulátorok és egyéb irtószerek, valamint a talaj termékenységet befolyásoló vegyi anyagok felhasználásához;
  - h) horgászathoz;
  - i) közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.
- (10) Védett természeti területre közvetlen kihatással lévő vagy azt közvetlenül érintő más hatósági eljárás során a természetvédelmi hatóság szakhatóságként működik közre, így különösen:
- a) földrészlet megosztása, alakjának, terjedelmének megváltoztatása;
  - b) telekalakítás, területfelhasználás, építés, létesítés és használatbavétel;
  - c) nyomvonalas létesítmény és földmű építése;
  - d) vízimunka, vízilétesítmény és vízhasználat;
  - e) ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges telep létesítésének engedélyezése során;
  - f) az erdészeti, vadászati, halászati hatósági eljárásokban;
  - g) bányatelek megállapításának, módosításának, az ásványi nyersanyag feltárására, kitermelésére, valamint a meddőhányó hasznosítására, a kitermelés szüntetésére, a bánya bezárására vonatkozó műszak üzemi tervek és a tájrendezési terv jóváhagyásának, továbbá a bányászati létesítmények építésének és üzembe helyezésének, valamint egyes gépek és berendezések bányabeli használatának engedélyezésekor, továbbá a bányászattal összefüggő vízjogi hatósági eljárásokban;
  - h) termőföld más célú hasznosításának;
  - i) külön jogszabályban meghatározott veszélyes anyag átszállításának, tárolásának engedélyezésekor.
- (11) Természeti területen az igazgatóság szakhatósági hozzájárulása szükséges:
- a) a termőföld más célú hasznosításához, művelés alól kivett terület újrahásznosításához;
  - b) a földtani kutatáshoz és az ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyásához, a bányatelek megállapításához, az ásványi nyersanyag feltárására, kitermelésére, a kitermelés szüntetésére, továbbá a bányabezárásra vonatkozó műszaki üzemi tervek és a tájrendezési terv jóváhagyásához;
  - c) a vizekben a halászati üzemtervek jóváhagyásához.
- (12) Természetes és természetközeli állapotú vizes élőhelyek, különösen folyók, tavak partvonalának, valamint a vizeket kísérő természetes életközösségek (növénytakaságok) állapotának megváltoztatásához, vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 méteren belül, tavak partjától számított 100 méteren belül meglévő épületek, építmények, létesítmények, átépítéséhez, átalakításához, vízi létesítmények, kikötők, illetve a halászati célú hasznosítást szolgáló létesítmények létesítéséhez, kivitelezéséhez az igazgatóság szakhatósági hozzájárulása szükséges.
- (13) A villamosenergiái hálózat kisméretű (20 kV alatti) vezetékeit a település- és tájkép védelme érdekében földkábelben kell vezetni.

- (14) A kataszterezett, illetve később jegyzékbe vett Természeti Területek kezelési előírásairól a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság gondoskodik. A természetközeli állapotú területeken (természeti terület) - az ember által csekély mértékben befolyásolt élőhelyek, tájrészletek – a területhasználat módosítása, a termőföld művelési ágának megváltoztatása, építéssel összefüggő tevékenységek csak a természet védelméről szóló törvény előírásai szerint, a Természetvédelmi Szakhatóság hozzájárulásával végezhetők.
- (15) Az övezetben beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.
- (16) Az övezetben a termőföld művelési ágának megváltoztatásához a természetvédelmi hatóság engedélyét be kell szerezni, s azt a művelési ág megváltoztatásának földhivatalhoz történő bejelentéséhez csatolni kell.
- (17) Az övezetben új külszíni művelésű bánya nem nyitható.
- (18) Új épület, építmény elhelyezése, oktatási, kutatási, ismeretterjesztési, ökoturisztikai és a természeti terület fenntartását szolgáló céllal létesíthető az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság egyetértése esetén.

Egyéb természetvédelmi célú kategóriák által érintett területek **Nemzeti Ökológiai Hálózat által érintett területek övezete**

- (19) Ökológiai hálózat övezete: a természetes és természetközeli élőhelyek rendszere, amely az élőhelyek közötti ökológiai folyosók által biztosított biológiai kapcsolattal elősegíti a fajok vándorlását, terjedését és ezáltal a biológiai sokféleség megőrzését.
- (20) Az ökológiai hálózat magába foglalja a védett természeti területeket, a természeti területeket és részben a Natura 2000 hálózat területeit. Ezért az övezetben az egyéb természetvédelmi célú övezetek által érintett területeken az azokra vonatkozó szigorúbb szabályozási előírásokat kell alkalmazni.
- (21) Az ökológiai hálózat övezetébe tartozó területeken nem jelölhetők ki beépítésre szánt területek.
- (22) A meglévő természetszerű gazdálkodási módok (gyep, nádas, erdő) megtartandók, területhasználat változtatás illetve művelési ág váltás csak a természetvédelmi hatóság hozzájárulásával történhet.
- (23) Az övezetben erdőtelepítés és erdőfelújítás őshonos fajokkal, természetkímélő módon a termőhely-típusra jellemző elegyarányoknak megfelelően végezhető.
- (24) Gyepes területeken őshonos fajokból kialakított facsoportok telepíthetők (ligetesítés).
- (25) Új beépítés, műszaki infrastruktúra telepítés, bármilyen környezetszennyező, természeti értéket veszélyeztető vagy zavaró tevékenység az ökológiai hálózathoz tartozó területeken nem helyezhető el.
- (26) Vízfolyások partján legalább 50 méter széles sávban:
- a mezőgazdasági területek csak extenzíven (vegyszermentesen) művelhetők, gazdasági épületek nem létesíthetők,
  - gazdasági építmény és lakóépület nem építhető.

Natura 2000 területek (SPA, SCI) - 275/2004. (X.8.) Korm. rend.

- (27) A kormányrendeletben megfogalmazott előírások biztosítják a Natura 2000 területeken – különleges madárvédelmi területen (SPA), különleges természet-megőrzési területen (SCI)– található fa-jok és élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartását.
- (28) A kormányrendelet tiltja a Natura 2000 terület állapota, állaga és jellege elsődleges rendeltetésével ellentétesen történő megváltoztatását, valamint minden olyan beruházás végzését, illetve tevékenység folytatását - kivéve, ha kiemelt közérdekről van szó - amely a terület elsődleges rendeltetéséből fakadó védelmi célokkal ellentétes. A fentieknek megfelelően a jogszabályban rögzített Natura 2000 területeken a jelenlegi területhasználatok fenntartása szükséges, esetleges módosításokhoz a NPI hozzájárulása szükséges.
- (29) A beruházások és tevékenység engedélyezésénél a területen védendő fajokat, élőhelyeket és ezek ökológiai igényeit kell figyelembe venni, valamint meg kell vizsgálni, hogy a beruházás, illetve tevékenység mennyiben szolgálja a köz érdekeit.
- (30) A Natura 2000 területen az igazgatóság által államigazgatási határozatban elrendelt korlátozás esetére járó kártalanítást külön jogszabályban meghatározottak szerint kell kifizetni, míg a működési célú (folyó) támogatási szabályokat a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv végrehajtására kiadott jogszabályok határozzák meg;
- (31) Natura 2000 területen tilos olyan tevékenységet folytatni vagy olyan beruházást végezni, amely a terület elsődleges rendeltetéséből fakadó védelmi célokkal ellentétes.
- (32) Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság bármely olyan tevékenység gyakorlását felfüggesztheti, amelynek folytatása közösségi jelentőségű faj állományának, illetve közösségi jelentőségű élőhely súlyos vagy helyrehozhatatlan károsodásának veszélyével jár. Az igazgatóság kötelezi a károkozót az eredeti állapot helyreállítására.
- (33) A Natura 2000 területeken a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI)engedélye szükséges:
- a) gyeptöréséhez, felületéhez;
  - b) a terület helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához;
  - c) termőföldnek nem minősülő földterület rendeltetésének, termőföld művelési ágának megváltoztatásához;
  - d) az erdőkről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fás legelőn lévő fa kivágásához, telepítéséhez;
  - e) technikai jellegű sporttevékenység folytatásához - szántó művelési ágú területek kivételével
- (34) A Natura 2000 területre közvetlen kihatással lévő vagy azt közvetlenül érintő más hatósági eljárás során az igazgatóság szakhatósági hozzájárulása szükséges, így különösen:
- a) telekalakítás, területfelhasználás, építés és használatbavétel engedélyezéséhez;
  - b) nyomvonalas létesítmény és földmű építése engedélyezéséhez;
  - c) vízimunka, vízellátási létesítmény és vízhasználat engedélyezéséhez;
  - d) ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges telep létesítésének engedélyezéséhez;
  - e) erdészeti, vadászati, halászati hatósági eljárásban;
  - f) bányatelek megállapításának, módosításának, az ásványi nyersanyag feltárására, kitermelésére, valamint a meddőhányó hasznosítására, a kitermelés szünetelésére, a bánya bezárására vonatkozó műszak üzemi tervek és a tájrendezési terv jóváhagyásának, továbbá a bányászati létesítmények építésének és üzembe helyezésének, valamint egyes gépek és berendezések bányabeli használatának engedélyezésekor, továbbá a bányászattal összefüggő vízjogi hatósági eljárásokban.
- (35) Amennyiben az engedélykérelem tárgyát képező tevékenység, beruházás, illetve egyéb környezethasználat a Natura 2000 területre jelentős hatással van, az engedélyek megadására irányuló kérelemhez mellékelni kell a kormányrendeletben meghatározott állapotfelmérést, amennyiben a tevékenység, beruházás, illetve egyéb környezethasználat megkezdését külön jogszabály nem köti környezeti hatásvizsgálat elvégzéséhez, ennek hiányában az igazgatóság, vagy – szakhatósági közreműködése esetén – megkeresésére az eljáró hatóság kötelezi a kérelmezőt az állapotfelmérés benyújtására.

- (36) A Natura 2000 területre jelentős hatással lévő, hatósági eljárásban elfogadásra kerülő terv jóváhagyásához, módosításához a BNPI szakhatósági hozzájárulása szükséges.
- (37) A Natura 2000 területeken a tulajdonosnak, vagyonkezelőnek, használatnak biztosítani kell az igazgatóság számára a természeti érték és terület oltalma, tudományos megismerése, bemutatása érdekében végzett tevékenységét, így különösen a természeti érték megközelítését, bemutatását, őrzését, állapotának ellenőrzését és a hatósági tájékoztató, valamint eligazító táblák elhelyezését.

Érzékeny Természeti Területek övezete

- (38) Hevesvezekény teljes közigazgatási területével része a 2/2002. (I.23.) KöM-FvM együttes rendelet alapján a kiemelten fontos Érzékeny Természeti Területeknek. Az övezetbe – a 2/2002. (I.23.) KöM-FvM együttes rendelettel összhangban – a természeti (ökológiai) szempontból érzékeny földrészek összefüggő térségei tartoznak, ahol olyan természetkímélő gazdálkodási módok megőrzése, fenntartása és támogatása a cél, amelyek biztosítják az élőhelyek védelmét a biológiai sokféleség, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését.
- (39) Érzékeny természeti területek övezetében a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program célkitűzéseinek megfelelő és az érzékeny természeti területek hasznosítását biztosító célprogramok szerint a tájkép védelmét, a természeti értékek megóvását, a táj ökológiai és turisztikai potenciálját megőrző és azt növelő természetkímélő mezőgazdasági termelési szerkezetet kell kialakítani.
- (40) Az ÉTT földrészein folytatott természetkímélő gazdálkodáshoz a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program végrehajtása érdekében az agrárgazdasági célok költségvetési támogatásáról szóló külön jogszabály szerint támogatás vehető igénybe.

Egyedi Tájértékek területei

- (41) Az egyedi tájértékek kataszterezése és kihirdetése után a természetvédelmi törvény 7. § (4) bekezdése és a 166/1999. (XI. 19.) kormányrendelet 1. §-a alapján, az egyedi tájértékekkel kapcsolatos eljárásokban az illetékes nemzeti park igazgatóságot, mint szakhatóságot be kell vonni.

Helyi jelentőségű védett természeti emlék

- (42) A helyi jelentőségű védett természeti terület fenntartásáról, természeti állapotának fejlesztéséről, őrzéséről a védetté nyilvánító települési önkormányzat köteles gondoskodni.
- (43) A helyi jelentőségű védett természeti területekkel kapcsolatos ügyekben a település jegyzője jár el.
- (44) Hevesvezekény területén jelenleg helyi védelem alatt álló természeti érték nem található.
- (45) Helyi védelem alá vonásra javasolt természeti emlékek:
- 2db Sophora japonica 'Pendula' (szomorú fajtájú japánakác) – a Milinkó-kastély előtt, a főbejárat két oldalán,
  - Aesculus hippocastanum-ok (vadgesztenyefák) a Szalghary-kastély kertjében.
- (46) A helyi védelem alá vonásra javasolt növényegyedek:
- nem távolíthatók el helyükről,
  - nem vágathatók ki,
  - csonkolásuk nem engedélyezhető
  - felújító, fiatalító metszésüket rendszeresen kertészeti szakember bevonásával el kell végezni.
- (47) Különösen indokolt esetben,
- ha a növényegyedek egészségi állapota visszafordíthatatlanul leromlott, illetve
  - ha a növényegyedek balesetveszélyessé válnak

- c) és egyéb kertészeti, növényvédelmi módszer alkalmazásával a fák állapota nem javítható, a fák kivágását, illetve csonkolását kertészeti szakember bevonásával a település jegyzője engedélyezheti.

V. FEJEZET A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMI ELŐÍRÁSAI

21. §. Általános előírások

- (1) A település sziluettjének védelme érdekében a település bármely területén, ahol a településre jellemzőtől eltérő szintszámú épület vagy eltérő magasságú építmény megvalósítását tervezik, az építés csak településképi vizsgálat alapján engedélyezhető.
- (2) Védett közterületet érintő településrendezési tervek készítésekor az alábbi szempontokat kell figyelembevenni:
  - a) a mikroarchitektúra elemei és az utcabútorok egy tárgye gyütttest alkossanak,
  - b) egyedi tervezésű, időtálló kivitelű legyenek,
  - c) a védett területeken el kell kerülni a stíluskeveredést, az épített környezethez és a terek, közterületek karakteréhez nem illő tárgyak elhelyezését,
  - d) a védett közterületekre került tárgy önmagában is a tér, a közterület karakteréhez illeszkedő legyen, összhangban legyen a mikroarchitektúra elemeivel és a többi tárggyal,
  - e) A védett közterületre kihelyezett tárgye gyütttes, utcabútor család terveinek része kell legyen az egyes épületekre elhelyezett feliratok, reklámhordozók arculatterve is.
- (3) A védett közterület alakítására rendezési tervet kell készíteni.

22. §. Építészeti értékvédelem

- (1) A nyilvántartott műemléki objektumok felsorolását az **5. sz. melléklet** tartalmazza.
- (2) Az önkormányzat az építészeti örökség védelme érdekében területrészeinek és egyedi építményeinek védelmét helyi rendeletben szabályozza. Ennek biztosítása érdekében:
  - a) helyi területi védelem
  - b) helyi egyedi védelem alatt kell kezelni és nyilvántartani a **6. sz. melléklet** szerinti területeket és építményeket.
- (3) Az önkormányzat az építészeti örökség helyi védelmének keretén belül - különösen az Étv. vonatkozó előírásainak betartásával - az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló vonatkozó rendelet szerinti szabályokat állapíthatja meg.
- (4) Az építési hatóság az engedélyezési eljárások során elrendelheti:
  - a) az épület építéstörténeti kutatását,
  - b) az épületben esetleg meglévő üzletek kirakatszekrényeinek, kapuboltozatának megszüntetését vagy visszaállítását,
  - c) az épületen található értékes részletek szakértővel való felújíttatását,
  - d) az épület homlokzati burkolását, színminták szerinti színezését.
- (5) A település területén a tetők anyaga szürke hullámpala, illetve régi típusú üvegszál-betétes műanyag, áttetsző hullámlemez nem lehet.

23. §. Régészeti örökség védelme

- (1) A település nyilvántartott régészeti lelőhelyeit a **7. sz. melléklet** tartalmazza.
- (2) Földmunkákkal járó beruházásokkal a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket a kulturális örökség védelméről szóló törvény alapján el kell kerülni.
- (3) A még beépítetlen területeken el kell készíteni a régészeti lelőhelyek topográfiáját, a veszélyeztetett régészeti lelőhelyek feltárását, és biztosítani azok anyagának megfelelő elhelyezését.
- (4) A védetté nyilvánított régészeti lelőhelyen tilos olyan tevékenységet folytatni, amely a lelőhely állapotromlását eredményezheti. A régészeti területen az építkezés, földmozgatás megkezdését a munkák megindítása előtt a Heves Megyei Múzeumi Igazgatóságnak be kell jelenteni.
- (5) A régészeti feltárás költségeit – a mentő feltárások kivételével – annak kell fedeznie, akinek érdekében a feltárás szükségessé vált.
- (6) A régészeti emlékek és leletek előkerülése esetén a leletmentést a vonatkozó törvény és kapcsolódó rendeletek alapján kell biztosítani.

VI. FEJEZET TERÜLETFELHASZNÁLÁSI EGYSÉGEK ÖVEZETI SZABÁLYOZÁSA

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK

24. §. A területre vonatkozó általános előírások

- (1) A beépítésre szánt területek övezeti kódjának létrehozása az alábbiak szerint történik: (Pl. az övezet jele Lf/O.1.03.4) ahol
Lf – területfelhasználás kategóriája
O – a beépítési mód kódja
1 – a megengedett legnagyobb beépítési magasság mértékének kódja
03 – a telekterület minimális nagyságának kódja
4 – a megengedett legnagyobb beépítettség mértékének kódja

A beépítési mód kódja:

Beépítési mód	Kód
Kialakult beépítési mód	K
Szabadonálló beépítési mód	S
Oldalhatáron álló beépítés	O
Ikres beépítés	I
Hézagosan zárt sorú beépítés	HZ
Zárt sorú beépítés	Z
Csoportos beépítés	C

A megengedett legnagyobb beépítési magasság mértékének kódjai:

Megengedett legnagyobb építménymagasság (m)	Kód
Kialakult építménymagasság	K
3,5	1
4,5	2
6,0	3
7,5	4
9,0	5
10,5	6
12,5	7
15,0	8
33,0	9
Technológiától ill. funkciótól függő építménymagasság	T

A telekterület min. nagyságának kódjai:

A kialakítható legkisebb telekterület (m²)	Kód
Kialakult	K
360	03
550	05
720	07
900	09
1200	12
1500	15
2000	20
3000	30
5000	50
10000	1H
20000	2H
30000	3H
50000	5H

A megengedett legnagyobb beépítettség mértékének kódjai:

A megengedett legnagyobb beépítettség	Kód
Kialakult	K
0 %	0
2 %	02
5 %	05
10 %	1
20 %	2
30 %	3
40 %	4
50 %	5
60 %	6
70 %	7
80 %	8
90 %	9

- (6) Kialakult helyzetűnek tekinthető egy lakótelek, amelyen áll vagy állt már lakóépület illetve amellyel szomszédos telkek beépítettek.
- (7) Az épületek az építési helyen belül a kötelező jellegű szabályozási elemek betartásával szabadon elhelyezhetők. Az építési hely – amennyiben a szabályozási terv másképp nem rendelkezik – az elő- oldal- és hátsókerttel csökkentett telekméret.

- (8) A település egyedi telkes lakóövezeti építési telkein az épületek az alábbiak figyelembe vételével kerülhetnek elhelyezésre:
- A Szabályozási Terv alapján előírt építési helyen belül a max. beépítettségnek megfelelő nagyságú telekterület építhető be, de ez az érték nem lehet több 500 m²-nél.
  - Az utcai telekhatártól számított 40 méteren túli telekrész lakóépülettel egyik övezet sem építhető be.
- (9) Terepszint alatti építmény – a közművek és közműépítmények kivételével – a legnagyobb beépítés nagyságát meghaladó mértékben csak az építési hely határain belül, a telekre vonatkozó legkisebb zöldfelület megvalósításával, és csak akkor engedélyezhető, ha a terepszinttől számított magassága az 1,0 m-t nem haladja meg.
- (10) Az épületek és építmények rendeltetésszerű használatához az önkormányzat helyi rendeletével megállapított parkolót kell létesíteni.
- (11) Az építési telken - a telek beépített területébe beszámításra nem kerülő módon - az alábbi építmények helyezhetők el:
- elő- és oldalkertben:
    - közműbecsatlakozási műtárgy
    - hulladékártály tároló (legfeljebb 1,50 m-es magassággal),
    - kirakatszekrény (legfeljebb 0,40 m-es szélességgel),
  - oldal- és hátsókertben:
    - kerti építmény (hinta, csúszda, szökőkút, a terepszintnél 1 m-nél nem magasabbra emelkedő lefedés nélküli terasz),
    - kerti víz- és fürdőmedence, napkollektor,
    - kerti épített tűzrakó hely, lugas,
    - kerti szabadlépcső és lejtő,
    - szabadon álló és legfeljebb 6 m magas szélkerék, antennaoszlop.
- (12) Elő-, oldal- és hátsókertek kialakításának szabályai:
- ELŐKERTEK:**
- Az előkertek méretét a Szabályozási Terv szerint kell meghatározni. (Ha a szabályozási terv nem rendelkezik az előkert méretéről, akkor az OTÉK előírásait kell alkalmazni.)
  - Újonnan kialakított lakóterületek esetében az előkerti méret az utcai telekhatártól számított 5 méter, kialakult beépítések esetében a meglévő, vagy a környezetben kialakult értéket kell alkalmazni.
- OLDALKERTEK:**
- OTÉK előírásai szerint.
- HÁTSÓKERTEK:**
- OTÉK előírásai szerint.

LAKÓTERÜLETEK

25. §. Falusias lakóterületek (Lf)

- (1) A szabályozási terven **Lf** jellel jelölt falusias lakóterület gazdasági funkciókat is betöltő, falusias karakterű, 4,5 m-es épületmagasságot meg nem haladó lakóépületek elhelyezésére szolgál.
- (2) A falusias lakóterületen belül elhelyezhető épületek és funkciók:
  - a) a lakóépületben legfeljebb két önálló rendeltetési egység (lakás) helyezhető el
  - b) mező- és erdőgazdasági (üzemi) építmény
  - c) kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató épület
  - d) kézműipari építmény
  - e) helyi igazgatási, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület
  - f) sportépítmény
  - g) termelő kertészeti építmények
- (3) A falusias lakóterületen kivételesen sem helyezhető el:
  - a) üzemanyag-töltő állomás

26. §. A lakóterületek építési övezeteinek telekre vonatkozó összefoglaló szabályozása

Sajátos Használat szerint	Alkalmazható		Telekre vonatkoztatott			
	Építési övezet jele	Beépítési mód	Max. épít- mény- mag.	Min, telekte- rület	Max. be- építettség	Min. zöld- felület
Lakóterület			m	m ²	%	%
Falusias lakó-terület	Lf/O.2.07.3	Oldalhatáron álló	4,5	720	30	40
	Lf/O.2.09.3	Oldalhatáron álló	4,5	900	30	40
	Lf/O.2.12.3	Oldalhatáron álló	4,5	1200	20	40
	Lf/O.2.15.2	Oldalhatáron álló	4,5	1500	20	40
	Lf/O(S).2.30.2	Oldalhatáron álló (szabadonálló)	4,5	3000	20	40

VEGYES TERÜLETEK

27. §. Vegyes területek (V)

- (1) A vegyes terület lakó- és kereskedelmi, szolgáltató gazdasági épületek vegyesen történő elhelyezésére szolgál.

28. §. Településközponti vegyes területek (Vt)

- (1) A településközpont vegyes terület több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, lakó- és olyan helyi települési szintű igazgatási-, kereskedelmi-, szolgáltató-, vendéglátó-, szálláshely-szolgáltató, egyházi-, oktatási-, egészségügyi-, szociális épületek, valamint sportépítmények elhelyezésére szolgál, melyek alapvetően nincsenek zavaró hatással a lakófunkcióra.
- (4) A településközponti vegyes területen elhelyezhető:
  - a) lakóépület,
  - b) igazgatási épület,
  - c) kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató épület,

- d) egyéb közösségi szórakoztató épület,
- e) egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület,
- f) sportépítmény.

(5) A településközpont vegyes területen kivételesen sem helyezhető el:

- a) zavaró hatású gazdasági építmény,
- b) termelő kertészeti építmény,
- c) üzemanyagtöltő állomás,
- d) önálló parkolóterület és garázs a 3,5 t önsúlynál nehezebb tehergépjárművek és az ilyeneket szállító járművek számára.

29. §.

A vegyes területek övezeteinek telkekre vonatkozó összefoglaló szabályozása

Sajátos Használat szerint	Alkalmazható		Telekre vonatkoztatott			
	Építési övezet jele	Beépítési mód	Max. épít- mény- mag.	Min, telekterü- let	Max. beépí- tettség	Min. zöldfelü- let
Vegyes terület			m	m ²	%	%
Település- központi vegyes terület	Vt/S.K.K.3 (kúriák és körny.)	Szabadonálló	Kialakult	Kialakult	30	30
	Vt/O(S).2.09.3 (egyéb intézm.)	Oldalhatáron álló Szabadonálló)	4,5	900	30	30
	Vt/S.2.K.3. (iskola)	Szabadonálló	4,5	Kialakult	30	30

GAZDASÁGI TERÜLETEK

30. §.

Gazdasági területek (G)

(1) A település gazdasági területei sajátos használatuk szerint kereskedelmi, szolgáltató területek (Gksz) és ipari területek (Gip).

31. §.

Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek (Gksz)

- (1) A kereskedelmi-, szolgáltató terület elsősorban nem jelentős zavaró hatású gazdasági tevékenységi célú épületek elhelyezésére szolgál.
- (2) A kereskedelmi, szolgáltató területen elhelyezhető:
  - a) mindenfajta, nem jelentős zavaró hatású gazdasági tevékenységi célú épület
  - b) gazdasági tevékenységi célú épületen belül a tulajdonos, a használó és a személyzet számára szolgáló lakások
  - c) igazgatási és egyéb irodaépület
  - d) sportépítmény
  - e) üzemanyagtöltő
- (3) A kereskedelmi, szolgáltató területen kivételesen elhelyezhető:
  - a) egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület
  - b) egyéb közösségi szórakoztató épület.

32. §.

Ipari területek (Gip)

(1) Az ipari terület olyan gazdasági célú ipari építmények elhelyezésére szolgál, amelyek más beépítésre szánt területen nem helyezhetők el.

- (2) A terhelhetőségi szintnél nagyobb mértékben környezetszennyező üzemek bővítésére csak úgy adható építési engedély, ha a fejlesztés együtt jár a környezet-szennyező hatás csökkentésével, illetve ha a megvalósuló létesítmény üzembe helyezés után az éves levegőszennyezési kibocsátás nem haladja meg a környezetvédelmi hatóság által meghatározott határértéket.
- (3) Azoknál az üzemi létesítményeknél, amelyek környezetében a terv védőerdő létesítését írja elő, a védőerdőt annak az üzemnek, gazdálkodó szervnek kell kialakítani, amelyik a környezetszennyezést okozza. A védőerdő legkisebb szélessége 15 m lehet.
- (4) Azoknál az üzemi létesítményeknél, amelyek környezetszennyezést okoznak, de védőerdő hely hiányában nem alakítható ki, a védőfásításról saját telken belül kell gondoskodni.
- (5) A kijelölt területek körül tájvédelmi, településképvédelmi és környezetvédelmi érdekeknek megfelelően védelmi célú fásítás telepítése szükséges. Az kijelölt területek körül min. 10 méter széles sávban (min. 4 sor fa + cserjesáv) telepítésével véderdősáv telepítése szükséges.
- (6) A telepítés során előnyben kell részesíteni a honos, tájbaillő fajokat (tölgy, kőris, hárs, stb.), kerülni kell a tájidegen örökzöldek és az allergén fajok (pl. nyárok) telepítését.
- (7) Az ipari területek övezetén a technológiához kapcsolódó környezetvédelmi berendezéseket meg kell valósítani. A kötelező védőfásítás megvalósítását az engedélyezés során kell elrendelni.
- (8) Az iparterületeken az egyes részterületek várható zaj és rezgéshelyzetének minősítése csak részletes elemzés során tehető meg, ezért minden esetben zajkibocsátási határérték megállapítását kell kérni az illetékes hatóságtól.
- (9) Építési engedély csak akkor adható ki bármely ipari övezetben, ha a szakhatóságok által előírt környezetvédelmi intézkedések előzetesen elvégzésre kerültek.
- (10) Nagy állatlétszámú, üzemi állattartás célját szolgáló épületek és trágya, valamint egyéb bűzös hulladék kezeléséhez szükséges építmények, területek a belterület határától mért 1000 m, a belterületen kívüli egyéb lakott telkek körüli 500 méteres távolságon belül nem helyezhetők el.

33. §.

Gazdasági területek övezeteinek telekre vonatkozó összefoglaló szabályozása

Sajátos Használat szerint	Alkalmazható		Telekre vonatkoztatott			
	Építési övezet jele	Beépítési mód	Max. ép. mag.	Min. telekterület	Max. beépí- tettség	Min. zöld- felület
Gazdasági terület			m	m ²	%	%
Kereske- delmi szol- gáltató terület	Gksz/S.2.09.4	Szabadonálló	4,5	900	40	20
	Gksz/S.2.12.4	Szabadonálló	4,5	1200	40	20
Ipari terület (mezőgaz- dasági üzemi terü- let)	Gm/S.5.K.3	Szabadonálló	9,0	Kialakult	30	20

KÜLÖNLEGES TERÜLETEK

34.§.

Különleges területek (K)

- (1) A különleges területbe azok a területek tartoznak, amelyek a rajtuk elhelyezendő építmények különlegessége miatt jelentős hatást gyakorolnak a környezetükre, vagy a környezetük külső hatásaitól is védelmet igényelnek.
- (2) A nagy zöldfelülettel rendelkező, rögzített intézmény-funkciójú területeken csak az azok rendeltetészerű működéséhez szükséges egyéb építmények helyezhetők el.
- (3) A sportterületen sportépítmények, ezek kiszolgáló létesítményei helyezhetők el. A parkolást és a megfelelő szociális kiszolgáló épületeket biztosítani kell.
- (4) A temetőterületen a temetéssel összefüggő építményeken kívül csak a szertartáshoz kapcsolódó kiszolgáló, ravatalozó és egyházi épület építhetők.
- (5) A különleges területeken építési engedély csak elvi építési engedély alapján készült engedélyezési terv alapján adható ki.

35.§.

Különleges területek övezeteinek telekre vonatkozó összefoglaló szabályozása

Sajátos használat szerint	Alkalmazható		Telekre vonatkoztatott			
	Építési Övezet jele	Beépítési mód	Max. ép. mag.	Min. telekterület	Max. beépíthetőség	Max. zöldfelület
Különleges terület			m	m ²	%	%
Temető területe	K/te/S.K.K.1.	Szabadonálló	Kialakult	Kialakult	10	50
Sportterület	K/sp/S.2.K.1.	Szabadonálló	4,5	Kialakult	10	50
Tervezett arborétum területe	K/nö/S.1.K.02	Szabadonálló	3,5	Kialakult	2	50
Különleges közműterület	K/k/S.1.K.1	Szabadonálló	3,5	Kialakult	10	50

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

36. §.

Közterületek kialakítása, nyilvántartása és használata

- (1) A rendelet hatálya alá eső területen lévő közterületeket a Szabályozási Terv határozza meg.
- (2) A közterületeket rendeltetésének megfelelő célra bárki szabadon használhatja, azonban a használat mások hasonló célú jogait nem korlátozhatja.
- (3) A közterület rendeltetéstől eltérő használatához a tulajdonos önkormányzat hozzájárulása szükséges.
- (4) Amennyiben az eltérő használat építési tevékenységgel is összefügg, a tulajdonosi hozzájáruláson túl az építési hatóság engedélyét is be kell szerezni.
- (5) A település közterületein engedélyezhető eltérő használat az alábbi lehet:
  - a) hirdető (reklám) berendezés elhelyezése,
  - b) közúti közlekedéssel kapcsolatos építmények,
  - c) köztisztasággal kapcsolatos építmények (tárgyak),
  - d) szobor, díszkút, egyéb műalkotások elhelyezése,

- e) távbeszélő fülke elhelyezése,
  - f) építési munkával kapcsolatos létesítmények (állványok elhelyezése), építőanyag-tárolás,
  - g) zöldfelületek, fasorok,
  - h) közművek felépítményei,
  - i) egyéb, az Önkormányzat által közterület rendeletben engedélyezett funkciók.
- (6) A közterületek eredeti rendeltetésétől eltérő használatának időtartamát, a közterület-használat egyéb feltételeit, illetőleg a használat díját a közterület tulajdonosa esetenként, - esetleg a tulajdonosi elvárásokat és az engedély nélküli használat szankcióit is tartalmazó - külön rendeletben szabályozza.
- (7) Új építési telkek közművesítését közterületről vagy közforgalom számára átadott magánútról kell megoldani.
- (8) A közterületen minden esetben biztosítani szükséges a szintkülönbség rámpával történő áthidalását is.

37. §. Közlekedési területek (KÖ)

- (1) A település közlekedési területei a terven szabályozási vonalak által meghatározott közterületek, melyek közlekedési és közmulétesítmények elhelyezésére szolgálnak.
- (2) A közlekedési és közmuléshelyezésére szolgáló terület az országos és helyi közutak, a kerékpárutak, a közterületi parkolók, járdák és gyalogutak, mindezek csomópontjai, vízelvezetési rendszere és környezetvédelmi létesítményei, a közforgalmi vasutak, továbbá a közművek és hírközlés - kivétel a toronyjellegű - építményeinek elhelyezésére szolgál.
- (3) A terv szerinti közlekedési és közmulésterületen csak az OTÉK 26. § (3) bekezdés 1. pontja szerinti építmények helyezhetők el.
- (4) A rendelet hatálya alá tartozó területet teljes közmuléshelyezéssel kell ellátni. A területek és telkek beépítésének feltétele a közmuléshálózat kialakítása.
- (5) Új, illetve meglévő közút és vasút esetében azok tengelyétől számított minimum 25 méter széles védősávot kell biztosítani, melyben lakóépület, illetve huzamos emberi tartózkodás céljára szolgáló épület nem helyezhető el.
- (6) Új, illetve meglévő utak esetén is gondoskodni kell a tervszerű környezetrendezés, a tájvédelmet és a közlekedésbiztonságot egyaránt szolgáló növénytelepítések és tereprendezés kialakításáról. Az utak környezetrendezési tervét az illetékes útkezelő által jóváhagyott, táj- és kertépítész szakember által készített tervek alapján kell megvalósítani.
- (7) A meglévő fásított közlekedési területeken belül elhelyezkedő közterületek, fasorok településképi szempontból értékes faegyedei, valamint az utcaképet meghatározó településképi jelentőségű gyeperes zóldsávok és zöldfelületek védendő zöldfelületi elemet érintő rendezés, változtatás csak önkormányzati engedély alapján történhet. Az építéshatósági hozzájárulást szükség szerint kerteszeti szakvélemény és az útkezelő jóváhagyásával szabad kiadni.

38. §. Zöldterületek (Z)

- (1) Hevesvezekény területén a zöldterületi övezetbe sorolt zöldfelületi elemek az alábbi alövezetekbe sorolhatók:
- a) Közpark – jele: Zp
  - b) Egyéb zöldterületek – jele: Ze:
    - i. Játszóter terület – jele: Ze/j
    - ii. Közkert terület – jele: Ze/k
    - iii. Belterületei gyepek terület – jele: Ze/gy

- (2) Zöldterület az állandóan növényvel fedett közterület.
- (3) A zöldterületként szabályozott zöldfelületeket a szabályozási terven jelölt helyen és kiterjedésben fenn kell tartani, illetve meg kell valósítani.
- (4) A zöldterületnek közútról, köztérről közvetlenül megközelíthetőnek kell lennie.
- (5) A zöldterületnek kerekesszékekkel, gyermekkocsival is megközelíthetőnek és használhatónak kell lennie.
- (6) Új zöldterületek kialakítása, ill. meglévő zöldterületek átépítése csak kertépítészeti kiviteli terv alapján történhet.
- (7) A meglévő közparkok, közkertek funkcionális és zöldfelületi fejlesztése, illetve rekonstrukciója, fenntartása, valamint újak létesítése csak táj-és kertépítész szakember által készített kertépítészeti kiviteli tervek alapján engedélyezhető.
- (8) A közparkok, közkertek karbantartásáról a települési önkormányzat gondoskodik.
- (9) A zöldterületek más célú területhasznosítása csak a településszerkezeti terv, a szabályozási terv és a helyi építési szabályzat együttes módosításával, valamint a parknak az érintett terület közelében lévő visszapótlásával engedélyezhető.
- (10) A település zöldfelületeinek védelme érdekében meglévő fát, egyéb fás növényzetet kivágni csak rendkívül indokolt esetben lehet.

Közpark (Zp)

- (11) Az alövezetben kizárólag az alábbi építmények helyezhetők el:
  - a) A pihenést szolgáló építmény (pl. sétaút, pihenőhely, tornapálya, játszótér stb.)
  - b) A terület fenntartását szolgáló épület
  - c) Parkoló
  - d) Vendéglátó épület,
  - e) Sportlétesítmény,
  - f) Szabadtéri színpad
- (12) A 64/1 hrsz-ú telken a több mint 1,5 ha területű közpark rekreációs, szabadidő-eltöltési, rendezvény szervezési és egyéb funkciókkal is rendelkező szabadidőparkként fejlesztendő.
- (13) Az alövezetben a fent meghatározott épületek maximum 2%-os beépítettséggel, a 3,5 m-t meg nem haladó homlokzat-magassággal kertészeti munkarésszel ellátott terv alapján építhetők.
- (14) A szabadidőpark területén parkolók csak fásított formában, párhuzamos parkolótípus esetén 3 gépkocsi-állásonként, más parkolótípus esetén 5 kocsiállásonként egy-egy közepes növekedésű fafaj ültetésével létesíthetők.

Egyéb zöldterületek (Ze)

Játszótér területe (Ze/j)

- (15) Az alövezetben kizárólag az alábbi építmények helyezhetők el:
  - a) játszószerkezetek (lehetőleg fából készült játékok)
  - b) pihenőpadok
  - c) burkolt felületek,
  - d) sétaösvény.
- (16) A játszótér területén átlagosan számítva 25 m²-ként:
  - a) Min. egy kis v. közepes méretű fa, vagy
  - b) Min. 4 m² cserjefolt telepítése szükséges.

- (17) A játszótéri játékok és egyéb berendezések elhelyezését, valamint a növénytelepítés kertépítészeti kiviteli terv alapján kell megvalósítani.

Közkert területe (Ze/k)

- (18) Az alövezetbe azok a kis kiterjedésű közterületi zöldfelületek tartoznak, amelyek megőrzése és fenntartása a településkép védelmét és fejlesztését szolgálja.
- (19) Az alövezetben épületet elhelyezni nem lehet.
- (20) Az alövezetben kizárólag az alábbi építmények helyezhetők el:
- a) pihenést szolgáló utcabútor (padok),
  - b) burkolt sétaút (max. 1,5 m széles),
  - c) hulladékgyűjtő edény,
  - d) köztéri műalkotás, emlékmű, szökőkút,
  - e) növénykazetta.

- (21) Az alövezet növénykiültetéseit, berendezését kertépítészeti terv alapján kell megvalósítani.

Belterületi gyepek területe (Ze/gy)

- (22) Az alövezetbe a kis fenntartásigényű, beépítetlen gyepek zöldfelületek tartoznak.
- (23) Az alövezetben építményt elhelyezni nem lehet.
- (24) A gyepterületek rendszeres kaszálásáról az önkormányzat gondoskodik.

39. §. Erdőterületek (E)

- (1) Az erdőterület erdő céljára szolgáló terület.
- (2) A település területén az erdőterületek az erdő elsődleges rendeltetése szerint:
- a) Ev – az elsődleges rendeltetés szerint védelmi céllal üzemtervezett és ilyen célú üzemtervezésre javasolt meglévő és létesítésre javasolt új erdőterületek
- (3) Ha a véderdőt valamely tevékenység káros környezeti hatásának a csökkentése érdekében kell létrehozni, a véderdő telepítéséről és fenntartásáról annak a területén és költségén kell gondoskodni, aki a területfelhasználási igényei miatt a környezeti konfliktust előidézte.
- (4) Védelmi rendeltetésű erdőterületen épületet elhelyezni nem lehet
- (5) Védelmi rendeltetésű erdőterületen műtárgyak csak a külön jogszabályok keretei között meghatározott módon helyezhetők el.
- (6) Erdőterületen - a kilátótornyok és rádió antennák kivételével - legfeljebb 3,0 m magasságú műtárgyak helyezhetők el.
- (7) Az erdők elsődleges rendeltetésének megváltoztatását az erdészeti hatóság engedélyezi, megváltoztatása az erdőgazdasági üzemtervekben történik, melynek kialakításában a Településszerkezeti és Szabályozási Tervben meghatározott elsődleges rendeltetéseket figyelembe kell venni, azokat az erdőgazdasági üzemtervekben fokozatosan át kell vezetni. Az elsődleges rendeltetés megváltoztatásakor kizárólag az új elsődleges rendeltetés szerinti szabályozási előírások alkalmazhatók.
- (8) Védelmi célú erdőben tilos tarvágást végezni!

- (9) Erdő természetbeni megosztásához, művelési ág megváltoztatáshoz, tulajdoni kezelői jog változáshoz, belterületbe csatoláshoz, fakivágáshoz, erdőtelepítéshez, felújításhoz, erdőterület igénybevételehez az erdészeti hatóság előzetes engedélye szükséges.
- (10) A telepített erdők állományának tervezése során figyelembe kell venni az alábbi szempontokat:
  - a) Az erdőítés elsősorban honos fajokból álló elegyes, ökológiai és gazdasági szempontból egyaránt értékes erdők létesítésével történhet.
  - b) A telepítés során allergén fajok alkalmazását kerülni kell (pl. „vattázó” nyárfajok).
  - c) Agresszíven terjedő, exóta fajok nem telepíthetők.
- (11) Az erdőterületen – annak rendeltetésétől függetlenül – üdülés és sportolás céljából gyalogosan bárki saját felelősségére tartózkodhat, melyet az erdőgazdálkodó túrni köteles, kivéve, ha az arra jogosult a látogatás korlátozását a 1996. évi LIV. törvény 83. §-ban foglaltak alapján elrendelte.
- (12) A meglévő erdők felújítását a termőhelynek legjobban megfelelő természetközeli erdőállománnyal kell végezni. Az erdőtelepítésnél, fenntartásnál a mozaikosságra kell törekedni. A monokultúrákat vegyes lombhullató társulások telepítésével lehet ellensúlyozni. Kerülni kell a tájidegen örökzöld fenyvesek telepítését.

40. §.

Mezőgazdasági területek (M)

- (1) A mezőgazdasági terület a növénytermesztés és az állattenyésztés, továbbá az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és tárolás építményei elhelyezése céljára szolgáló terület.
- (2) Hevesvezekény területén a mezőgazdasági rendeltetésű terület a következő övezetekre tagozódik:
  - a) Általános mezőgazdasági terület – Má
    - iv. Jelenleg szántó művelési ágú területek – Má/sz
    - v. Jelenleg gyepterület művelési ágú területek – Má/gy
    - vi. Nádas művelési ágú területek – Má/n
  - b) Korlátozott funkciójú mezőgazdasági terület – Mk
    - vii. Korlátozott funkciójú szántó – jele: Mk/sz
    - viii. Korlátozott funkciójú gyepterület – jele: Mk/gy
    - ix. Korlátozott funkciójú nádas – jele: Mk/n
- (3) A mezőgazdasági rendeltetésű területet más célokra felhasználni nem lehet, azaz e területeken a rendeltetésének megfelelő hasznosítást kell folytatni.
- (4) A külterületi szabályozási terven mezőgazdasági rendeltetésű területként lehatárolt területek más területfelhasználási egységbe csak a külterületi szabályozási terv módosításával sorolhatók át. A mezőgazdasági övezeteket érintő változtatás a területre vonatkozó szabályozási terv és szabályozási előírások módosítása alapján engedélyezhető.
- (5) Művelési ág változtatáshoz rendezési terv módosítás nem szükséges.
- (6) A külterületi mezőgazdasági létesítményeknél keletkező hulladékok ártalmatlanításához szükséges műszaki feltételeket egyénileg kell biztosítani. A keletkező szennyvizek ártalmatlanítási lehetőségéről eseti vízügyi szakhatósági állásfoglalást kell beszerezni. Amennyiben a keletkező szennyvizet egyénileg működtetett kisberendezéssel kell tisztítani, akkor a vízjogi engedélyektől függően a tisztított szennyvizet vagy a jelölt befogadóig kell eljuttatni, vagy a saját területen öntözéssel vagy szikkasztással lehet véglegesen ártalmatlanítani. Tisztítatlan szennyvíz közvetlen szikkasztása tilos. Szippantott szennyvíz csak a kijelölt szennyvíztisztító-telepre szállítható.
- (7) A külterületi mezőgazdasági hasznosítású területeken az állattartás feltételeit külön önkormányzati rendelet szabályozza.
- (8) A mezőgazdasági területek övezeteire a termőföld védelméről és használatáról szóló törvények és jogszabályok előírásait is érvényesíteni kell.

- (9) A mezőgazdasági területen történő építések építési engedélyezési eljárásába a vonatkozó jogszabály szerint a talajvédelmi hatóságot is be kell vonni. Az építési engedélyezési tervben külön munkarészben kell foglalkozni a területen található humuszvagyon védelmével, a letermelés, a deponálás és a felhasználás módjával.

Általános mezőgazdasági terület – Má

- (10) Általános mezőgazdasági rendeltetésű területen elhelyezhetők az alábbi építmények:
- a) a területfelhasználási egységhez tartozó közutak, közterek és gépjármű-várakozóhelyek,
  - b) a kutatás és ismeretterjesztés építményei,
  - c) közművek és közműpótlók (a szennyvíztisztító és komposztáló telepek kivételével),
  - d) nyomvonal jellegű vezetékek, termékvezetékek és műtárgyai, a védőtáv. biztosításával,
  - e) a távközlés létesítményei,
  - f) a vízgazdálkodás (vízkárelhárítás, vízkivétel, vízhasznosítás) létesítményei,
  - g) geodéziai jelek, köztárgyak,
  - h) a fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek honvédelmet és belbiztonságot szolgáló építményei,
  - i) nyilvános illemhelyek, hulladékgyűjtők,
  - j) a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos üzemi és ellátó létesítmények,
  - k) biztonsági okokból szükséges őrház,
  - l) komposztáló telep és építményei.
- (11) Mezőgazdasági területen több önálló telekből az OTÉK 1. számú mellékletének 55/A. pontja szerinti birtoktest alakítható ki. A birtoktest esetében a 3%-os beépíthetőség a birtoktesthez tartozó összes telek területe után számítva csak az egyik telken is kihasználható (birtokközpont), ha a telek területe legalább a 20.000 m²-t eléri, és a beépítés a szomszédos telkek rendeltetésszerű használatára nincs korlátozó hatással, illetőleg azt nem veszélyezteti. A birtokközpont telkén a beépítés a 40%-ot nem haladhatja meg.
- (12) A birtokközpontra vonatkozóan az OTÉK 29. §-ának (6), (7) és (8) pontjának előírásait is figyelembe kell venni.
- (13) Az övezetben kialakítható legkisebb telekméret 10.000 m² (1ha).
- (14) Mezőgazdasági övezetekben az alábbi építési előírásokat érvényesíteni kell:
- a) Lapos-tetős épület a település- és a tájkép védelme érdekében nem létesíthető.
  - b) Nyeregtetős vagy kontyolt nyeregtetős épület tetőhajlásszöge 30°-45° között lehet.
  - c) Csak környezetbarát, tájba illő anyagok alkalmazhatók. A természetes anyagok (tetőfedésre főként a nád) használatát előnyben kell részesíteni. Az épületek szerkezetét és homlokzatának kialakítását a táj- és településkép védelme érdekében az elvi építési engedélyben az engedélyező hatóság meghatározhatja.
  - d) Az épületek földszinti padlószintje az eredeti terephez képest 1,5 m-nél nagyobb mértékben nem emelhető ki.
- (15) Üdülőépület egyik általános mezőgazdasági alövezetben sem helyezhető el, üdülési funkció nem alakítható ki.
- (16) Ha az övezetbe eső terület nem éri el az alábbiakban meghatározott minimálisan szükséges telekméreteket, akkor a terület nem építhető be.
- (17) A kerítés külterületen lábazat nélküli, fa vagy fém oszloprendszerű, áttört kapuzatú és kialakítású, a környező tájba semleges látvánnyal illeszkedő lehet. A kerítés építését kiváltó, cserjéből telepített, áthatolhatatlan határoló cserjesáv telepítését a hatósági engedélyezésnél előnyben kell részesíteni.
- (18) Az jelenleg mezőgazdasági rendeltetésű területeken védelmi célú erdő, erdősáv telepítése lehetséges. A telepített új erdőkre HÉSZ erdőterületekről szóló §-ának és az OTÉK vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

- (19) Vízfolyások partjától számított legalább 50 méter széles sávban a mezőgazdasági területek csak extenzíven (vegyszermentesen) művelhetők, gazdasági épületek nem létesíthetők.

Általános mezőgazdasági terület – szántó művelési ágban – Má/sz

- (20) Az övezetben a szántóművelés fenntartása vagy az alábbi művelési ágú területek létesítése lehetséges:
- a) félintenzíven, illetve extenzíven művelt gyepek,
  - b) nádas (vízállásos területeken),
  - c) indokolt esetben védelmi célú erdő.
- (21) Művelési ág váltás esetén, az új művelési ágot a földhivatalnál be kell jelenteni. A módosított művelési ágú területre a HÉSZ adott művelési ágú területére vonatkozó előírásai lesznek érvényesek.
- (22) A 200 ha-nál nagyobb összefüggő szántóterületeket fasorokkal, erdősávokkal kell tagolni.
- (23) Hevesvezekény külterületén erős a defláció veszélye, ezért a szántóterületek közt húzódó dűlőutak mentén sövény- vagy fasor telepítése, mezsgyék meghagyása, esetleges szélesítése szükséges, a terület ökológiai viszonyainak megfelelő honos növények felhasználásával.
- (24) Az övezet területén a termeléshez szükséges max. 50 m² alapterületű, max. 6 m magasságú gazdasági épületek - nem lakás céljára szolgáló épület – max. 2 %-os beépítettséggel csak akkor helyezhetők el, ha a telek területe min. 20 ha.
- (25) Mezőgazdasági területen több önálló telekből az OTÉK 1. számú mellékletének 55/A. pontja szerinti birtoktest alakítható ki. A birtoktesten lakóépület is elhelyezhető, úgy, hogy az a megengedett 2% felét nem haladhatja meg. A különálló lakóépület magassága a 4,5 m-t nem haladhatja meg. A birtoktest esetében a 2 %-os beépíthetőség a birtoktesthez tartozó összes telek területe után számítva csak az egyik telken is kihasználható (birtokközpont), ha a telek területe legalább a 20.000 m²-t eléri, és a beépítés a szomszédos telkek rendeltetésszerű használatára nincs korlátozó hatással, illetőleg azt nem veszélyezteti. A birtokközpont telkén a beépítés a 40%-ot nem haladhatja meg.
- (26) A birtokközpontokra vonatkozóan az OTÉK 29. §-ának (6), (7) és (8) pontjának előírásait is figyelembe kell venni.
- (27) Nagyüzemi jellegű szántóterületeken a kihelyezhető növényvédőszer és műtrágya mennyiségét, kihelyezésének időpontját lehetőleg agrárszakemberek által tervezett módon kell meghatározni a Heves Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálattal egyeztetve.

Általános mezőgazdasági terület – gyepek művelési ágban – Má/gy

- (28) A szabályozási terven gyepeként (Má/gy) jelölt területeken, amennyiben azok jelenleg más művelési ágba tartoznak, művelési ág váltás esetén a terület gyepezése szükséges.
- (29) A szabályozási terven gyepeként jelölt területeken a gyepek művelését fenn kell tartani, a gyepek feltörése indokolt esetben védelmi célú erdőtelepítés esetén lehetséges. (A telepített új erdőkre HÉSZ erdőterületekről szóló §-ainak előírásait kell alkalmazni.)
- (30) A szabályozási terven gyepeként jelölt vízállásos területen nádas művelési ág folytatása megengedett.
- (31) Az övezetben a kialakítható telek területe 20.000 m²-nél nem lehet kisebb.
- (32) Az övezetben lakóépület nem helyezhető el.
- (33) 2 ha-nál kisebb területű teleken építményt, gazdasági célú épületet elhelyezni nem lehet.

(34) 2-10 ha területű teleken csak állattartással, gyepgazdálkodással összefüggő gazdasági célú műtárgyak elhelyezése engedélyezhető (karám, esőbeálló stb.).

(35) 10 ha-nál nagyobb telken, gazdasági célú épület is elhelyezhető max. 0,5%-os beépítettséggel, úgy, hogy az épületek magassága nem haladhatja meg a 6 m-t.

Általános mezőgazdasági terület – nádas művelési ágban – Má/n

(36) Az övezetben épület nem helyezhető el.

(37) Az övezetben kizárólag csak a nádas kezelését, fenntartását szolgáló műtárgy, illetve természetvédelmi célú létesítmény helyezhető el.

Korlátozott funkciójú mezőgazdasági terület – Mk

(38) Az övezetbe tartozó területek a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet (HFPTK) részét képezik.

(39) Új épület létesítése, a meglévő épületek felújítása csak a BNPI engedélyével valósulhat meg.

(40) Új épület létesítése, a meglévő épületek felújítása csak a térség építészeti hagyományainak megfelelően, tájbaillő módon történhet.

(41) Az övezetben új épület, építmény elhelyezése, oktatási, kutatási, ismeretterjesztési, ökoturisztikai és a természeti terület fenntartását szolgáló céllal létesíthető az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság egyetértése esetén.

(42) Az előző pontban felsoroltaktól eltérő céllal hasznosított épületek és a hozzájuk tartozó telek más célú felhasználására engedély csak a meghatározott használati célok szerint adható.

(43) Épületek csak akkor üzemeltethetők, ha a keletkező szennyvíz zárt tárolóban való elhelyezése biztosított, vagy az épület a közcsontra-hálózatra rákötött.

(44) Az övezetben új nagyfeszültségű villamos légvezeték nem vezethető. A meglévőhálózat felújítása, rekonstrukciója csak földkábelrel vagy a védett területek kiváltásával történhet.

(45) Az övezetben új adótorony, távközlési magasépítmény nem létesíthető.

(46) Az övezetben önálló reklámtábla, reklámépítmény nem helyezhető el. Épületek homlokzatán csak az épület funkciójának megfelelő reklám létesíthető.

(47) Az övezetben a mezőgazdasági művelés, a művelési ágak megosztása (gyep, nádas, erdő, szántó), telepítése, fenntartása és kezelése a HFPTK természetvédelmi kezelési terve alapján történhet.

(48) A mezőgazdasági tevékenységekre (kaszálás, nádvágás, vegyszerezés, legeltetés, halászat, vadászat stb.) a természetvédelmi hatóság idő- és térbeli korlátozást adhat.

Korlátozott funkciójú terület – szántó művelési ágban – Mk/sz

(49) Az övezetben a szántóművelés fenntartása vagy az alábbi művelési ágú területek létesítése lehetséges a BNPI engedélyével:

- a) Korlátozott funkciójú gyep
- b) Korlátozott funkciójú nádas (vízállásos területeken),
- c) indokolt esetben védelmi célú erdő.

(50) Művelési ág váltás esetén, a módosított művelési ágú területre a HÉSZ adott művelési ágú területre vonatkozó előírásai lesznek érvényesek.

- (51) A mezőgazdasági tevékenységekre (vegyszerezés, termesztett növény, betakarítás módja és időpontja stb.) a természetvédelmi hatóság idő- és térbeli korlátozást adhat.

Korlátozott funkciójú terület – gyep művelési ágban – Mk/gy

- (52) Az övezetben a gyepművelés fenntartása vagy az alábbi művelési ágú területek létesítése a BNPI engedélyével lehetséges:
- a) Korlátozott funkciójú szántó
  - b) Korlátozott funkciójú nádas (vízállásos területeken),
  - c) indokolt esetben védelmi célú erdő.

- (53) Művelési ág váltás esetén, a módosított művelési ágú területre a HÉSZ adott művelési ágú területére vonatkozó előírásai lesznek érvényesek.

- (54) A mezőgazdasági tevékenységekre (vegyszerezés, kaszálás, illetve legeltetés módja és időpontja, legeltethető állatállomány, stb.) a természetvédelmi hatóság idő- és térbeli korlátozást adhat.

Korlátozott funkciójú terület – nádas művelési ágban – Mk/n

- (55) A Az övezetben a nádgazdálkodás fenntartása szükséges.
- (56) A mezőgazdasági tevékenységekre (nádvágás módja és időpontja stb.) a természetvédelmi hatóság idő- és térbeli korlátozást adhat.

41. §.

Vízgazdálkodási területek (V)

- (1) A vízgazdálkodási területek övezeti besorolása:
- a) Közcélú nyílt csatornák medre és parti sávja – V/cs
  - b) Hullámtéri területek – V/h
  - c) Belvízvédelmi töltés – V/t
  - d) Vízbeszerezési és vízmű terület – V/b
- (2) A területen csak a vízkárelhárítás célját szolgáló építmények és kiszolgáló épületek helyezhetők el.

Közcélú nyílt csatornák medre és parti sávja

- (3) A Hanyi-belvízcsatorna kezelését a KÖTI-KÖVIZIG látja el a társulati csatornák kezelése a Hanyi-Sajfoki Vízgazdálkodási Társulat feladata.
- (4) Külterületen a természetközeli környezetű csatornák mellett a természetközeli élőhelyek megőrzése szükséges az ökológiai folyosó kibővítése érdekében, amennyiben mederfenntartási és árvízvédelmi feladatokat nem akadályoz.
- (5) Az övezet területén épületet, építményt elhelyezni, bármilyen építési munkát folytatni, területet hasznosítani csak az építési engedélyhez szerzett vízjogi engedély alapján lehet.
- (6) Parti sávban (meder partjától számított 3-3 méterig) épületet, építményt csak kivételesen – ha azt a 1996. évi LIII. törvény, az OTÉK által meghatározott hatóság, valamint a vízügyi-, természetvédelmi szakhatósági hozzájárulásával – lehet elhelyezni. Parti sávban kizárólag vegyszermentes, extenzív gazdálkodás folytatható.

Hullámtéri terület

- (7) Hullámteret csak jogszabályban (4/1981. (IV.4) OHV. rek. 113-123.§, 138-152.§, 123/1997. (VII.18.) Korm. rend. 12. §(2), 253/1997. (XII.20.) Korm. rend. 49.§ (3), 72/1996. (V.22) Korm. rend.) meghatározott módon szabad használni.

- (8) A hullámtéren a hullámtéri ingatlanok tulajdonosai mezőgazdasági művelést, erdőgazdálkodást, vagy bármely más tevékenységet kizárólag a saját kockázatukra, a környezetvédelmi, természetvédelmi előírások betartásával és az árvizek levezetésének akadályozása nélkül folytathatnak.
- (9) Az élővizek partjától számított külterületen 50 m, belterületen, vagy beépítésre szánt területen 25 m védőtávolságon belül gazdasági építmény és lakóépület nem építhető.
- (10) Hullámtéren területhasználat változtatás, művelési ág váltás csak a természetvédelmi, vízügyi és erdészeti hatóság együttes hozzájárulásával engedélyezhető.
- (11) A hullámtér, mint az ökológiai hálózat szerves és meghatározó része természeti területként kezelendő, ahol az árvíz biztonságos levezetésének elsődlegességét kell figyelembe venni.

Belvízvédelmi töltés

- (12) Az övezet kezelése és fenntartása az illetékes vízügyi hatóság feladata.

Vízbeszerzési és vízmű terület

- (13) Az övezet, illetve belső védőterületének kezelése és fenntartása az a vízmű üzemeltetőjének feladata.

VII. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

42. §.

- (1) Jelen rendelet a jóváhagyást követő 8. napon lép hatályba. Rendelkezéseit a hatályba lépését követő ügyekben kell alkalmazni.
- (2) A Képviselőtestület egyidejűleg felhatalmazást ad az alábbi helyi rendeletek kidolgozására:
- a) az építészeti örökség és az egyedi tájérték védelmére vonatkozó előírások,
  - b) a természet védelmére vonatkozó helyi előírások,
  - c) új beépítésű területeken az út és közművesítés hozzájárulásának mértéke.
- (3) A Képviselőtestület egyidejűleg felhatalmazást ad az alábbi helyi rendeletek módosítására:
- a) a közterület használata,
  - b) a település forgalomtechnikai terve,
  - c) a település környezetvédelme,
  - d) az állattartás szabályai,
  - e) a köztisztaság előírásai.
- (4) Jelen rendelet mellékletei:
- 1. sz. melléklet:** Beépítésre szánt területek Szabályozási Terve
  - 2. sz. melléklet:** Beépítésre nem szánt területek Szabályozási Terve
  - 3. sz. melléklet:** Országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló területek
  - 4. sz. melléklet:** Egyéb természetvédelmi célú kategóriák által érintett területek
  - 5. sz. melléklet:** Műemlék objektumok felsorolása
  - 6. sz. melléklet:** Építészeti örökség és az egyedi tájérték védelmére javasolt objektumok
  - 7. sz. melléklet:** A régészeti örökség védelme

Hevesvezekény, 2005. június 29.

polgármester

jegyző

Hevesvezekény község Helyi Építési Szabályzatának mellékletei

---

1. sz. melléklet

Hevesvezekény község Képviselőtestületének 5/2005(06.29.). sz. rendeletéhez

Beépítésre szánt területek Szabályozási Terve

---

2. sz. melléklet

Hevesvezekény község Képviselőtestületének 5/2005(06.29.). sz. rendeletéhez

Beépítésre nem szánt területek Szabályozási Terve

3. sz. melléklet

Hevesvezekény község Képviselőtestületének 5/2005(06.29.). sz. rendeletéhez

Országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló területek

Jelenleg nincs a településen.

Országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alá kerülő bővítési területek

A Hevesi Füves Puszták TK bővítésének területei

hrsz			024	15		026	23		033	18		033	50	A
089			024	16		026	24		033	19		033	50	B
090		A	024	17		026	25		033	20		033	50	C
090		B	025			026	26		033	21		033	51	A
091			026	2	A	026	26		033	22		033	51	B
092		A	026	2	B	026	27	A	033	23		033	51	C
092		B	026	2	C	026	27	B	033	24		033	52	A
093			026	2	D	026	27	C	033	25		033	52	B
0101			026	2	F	026	27	D	033	27	A	033	52	C
0102			026	2	G	026	27	F	033	27	B	033	53	
0103			026	2	J	026	28	A	033	28	A	033	54	
0104			026	2	H	026	28	B	033	28	B	033	55	
0104			026	4		026	28	C	033	29		033	56	
0105			026	5		027			033	31		033	57	
0106			026	6		031	2		033	32		033	58	
0107			026	7		031	4		033	33		035	1	
0108	1	A	026	9	A	032	1	A	033	34		035	2	
0108	1	B	026	9	B	032	1	B	033	35		035	5	
0108	2		026	10	A	032	1	B	033	35		036	5	
0112			026	10	B	032	1	B	033	36		038		
0113			026	11		032	3	A	033	37		049		
012	10		026	12	A	032	3	B	033	38		080	1	
013			026	12	B	033	2		033	39		080	2	
014	1		026	13	A	033	4	A	033	40		080	3	A
015	11		026	13	B	033	4	B	033	41		080	3	B
015	12		026	13	C	033	5	A	033	42		082		
015	13		026	13	D	033	5	B	033	43		083		
015	14		026	14	A	033	6		033	44	A	085		A
015	15		026	14	B	033	7	A	033	44	B	085		B
022	1		026	14	C	033	7	B	033	46	A	085		C
022	2		026	14	D	033	7	C	033	46	B	085		D
024	5	A	026	15	A	033	9		033	47	A	085		F
024	5	B	026	15	B	033	10		033	47	B	085		G
024	6		026	15	C	033	11		033	47	C	044	5	
024	7		026	15	D	033	12		033	47	D	044	6	
024	8		026	16		033	13		033	48	A	050		
024	9		026	17		033	14		033	48	B			
024	10		026	18		033	15		033	48	C			
024	11		026	19		033	16	A	033	48	D			
024	12		026	20		033	16	B	033	49	A			
024	13		026	21		033	17	A	033	49	B			
024	14		026	22		033	17	B	033	49	C			

4. sz. melléklet

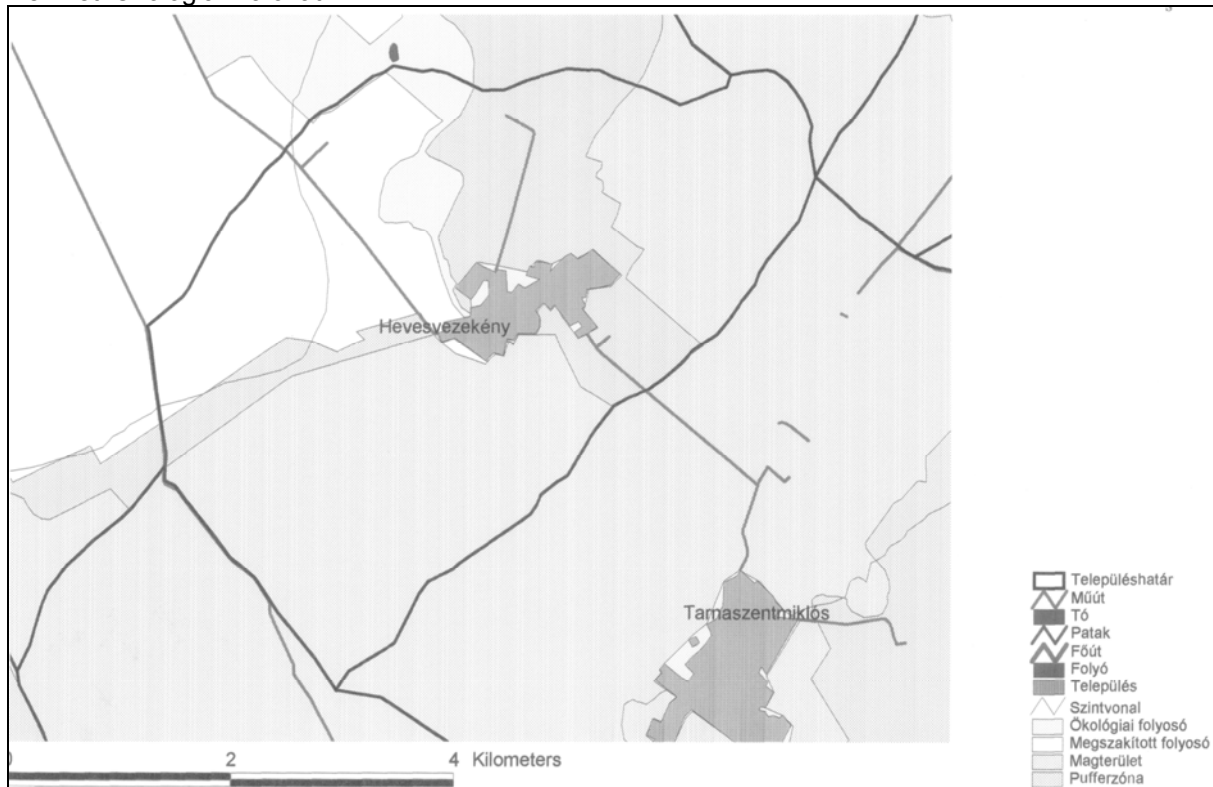
Hevesvezekény község Képviselőtestületének 5/2005(06.29.). sz. rendelethez

Egyéb természetvédelmi célú kategóriák által érintett területek

Természeti területek

Nemzeti Ökológiai Hálózat

5. sz. melléklet

Hevesvezekény község Képviselőtestületének 5/2005(06.29.). sz. rendelethez

Műemlék objektumok felsorolása

- **2243. tsz.** (50041/1958. hat. Sz.)
- Polgármesteri Hivatal épülete, volt **Szinay-Vratarics kúria** (Alkotmány u. 2.- 59., 60, 61, 62. hrsz.)
- **2244. tsz.** (50041/1958. hat. Sz.)
- Volt **Szalgháry-kastély** (Fő utca 33. - 84/1, 84/2, 85, 86. hrsz.)
- **10789. tsz.** (1918/1992. hat. Sz.)
- **Nepomuki Szt. János szobor** (Alkotmány u. 2. előtt - 63/2. hrsz.)
- **10790. tsz.** (1917/1992. hat. Sz.)
- **Kőkereszt** (Fő utca 78. előtt - 383/2. hrsz.)

6. sz. melléklet

Hevesvezekény község Képviselőtestületének 5/2005(06.29.). sz. rendelethez

Az építészeti örökség és az egyedi tájérték védelmére javasolt objektumok

Helyi védelemre javasolt objektumok

- a) 288. hrsz. - Rk. templom
- b) 125. hrsz. - Milinkó kastély
- c) 238. hrsz. - Temetőben található védelemre javasolt síremlékek
- d) 362. hrsz. - Lakóépület
- e) 353. hrsz. - Lakóépület
- f) 364. hrsz. - Lakóépület
- g) 174. hrsz. - Lakóépület
- h) 381. hrsz. - Béke u. 2. nádtetős melléképület

Egyedi tájértékek

Halmok

- a) Vezekényi nagyhalom (kunhalom)
- b) Rí-halom (kunhalom)
- c) Szöghatár, határdomb
- d) Határmezsgye cserjesávval (Hevesvezekény és Pély határvonalán)
- e) Határdomb
- f) Népvándorlaskori halom a Mihályi-tanya mellett

7. sz. melléklet

Hevesvezekény község Képviselőtestületének 5/2005(06.29.). sz. rendelethez

A régészeti örökség védelme

Regisztrált lelőhelyek

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal nyilvántartása a régészeti lelőhelyekről

Lelőhelynév	Lelőhely azonosító	Lelőhely jellege	Lelőhely kora
Nincs megnevezés	28789	Nincs adat	Nincs adat
Nincs megnevezés	28791	Nincs adat	Nincs adat
Nincs megnevezés	28815	Nincs adat	Nincs adat
Nincs megnevezés	28816	Nincs adat	Nincs adat
Nincs megnevezés	28817	Nincs adat	Nincs adat

Hevesvezekény

k ö z s é g

Alátámasztó munkarészek

RÉGIÓ

Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.

✉ 3530 Miskolc, Rákóczi u. 11. sz.

☎ Tel./Fax: (46) 505-435, 327-924

RÉGIÓ

Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.

✉ 3530 Miskolc, Rákóczi u. 11. sz.

☎ Tel./Fax: (46) 505-435, 327-924

Hevesvezekény

község

Településrendezési Terve

Alátámasztó munkarészek

Megbízó:

Hevesvezekény Község Önkormányzata
Hevesvezekény
Alkotmány u. 2.
3383

Generáltervező:

Régió Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft.
Miskolc
Rákóczi u. 11.
3530

Tartalomjegyzék

Tervezői nyilatkozat

Alátámasztó munkarészek

1. Helyzetelemzés összefoglalása
2. A Településfejlesztési Konceptió kivonata
3. Örökségvédelmi hatástanulmány
4. Közlekedési – közműfejlesztési alátámasztó munkarész
5. Tájrendezési alátámasztó munkarész

TERVEZŐI NYILATKOZAT

Kijelentem, hogy Hevesvezekény község Településrendezési Tervének készítésekor betartottam az alábbi törvények és rendeletek előírásait:

- 1999. évi CXV. törvénnyel módosított 1997. évi LXXVIII. Törvény (Építési törvény) - az épített környezet alakításáról és védelméről
- 36/2002.(III.7) Kormányrendelettel módosított 253/1997.(XI.19.) Korm. rendelet (OTÉK)- az országos településrendezési és építési követelményekről
- 2001. évi LXIV. törvény - a kulturális örökség védelméről
- 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet - a telekalakításról
- 45/1997. (XII. 29.) KTM rendelet- az építésügyi hatósági engedélyezési dokumentáció tartalmi követelményeiről
- 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet - az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről.

Kijelentem, hogy a tervezést a tervező és szakértő mérnökök kamarájáról rendelkező 1997. évi LXIV. törvényben, illetve a területrendezési és településrendezési tervezési jogosultságról szóló 53/2000. (VIII. 11.) FVM rendeletben foglaltak szerinti tevékenységi körön belül végeztem.

Miskolc, 2005. július 01.

Klein György sk.
okleveles építészmérnök
vezető településrendező tervező
TT-1-05-0070-É2/2001.

1. A HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA

ELŐZMÉNYEK

Hevesvezekény község az „Épített környezet alakításáról és védelméről” szóló 1997. évi LXXVIII. törvény előírásai alapján, - mely szabályozza az önkormányzati építés-igazgatási tevékenységet - megrendelte a Településrendezési Tervének készítését a község teljes igazgatási területére. A település rendelkezik korábban készült és jóváhagyott OÉSZ alapú rendezési tervvel.

A készülő terv az OTÉK (253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet előírásai szerint, és számítógépes feldolgozással készült, mely lehetőséget nyújt a későbbiekben a településen a térinformatikai alkalmazások bevezetésére.

MŰSZAKI ELŐKÉSZÍTÉS

A tervezési alaptérképet a RÉGIÓ Kft digitalizálta, számítógépes formában feldolgozta, a helyszíni vizsgálatok alapján a szükséges korrekciókat elvégezte. A dokumentálás ezen térképeken történik.

A VIZSGÁLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA

A helyzetelemzés saját vizsgálatok, meglévő tervek, adatok, információk és a Megbízó által készített és szolgáltatott anyagok felhasználásával készült. A helyzetelemzés a település fejlődésének, lehetőségeinek számbavételével, feltárásával, a szempontok meghatározásával, értékelésével került megál-
lapításra.

A meglévő tervek kivonatai és értékelése

Országos Területrendezési Terv (OTrT)

Az OTrT-ben a települést közvetlenül érintő megállapítások a közlekedésfejlesztésben találhatók. A tervet az Országgyűlés a 2003. évi XXVI. törvényben elfogadta.

Heves megye Területrendezési Tervének a település környezetét érintő megállapításai

- Az EU kategóriák szerint a térség gazdaságilag elmaradott.
- A körzet központjában, Hevesen a középfokú intézmények egy része nem épült ki, a környező települések Jászberény, Szolnok és Eger felé vonzódnak.
- Az OTrT és a 2/2002 (I.23.) KÖM-FVM együttes rendelet szerint kiemelten fontos érzékeny természeti terület.
- Országos védelemre tervezett a Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet bővítése révén.
- Az elsődlegesen mezőgazdasági hasznosítású területek belterületbe csak a jelenlegi belterülethez kapcsolódva vonhatók, beépítésre szánt területté pedig csak a mezőgazdasági termeléssel, ffeldolgozással, szolgáltatással, kereskedelemmel összefüggő céllal minősíthetők.
- A gyepek védelme minőségi kategóriájuktól függetlenül fontos.

Az előző rendezési terv megállapításai (BME Városépítési Tanszék 1985)

A község távlati fejlesztése nem teszi indokolttá a kialakult szerkezet megbontását, átalakítását. A cél a meglévő szerkezet megőrzése, a hagyományos, oldalhatáron álló, előkert nélküli beépítés esztétikai értékének visszaállítása. A község hosszú távon elegendő számú beépítetlen területtel rendelkezik, újabb lakóterületek kialakítása a féloldalasan beépült utcák kétoldali beépítése, a nagymélységű telkek továbbosztása révén biztosítható. Közhasználatra nem szánt védősávot javasol a szélvédelem érdekében a belterületi határ északi, északkeleti és keleti részein; környezeti ártalmak csökkentése érdekében a szeméttelep körül, valamint a major és a község közötti sávban.

Regionális kapcsolatok

Jelentősebb, régiót érintő fejlesztések, beruházások kivitelezésére a kistérségi együttműködés keretében nyílik lehetőség. Hevesvezekény tagja a Dél-Heves Megyei Kistérségi Terület- és Gazdaságfejlesztési Társulásnak.

Hevesvezekény - bár a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló 244/2003 (XII.18.) kormányrendelet 2004. január 1-től Heves megyében változtatott a statisztikai kistérségi felosztásokon - továbbra is a Hevesi kistérségnek a tagja.

Hevesi kistérség:	1. Átány	10. Tarnabod
	2. Boconád	11. Tarnaméra
	3. Erdőtelek	12. Tarnaörs
	4. Erk	13. Tarnaszentmiklós
	5. Heves	14. Tarnasdadány
	6. Hevesvezekény	15. Tenk
	7. Kisköre	16. Tiszanána
	8. Kömlő	17. Zaránk
	9. Pély	

A község a Dél-Hevesi térségben a hevesi mikrorégió települése Hevessel, Átánnal, Erdőtelekkel, Tenkkel és Kömlővel együtt. A települések kapcsolatokat erősítik az azonos természeti adottságok, Heves város közelségéből adódó, a város szolgáltató jellege és a településeket kiszolgáló közös infrastrukturális ellátó hálózat.

A település története

A Hanyi-ér két oldalán és az országút mellett elterülő, összetett típusú település halmazos és utcás részekkel egykor a falu szélén kúriákkal, ezek környéke ma már be van építve. Egy beltelkű falu, soros elrendezésű udvarokkal.

Oklevélben először Pély határjárásakor, 1234-ben említik. A török idők alatt Vezekény is többször elnéptelenedett. 1549-ben 7 háztartás fizetett dézsmát, 1567-ben a hatvani bég elpusztította a falut. 1576-ban már ismét 22, majd 1583-ban 19 háztartást írtak össze. 1587-88 folyamán a jászberényi török palánk katonáinak timárbitoka volt. A XVII. századi magyar adóösszeírások többnyire lakottnak mutatják, a törökök kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc idején lakossága elhagyta. A XVIII. század elején majorsági zsellérekkel települt újjá, a század közepére pedig néhány jobbágygazdaság is alakult. Ezeket azonban a vezekényi földesurak 1794-re felszámolták - ezt követően csak majorsági zsellérek, cselédek által lakott majortelepülés volt. A jobbágyfelszabadítás az itt lakó majorsági zsellérek, cselédek nem juttatta földhöz, a tagosítás a határt 18 nemes család között osztotta fel. A később kialakult parasztgazdaságok ezekből a lassanként összevásárolt földterületekből álltak össze.

A falubeli hagyomány alapján a török hódoltság előtt a Nagytelek nevű határrészen, a mai település-helytől nyugatra volt a régi falu. A mai Hevesvezekény legrégebbi részei halmazos tulajdonságokat mutatnak, ilyen a II. József-kori katonai felmérés térképeiről rekonstruálható településszerkezet. A XIX. század közepétől keletkezhettek a Hanyi-éren túli utcás településrész, majd 1920 után a falu a vasútvonal felé nőtt tovább.

Erőforrások

Természeti erőforrások

Természetföldrajzi elhelyezkedés

Alföld nagytáj, Észak-alföldi hordalékkúp-síkság középtáj Hevesi-sík kistáján fekszik.

Domborzat

A település területe 88 és 91 m közötti tszf-i magasságú területen fekszik. A területe igen kis relatív reliefű ($1-1,5 \text{ m/km}^2$) síkság, amelyet enyhén hullámos síksági felszínek tarkítanak. Felszíne igen egyhangú, formái folyóvízi eredetűek. A település külterületén a felszíni formák kialakulásában főként a folyásirányát gyakran változtató Hanyi-ér vett részt, laterális eróziójával a felszín jelentős részét átdolgozta.

Éghajlat

Mérsékelt meleg-száraz éghajlattal jellemezhető terület.

Az évi napfénytartam kb. 1950 óra.

Az évi középhőmérséklet $10,0-10,2 \text{ }^\circ\text{C}$.

A csapadék évi összege 560-580 mm. A vegetációs időszakban 330-350 mm.

A legjellemzőbb szélirányok: keleti, északkeleti és a nyugati.

Vízrajz

A terület egyetlen természetes eredetű vízfolyása a Hanyi-ér. A hajdan meanderezve kanyargó ér közelében nagy területet foglaltak el a mocsaras, időszakosan vízállásos területek. A Hanyi-ér szabályozása után kimélyített, egyenes vonalvezetésű medret kapott. Jelenleg a területet a Hanyi-éri főcsatorna és belvízgyűjtő mellékágai hálózatként be. A főcsatorna az összegyűjtött vizet a Tiszába szállítja.

Az árvizek főként nyár elején, a kisvizek az év második felében jellemzőek.

A település területén kisebb mesterségesen kialakított állóvizek is találhatók. Ezek általában árkokban, felhagyott anyagnyerő gödrökben kialakult tavacsok.

A talajvíz mélysége a Hanyi-ér mentén 2 m felett van (nagyon magas talajvízszint).

Növényvilág

A Tiszántúli flórajárásba (Crisicum) tartozó település fontosabb potenciális erdőtársai a tatárjuharos lösztölgyesek (*Acerei tatarici-Quercetum pubescenti-roboris hungaricum*), az alföldi gyöngyvirágos tölgyesek (*Convallario-Quercetum tibiscense*), a tölgy-kőris-szol ligeterdők (*Quercu-Ulmetum hungaricum*) és a fűz-nyár égerligetek (*Salicaetum albae fragilis, Saliceto-Populetum*).

Az eredeti, természetes növénytakasulások a különböző emberi tájalakító és termelő tevékenysége folytán már csak helyenként, foltokban vagy leromlott állapotban, faj- és egyedszámukban megfoghatóan találhatók meg.

Erdőgazdasági hasznosítású területek jelentéktelen mennyiségben találhatók csak a területen.

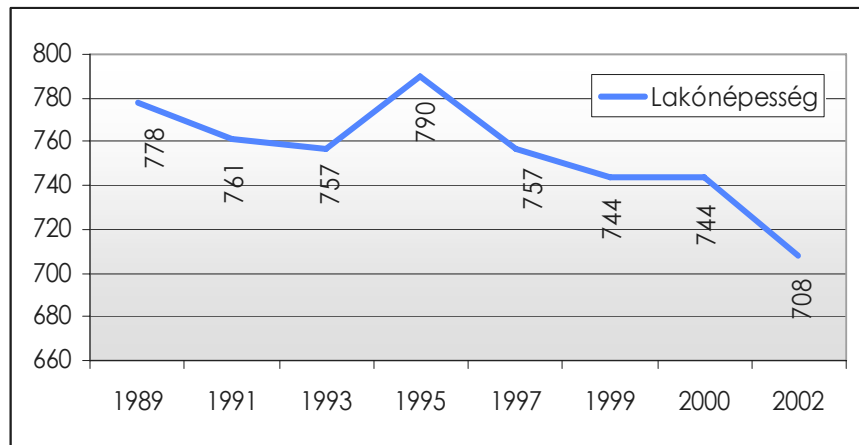
Talajadottságok

A táj talajainak jelentős része szikes, vagy sóhatás alatti. A szikességgel kisebb mértékben befolyásolt, mélyben szolonyeces réti csernozjomok csak kis területen fordulnak elő. A szolonyeces réti talajok előfordulása jelentős. A termőterületek jórészt szántóföldi művelés alatt állnak, amit viszonylag kedvező termékenységű besorolásuk tesz lehetővé. (VI. és VII. sz. oszt.). A fennmaradó területeken rét vagy legelőterületek helyezkednek el. A kedvezőtlenebb termékenységű besorolású (VIII., IX. sz. oszt.), a szikességgel erősebben érintett réti szolonyecsek, és sztyeppesedő réti szolonyecsek többségükben szikes gyepek.

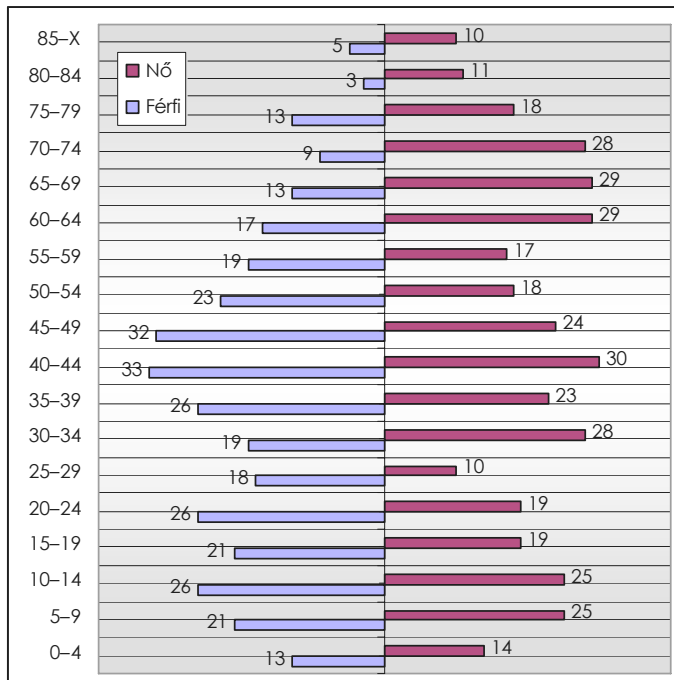
Humán erőforrások

A népesség alakulása 1989 és 2002 között (Forrás: KSH kiadványok)

Az ábráról jó leolvasható, hogy az 1995-ös „csúcs-ponttól” a lakosság folyamatosan és egyre nagyobb ütemben csökken. 2002-ben 714 főt számláltak.

A természetes fogyás mellett az elvándorlással is szembe kell néznie a településvezetésnek.

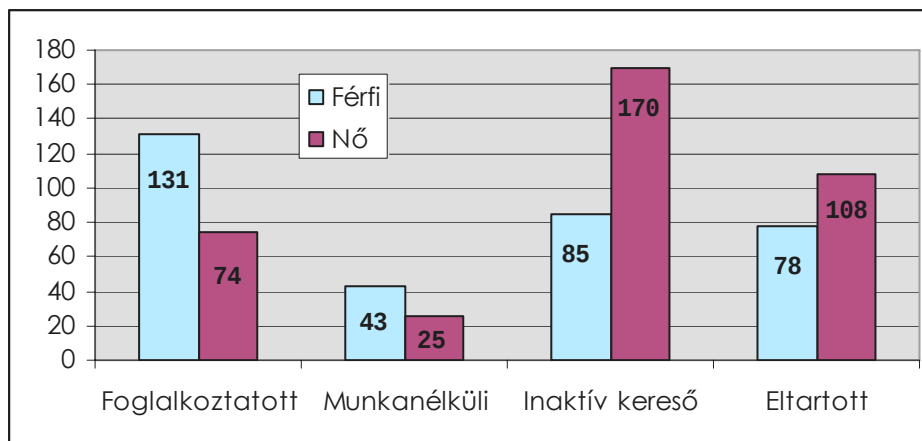

A lakosság korfáját mutatja a mellékelt ábra.

Látható, hogy a megyei községek átlagától eltérően az 1997-2001 időszakban a községben több leánygyermek született.

Érdekes, hogy a 2001-ben 25-29 éves korúak között 1/3 – 2/3 arányban voltak a lányok és a fiúk, ennek oka valószínűleg az lehetett, hogy más településekre mentek férjhez, illetve munkalehetőség hiányában másutt kerestek megélhetést.

A 60 év feletti lakosságot - a megyei községek átlagához hasonlóan - a női többség jellemzi.

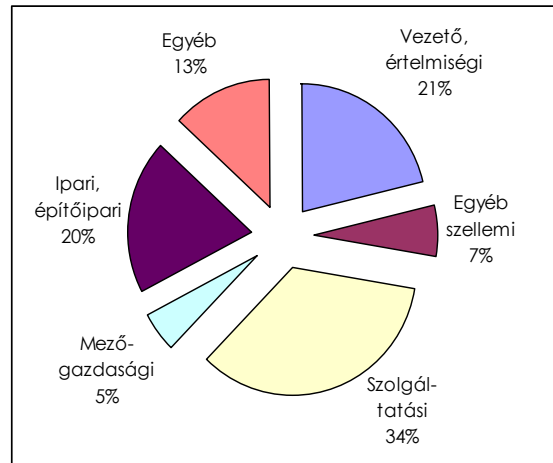

Az alábbi ábra a foglalkoztatottságra vonatkozó adatokat mutatja nemek szerint. A községben 3%-kal több a nő, mint a férfi. A foglalkoztatottság nemek szerinti arányán az országos átlag tükröződik, azaz több a férfi (64%).

A munkavállalók 22%-a dolgozik helyben, a többiek a környező községekben és Hevesen vállalnak munkát. A munkanélküliek között alacsonyabb a nők aránya, ez elsősorban. Munkalehetőség, képzettség hiányában sok nő gyermekneveléssel és idősgondozással foglalkozik és az inaktív keresők arányát növelik. Az inaktív keresőknek magas az aránya (se nem foglalkoztatott, se nem munkanélküli, pl.: idénymunkás, passzív munkanélküli) 67%-a, míg az eltartottak 58% nő.

A helyben dolgozók nemzetgazdasági ágak szerinti arányai a mellékelt ábra szerint alakultak 2001-ben. Jól látható a szolgáltatási szektor egyre nagyobb térnyerése és a mezőgazdaság (1980-ban 30%, ma már csak 5%) háttérbe szorulása. Jelentős mértékűt képvisel az értelmiségiek és építőiparban dolgozók aránya.

A község férfi tagjai közül 25% nőtlen, míg a nőknek csak 13%-a hajadon. Férfiaknál az özvegyek aránya mindössze 5%, a nőknél ez az arány 29%.

Gazdasági erőforrások

1997-ben 20 egyéni vállalkozást regisztráltak (négyet az élelmiszergazdaság, hatot a szolgáltatások, tizet pedig a kereskedelem területén), 2002-ben ez a szám már 25-re emelkedett (ebből 3 Kft., 3 Bt., 19 egyéni vállalkozás). A lakosság fő megélhetési forrása vállalkozások és őstermelői tevékenység keretében a növénytermesztés, állattenyésztés, a kereskedelem, illetve az ingázó dolgozók ipari, vasúti szférában találtak munkalehetőséget.

Kárpótlás révén több személy jutott jelentősebb földterülethez, ami a tulajdonos, a bérlő, illetve esetenként az alkalmazottak családjá számára biztosított megélhetést.

Idegenforgalom

A település idegenforgalmi vonzó tényezői:

A mindennapokat befolyásolja a Tisza-tó, Kisköre közelsége. Nyáron jelentős az átmenő forgalom, melyre a falusi turizmus épülhet. A község csendje, nyugalma és tiszta levegője a nehéz körülmények között is megmaradt.

Infrastruktúra

Intézményi infrastruktúra

Kereskedelem

ÁFÉSZ, Jászság és Vidéke ABC, Alkotmány u. 1.

Oktatás

A településen alsó tagozatos általános iskola és napközi otthonos óvoda működik.

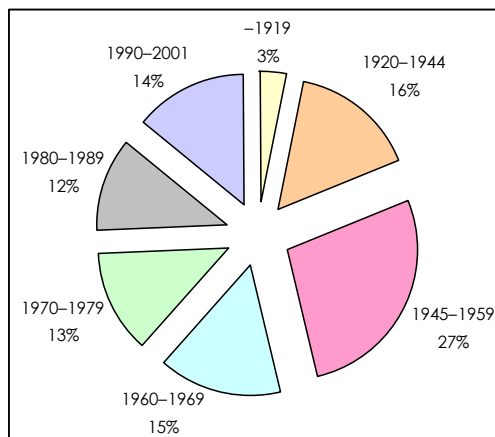
Egészségügy, szociális gondoskodás

2002-es adatok szerint a község nem rendelkezett teljes állású házi- illetve gyermekorvossal, a feladatokat területi kötelezettségű háziorvos biztosítja. A sürgősségi orvosi ellátást Heves város vállalta magára. Működik nyugdíjasok klubja a 85. hrsz-on található kastély-épületben.

Közbiztonság

Hevesvezekény közbiztonságáért - a Heves városhoz tartozó - körzeti megbízott felelős.

Lakásellátás

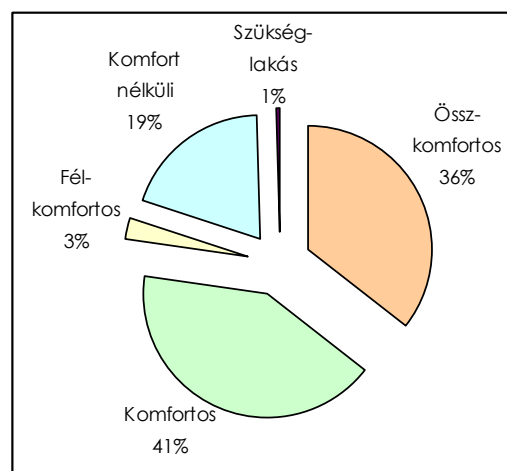

A mellékelt ábra a lakásállomány korát mutatja. Látható, hogy a lakások 61%-a még az 1970-es évek előtt épült, és az épületállomány közel 3%-a legalább 85 éves. Az elmúlt 10 évben mindössze 12 ház épült, ami nem túl sok, figyelembe kell venni azonban, hogy öregedik a népesség és a helyi lakosok kevés jövedelemmel rendelkeznek.

2001-ben a lakások közül 260 házi csatornával, 199 hálózati gázzal, 73 palackos gázzal volt ellátva; 109 házban használtak központi fűtést.

A lakások komfortosságára vonatkozó arányokat a kördiagram mutatja. A község az összkomfortos lakások arányát tekintve elmarad a megyei községek átlagától (50%). A komfort nélküli lakások aránya is igen magas, a megyei községek átlagának több, mint hatszorosa.

Az épületek 20%-a tehát nem rendelkezik fürdőszobával, illetve vezetékes vízzel sem, sőt az illemhely is az udvaron van (ez átlagértékeket véve kb. 140 főt érint).

2002-ben az alábbiak szerint változott a lakásállomány a KSH adatai alapján:

Lakás-állomány	Épített lakás	Ebből					Megszűnt
		4 és több szoba ellátott	közüemi víz-vezeték	házi vízvezeték	közcsatorna	házi csatorna	
308	2	1	2	-	-	2	2

Környezetvédelem

Levegőtisztaság-védelem: A település levegőtisztasága jónak mondható, ez részben köszönhető annak, hogy kiesik a fő közlekedési útvonalból, így nem kell nagyarányú átmenő teherforgalommal számolni. A településen belüli közlekedés is javarészt kerékpárral vagy gyalogosan történik.

Hulladékkezelés: A szilárd kommunális hulladék gyűjtését és szállítását Heves város végzi, a szeméttelp elavult. A folyékony hulladék jelenleg teljes egészében tartálykocsikkal kerül ki a településről.

Zajvédelem: Hevesvezekény területén a zajterhelés mértéke alacsony. Nincsenek a lakosságot zavaró mezőgazdasági, ipari, illetve kereskedelmi vagy egyéb zajforrások. A településen áthaladó közút forgalma kicsi, a távlatban megépülő elkerülő út a település forgalmát tovább csökkenti.

Területi adatok

Földrészlet statisztika fekvésenként							
fekvés	földrészletek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	összes terület (m ²)	legkisebb földrészlet terület (m ²)	legnagyobb földrészlet terület (m ²)	átlagos földrészlet terület (m ²)
belterület	483	1	0	1115413	9	37156	2309
külterület	370	0	0	18677022	100	1995799	50478
összesen	853	1	0	19792435			

Földrészlet statisztika művelési áganként						
művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m ²)	legkisebb alrészlet terület (m ²)	legnagyobb alrészlet terület (m ²)	átlagos alrészlet terület (m ²)
erdő	9	12	58685	587	13522	4890
gyep (legelő)	62	117	6021622	454	707407	51467
gyep (rét)	38	61	398778	428	26451	6537
kivett	553	555	1795522	9	67607	3235
szántó	287	656	14017893	246	356570	21369

(Adatforrás: Földhivatal)

2. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ KIVONATA

56/2005. (06.29.) számú határozattal jóváhagyva

A település jövőképe, fejlesztési célok

A Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott **fő cél - mint a község jövőképe** – a következő:

„Hevesvezekény földrajzi, természeti és épített környezeti adottságait kihasználva a Heves város felől a Tisza-tó felé irányuló turizmus egyik megállóhelye lehet.”

Az általános cél az, hogy a településen élők életkörülményei, így:

- a megélhetési viszonyok,
- a komfortosság, a települési intézményi és egyéb infrastruktúra,
- az esztétikai minőség,
- az egészséges környezeti feltételek az erőforrások megőrzése mellett jelentősen és tartósan javuljanak.

A főcél elérése érdekében a **legfontosabb részcélok** a rendezés során:

- A közigazgatási körzetének rendezése, zöldfelületeinek karbantartása
- A település képének egyik hangulatos eleme, a műemlék Szalgháry-kastély (Fő u. 33.) hasznosítása, karbantartása
- Rendezett zöldfelületi rendszer kialakítása,
- A művi és természeti értékek védelme,
- Tartalék gazdasági területek kialakítása a vasút és a település jelenleg beépített területei között - Viola u. északi oldalán
- Az árvízveszély megszüntetése
- Integrált mezőgazdasági termelésre való áttérés, a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Programba való bekapcsolódással

Az együttműködés keretében a fejlesztési célkitűzések a következők:

- gazdasági célkitűzések:
- jelenleg működő vállalkozások megtartása;
- új befektetők, vállalkozók vonzása kedvezményekkel (pl.: működés első évében iparűzési adómentesség);
- természeti és épített értékek védelmi célkitűzése:
- műemlékek állagának javítása, megfelelő funkció társításával folyamatos karbantartás;
- környezetvédelmi célkitűzések:
- Hanyi-ér vízrendezése;
- közterületek tisztán tartása;
- településpolitikai célkitűzések:
- helyi lakosok életminőségének javítása;
- általános iskola további működtetése.

Programok, prioritások

A programok a jövőkép megvalósulása irányába mutató, a kitörési pontok, prioritások mentén sűrűsödő közép- és rövid távú, belátható időn belül megvalósítható feladatokat csoportosítja.

Az intézkedési tervben rögzítendő feladatok:

- gazdaságfejlesztési koncepció, vállalkozásélénkítő program,
- humán erőforrás program,
- idegenforgalmi koncepció,
- vagyongazdálkodási koncepció, valamint
- környezetvédelmi koncepció készítése és területi jóváhagyása,
- helyi értékvédelmi program kidolgozása az értékvédelmi rendelet alapján.

Prioritások	A prioritásokhoz kapcsolódó célok, programok
Természeti erőforrások megőrzése	A természeti - táji értékek megőrzése és értéknövelő fejlesztése, a vízfolyások, mint ökológiai folyosók környezetének rendezése.
Települési együttműködések előnyeinek kihasználása	Kistérségi szerepkör erősítése, társulási kapcsolatok fenntartása.
Gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés, humán erőforrás fejlesztés	A népességmegtartó erő növelése; Munkahelyteremtés, lakásépítési feltételek biztosítása; Intézményellátás javítása; Csatlakozás a térségi közútfejlesztésekhez; gazdaságfejlesztési, vállalkozásélénkítő programkidolgozás.
A települési lakó- és környezeti körülmények javítása	A településközpont fejlesztése; Új lakóterületek kialakítása; Területhasználat korszerűsítése; A zöldterületek növelése, közterületek felújítása, karbantartása; Utcafásítás, virágosítás, új rekreációs területek létrehozása; Települési értékvédelem.
Infrastrukturális fejlesztések	A tervezett közműfejlesztések végrehajtása.

3.

ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY

VIZSGÁLAT TELEPÜLÉSTÖRTÉNET

Határában bronzkori telep terület el, római pénzeket találtak, s késő szarmatakorai telep nyomaira bukkantak. A község első okleveles említése 1234-ben történt Wesequen alakban. 1546-ban a Losonczy család birtoka volt, ekkor mindössze egy portával rendelkezett. 1567-ben a hatvani bég kegyetlenül elpusztította Hevessel és több környékbeli faluval együtt. 1576-tól kezdve ismét szerepelt a dézsma-jegyzékekben, a korábbinál nagyobb lakossági létszámmal. A XVII. Században lakott település volt, a Csanády és a Gombos családok bírták. 1695-99 között pusztán állott, Döry András után Körber Fülöp egri prefektus lett a birtokosa a néptelen Vezekény kétharmad részének.

A XVIII. század elején birtokot szerzett a Szalgháry család. Körber Fülöp leányát, Mária Borbálát Szalgháry József vette nőül, s így 1725-ben ő, és Hász Károly birtokolták a falut. Ekkor is major település volt, tíz zsellér és tíz cseléd lakta. A XVIII. században a falu kétharmadát a Szalagháryak, egyharmadát a Csókásiak birtokolták. A XVIII. század elején a község addigi csekély jobbágyságát a földesúri osztályozás során megszüntették, s így a falu 1794 után ismét kizárólag zsellérek által lakott település lett. Lakóinak száma 1786-ban 454, 1860-ban 730 fő volt.

A lakosság száma 1900-ban 795 fő, lakóházainak száma 162. Az 1930. évi összeírásakor 912 fő volt a falu népe, 1920-hoz viszonyítva 20 fő volt a gyarapodás, s 140-en vándoroltak el a faluból. Lakóházainak száma 185, csupán 23 épült a megelőző 30 év alatt. A házak 12 kivételével tiszta vályogból vagy sárból épültek.

A magyar népesség 2 izraelita lakos kivételével római katolikus vallású volt Fiókegyháza a tarnaszentmiklósi plébánia filiája. Oktatási intézménye a nyári menedékház és az egy állami iskola (elemi és gazdasági továbbképző), melyben két tanító oktatta a tanköteleseket. A lakosság fiataljait a Levente Egyesület fogta össze. Az egészségügyi ellátás a tarnaszentmiklósi körorvoshoz tartozott, míg a gyógyszerár a 7 km-re lévő Hevesen volt elérhető.

A lakosság többsége a mezőgazdaságból élt: őstermelésből 606, ebből önálló gazda 56, míg eltartottaik száma 179, mezőgazdasági cseléd 171, iparos 36, kereskedő 8, közlekedési alkalmazott 215, közszolgálati alkalmazott 18, nyugdíjas 13 és 16 fő házi cseléd. A község határa 3439 kat. holdat tett ki. Művelési ágak szerint: szántó 2083 hold, kert 37, rét 177, legelő 976, erdő 2, nádas 22 és termékenyen hold területtel 142 hold volt. Nagyirtok nem volt a községben. A középbirtokok száma 8, összesen hold területtel. A többi birtok az 5-100 holdas kisbirtokok között oszlott meg, 20 holdon felüli gazdasággal hatan rendelkeztek. Elsődlegesen búzát termeltek a szántókon, utána következett a zöldségtermelés, a kukorica, árpa, repce, a dohány és a dinnye.

A TELEPÜLÉSSZERKEZET KIALAKULÁSA

Oklevélben először Pély határjárásakor, 1234-ben említik. A török idők alatt Vezekény is többször elnéptelenedett. 1549-ben 7 háztartás fizetett dézsmát, 1567-ben a hatvani bég elpusztította a falut. 1576-ban már ismét 22, majd 1583-ban 19 háztartást írtak össze. 1587-88 folyamán a jászberényi török palánk katonáinak birtoka volt.

A XVII. századi magyar adóösszeírások többnyire lakottnak mutatják, a törökök kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc idején lakossága elhagyta. A XVIII. század elején majorsági zsellérekkel települt újjá, a század közepére pedig néhány jobbágygazdaság is alakult. Ezeket azonban a vezekényi földesurak 1794-re felszámolták - ezt követően csak majorsági zsellérek, cselédek által lakott majortelepülés volt. A jobbágyfelszabadítás az itt lakó majorsági zselléreket, cselédeket nem juttatta földhöz, a tagosítás a határt 18 nemes család között osztotta fel. A később kialakult parasztgazdaságok ezekből a lassanként összevásárolt földterületekből álltak össze.

A falu jellege szerint a Hanyi-ér két oldalán és az országút mellett elterülő, összetett típusú település, halmazos és utcás részekkel, egykor a település szélén kúriákkal, melyek környéke napjainkban már keresztcúsan beépített.

A falu köré lassan kiépültek a Piha és Gelej nevű falurészek. 1877. július 31-én a Mátra-Körösvidéki HÉV Kál-Kápolna-Heves-Kisköre-Kisújszállás közti 74 km-es egyvágányú vonalával, a község is bekapcsolódott a vasúti közlekedésbe. A falu férfi lakosságának többsége a vasútnál, a MÁV-nál helyezkedett el.

A falubeli hagyomány alapján a török hódoltság előtt a Nagytelek nevű határrészen, a mai település-helytől nyugatra volt a régi falu. A mai Hevesvezekény legrégebbi részei halmazos tulajdonságokat mutatnak, ilyen a II. József-kori katonai felmérés térképeiről rekonstruálható településszerkezet. A XIX. század közepétől keletkezhetett a Hanyi-éren túli utcás településrész, majd 1920 után a falu a vasútvonal felé nőtt tovább.

Hevesvezekény a Hanyi-ér mellett, a hevesi járásban lévő kisközség volt a XX. század első felében, számos külterülettel. Hozzá tartozott a Gáspárdy-tanya, Gulyás Lőrinc-tanya, Gulyás-tanya, Lipovniczky belsőtanya, Lipovniczky külsőtanya, Lipovniczky-tanya, Makai-tanya, Mihály-tanya, Nagy Ignác-tanya, Szalgháry-tanya, Töröcsik-tanya és Vratanics-tanya. Újabb településrészek épültek az 1920-as években: a Hóstya és az Újtelep.

A település magja a Falunak nevezett rész halmazos formával. A hagyomány szerint a község a török hódoltság előtt a Nagytelek nevű határrészen feküdt, a mai helyétől nyugatra. A templom a Nagydomb vagy Halom nevű kiemelkedésen állott, a temető pedig a Kistelek-dűlőben volt. A Piha és Gelej falurészt a Hanyi-ér választja el az utcás településű Hóstyától. Az Újtelep 1920 után keletkezett. A Kert nevű falurészek, pl. Milinkó-kert, Szalgháry-kert stb. az elszegényedett, hajdani földesurak kastélykertjeinek maradványai.

1930-ig általános volt a kerítetlen porta, mely napjainkra már teljesen eltűnt. 1936-ban a lakóházak – 12 kivételével – vályogból vagy földből voltak.

A jelenleg is meglévő kúriát a Szinay család építette 1840 körül. Később a Vratanics családé volt, ma – részben átépítve – a polgármesteri hivatal céljait szolgálja. A volt Szalgháry-kastélyt feltehetően 1770 körül építették. Jellege szerint szabadon álló, francia tetős, emeletes, barokk kastély. Nevezetessége még a Mlinkó-kúria.

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDETT ELEMEI

A település épületeinek megőrzésén túlmenően cél a történeti, kulturális és természeti értékeket hordozó település épített és táji környezet komplex megóvása. Védendők a település morfológiai értékei: településszerkezeti adottságok, téarányok, beépítési módok. Jellegzetes utca- és térrészletek: településképi ill. településtörténeti szempontból értékes rétegezett együttesek, épületcsoportok. A települési értékek védelme a befogadó táji- természeti környezet védelme nélkül nem lehet teljes.

A lakosságban tudatosítani kell saját településük értékeit, és azt hogy az értékek gazdái elsősorban ők maguk. Az állami szintű támogatási rendszerek mellett elsősorban települési szintű programokat kell teremteni, hogy a helyi szereplők is aktívan rész vehessenek a megóvás, felújítás, továbbfejlesztés, felvirágoztatás feladataiban. Az épített és környezeti elemek megőrzésének fontos feltétele, hogy azok a település életének, vérkeringésének továbbra is szerves részei legyenek: funkcióikat megőrizzük, ha arra ma is igény mutatkozik, vagy a revitalizálás során minél kevesebb változtatást igénylő új szerepeket kell találnunk.

A község hagyományos lakóházátípusai részben az 1940-ben bekövetkezett nagy árvíz pusztításai következtében, részben az 1945. évi földosztás adta lehetőségek nyomán teljesen eltűntek. A földesurak tulajdonát képező, szórt elhelyezésű, ágasfás-szelemengerendás ún. táskás házak a XIX. század végén még közhasználatúak voltak. E padlás nélküli putriházakat a szegényeknél csak a XIX. század végén válthatta fel a szarufás-torokgerendás, mestergerendás, boldoganyás háztípus, mely a telkes jobbágyok használatában kétségkívül korábban is jelen volt. A putriházak hátközepén és földön tartott szabad tüze, mint kémény nélküli tűzhely mellett, a legújabb időkig az alföldi boglyakemence volt használatban.

A XIX. század második felétől általános a vályogfalazat. Vert falat (gallyal erősítve) csak az istállóhoz alkalmaznak. 1914 óta kémény, kemencefenék és ámbitus építésére téglát, 1940 óta pedig alapozáshoz követ használnak. A XIX. században általános nyeregtetőt a század végén a lekontyolt tetők váltják fel. 1940 óta a zsúp- és nádtető nem általános. A jelen század elejéig volt néhány palakő fedésű lakóház, de a Tiszasülyről hozott faszindelyt inkább csak a földesurak használták. A XIX. század végén kialakult tornácot (ámbitus) eleinte fapillérek, majd téglapillérek és 1945 után cementpillérek tartották.

A legnagyobb gazdánál tüzelős ól volt használatban. Az istállót régebben inkább külön, újabban a lakóházzal egy fedél alá építik. A gazdák telkén jellegzetes építmény a többnyire fából épített dohánypajta.

1910 előtt ún. sír-kutak voltak, melyeket deszkával, náddal fedték be, a határban pedig körülkerítették. Akkor terjedt el a betongyűrűk használata. A XIX. században állott szélmalomnak és szárazmalomnak már csak az emléke él.

Műemlékvédelem

2243. tsz. (50041/1958. hat. Sz.)

Polgármesteri Hivatal épülete, **volt Szinay-Vratarics kúria** (Alkotmány u. 2. - 59, 60, 61, 62 hrsz.)

Klasszicista, részben átalakítva, 1840 körül épült. Lépcsőzetes feljárátú tornác nyolc, felfelé keskenyedő, lábazat nélküli dór oszloppal. A kétmenetes épület hátsó homlokzatán rizalit, kettős dór fapillérekkel tagolt falsíkjaiban szalagkeretes ablakok. Jobb oldalhomlokzatán szalagkeretes ablak, bújtatott ráccsal. Széles, magas, lekontyolt cseréptető.

2244. tsz. (50041/1958. hat. Sz.)

Volt Szalgháry-kastély (Fő utca 33. - 84/1, 84/2, 85, 86. hrsz.)

Szabadonálló, manzardtetős, emeletes barokk-rokoko kastély, Quadri Kristóf gyöngyösi kőművesmester építette 1770 körül, feltehetően Szalgháry János megbízásából. A négytengelyes (a+b+ b+a), kétmenetes kúria utcára néző homlokzatán füzérdíszes, íves oromzattal záródó rizalit, gazdagon keretelt, hajlított ívű, erősen kiemelkedő szemöldökpárkányos ablakokkal. Hét-tengelyes (a+a+b+b+b+a+a) kerti homlokzatán timpanonos rizalit bejáratú ajtóval.

Tovább lépcsős feljárátú szalagkeretes ajtó, bújtatott ráccsal felülvilágítóval, felette kőgolyós attikafal. Falsávós oldalhomlokzatain szegmentíves ablakok és újabb ajtó. Az emelet oromfalában két-két manzárdablak, franciatető bádoggal vázákkal. Részben csehboltozatos szobák, néhány eredeti barokk ajtótok jellemző az épületbelsőre.

Az épület új rendeltetése művelődési otthon és orvosi rendelő.

10790. tsz. (1917/1992. hat. Sz.)

Kőkereszt (Fő utca 78. előtt - 383/2. hrsz.)

Településsel kapcsolatos népies vallási emlék. Kő talapzaton kereszt és szobor. 1884-ben keletkezett. A kereszt sérült, a szobor lába letörtött. Eredeti állapotában kedvező településképi elem. Helyi jelentőségű, jelenlegi állapotában kevésbé értékes, restaurálása szükséges.

10789. tsz. (1918/1992. hat. Sz.)

Nepomuki Szt. János-szobor (Alkotmány u. 2. előtt – 63/2. hrsz.)

Meanderrel és kannelurával díszített hasáb alakú talapzat „SANCTE/JOANNES/NEPOMU-CENE/FAMAE/RERUMOVE/CUSTOS/ORA ORO/ NOBIS” felirattal. Felette a jobbán feszületet tartó szakállas szent szobra. Anyaga homokkő, későbarokk. 1899-ben keletkezett.

Helyi értékvédelem

A muzeális emlékek, régészeti lelőhelyek védelméről külön jogszabályok rendelkeznek. A még beépítetlen területeken el kell készíteni a régészeti lelőhelyek topográfiáját, a veszélyeztetett régészeti lelőhelyek feltárását, és biztosítani azok anyagának megfelelő elhelyezését.

Az egyedi védelem a kiemelt helytörténeti, építészettörténeti értékek, a fejlődés kiemelkedő jelentőségű dokumentumainak megőrzésére irányul. Ezek kiválasztásánál tehát a városképi értékeken túl az egyedi értékek – ritkaság, szakmatörténeti jelentőség, esztétikai kvalitások (építészeti, ipar- és képzőművészeti, kézművességi, belsőépítészeti, stb.) - és adott esetben a megmaradt berendezések is a védelem tárgyát képezik. Az értékek megőrzésével kapcsolatban a legalapvetőbb szabályokat – tömegkép, homlokzat, alaprajz, belső alakítás, jellegzetes szerkezetek védelme, ipar- és képzőművészeti emlékek védelme – a rendelet szövegébe bele kell fogalmazni, hogy kellő hatással működhesen.

Az egyedi védelem listájának „nyitott”-nak kell lenni, tehát azon az elven kell alapulnia, hogy a „ma létrehozott építészeti értékek potenciálisan a holnap műemlékei” – tehát azokat a műemlékeknél elvárható szakszerűséggel és gondossággal kell fenntartani, karbantartani. Az ehhez szükséges és önkormányzati rendeletben meghatározott támogatáshoz az önkormányzat éves költségvetésében fedezetet kell biztosítani.

A helyi védelem alatt álló épületek, területek védelmét biztosítani kell. Készítendő értékvizsgálat alapján bővítendő a helyi védelem köre épületekre, védendő utcaszakaszokra, utcaképekre, a város bel- és külterületén levő fészületekre, képoszlopokra, fasorokra, stb. Az építészeti örökség helyi védelmét - a hatályos jogszabály szakmai szabályai szerint - önkormányzati rendeletben kell biztosítani.

Helyi védelemre javasolt objektumok

R. K. Templom

Középtornyos, egyszerű római katolikus falusi templom, inkább kápolna.

Külső jellemzői:

Középen kissé előrelép, félköríves, kőkeretes kapu, szegmentíves ablak, egyenes lezárási oromzat közé fogott egyszakaszos torony félköríves ablakkal, gúlasíkok. Tagolatlan oldalhomlokzat, jobboldalt két szegmentíves ablak, baloldalt sekrestye, ablakán bújtatott rács. Félkörívesen záródik, alacsony lábazat, cseréptető.

A településképp meghatározó eleme, helyi jelentőségű, értékes elem. Az épület állagvizsgálata és renoválása javasolt.

Milinkó kastély

Liliom és Viola utca kereszteződésében található. 1929-ben épült. Jelenleg posta, presszó és öregek otthona működik benne. A külső része fel lett újítva, belső része erősen át lett alakítva, kertje elpusztult.

A településképpben kedvező látványt nyújtó, helyi jelentőségű értékes elem. Szükséges a szakszerű belső felújítás és a kertrendezés.

Temető

Feszület: homokkőből, hasáb alakú talapzaton „Jézusom/Irgalmazz/ Minekünk” felirat. Kereszt kőkopusszal, XIX. századi.

Sírkő: félkörívvel lezárt, kétoldalt oszloppal díszített, hasáb alakú. Felirata: „Itt nyugszik/tekintete/Pápai/Vratarics Lajos úr/N. Heves és Külső Szolnok/T. E. Megyék Fő szolgabírája/Elhunyt Vezekényen/Életének 66-ik évében/ December 8. 1800.”

Sírkő: vörösmárvány, csúcsívvel lezárt, két oldalán toszkán fejezetes oszloppal díszített téglalap. Felirata: „Pápai/Vratarics Klára/Asszony/Néhai Tekintetes/ Erdőkövesdi Rottenstein/ József/Tettes Nemes Heves és Külső/Szolnok T. E. Vármegyék volt Alispánny Urnak özvegye/Elhunyt Vezekényen bőjt elő/havának 5-én, 1817. életének 60-ik évében.”

Sírkő: hajlított ívvel lezárt téglalap, alján halálfej dombormű, felirata: „Gyászos/Sirhalma Tets/Nas Besenyői Szabó/István Urnak kit a/bus halál 1823 Esz/tendő November 20-án/Élete 58 Eszten/dejében a világból/kiszóltott.”

Sírkő: vörösmárvány, talapzaton álló szívalak (részben olvashatatlan felirattal): „Nobilis Virginis/Marie Rottenstein...1825.”

Sírkő: vörösmárvány, volutával lezárt téglalap halálfej domborművel. Felirata: „Itt nyugszik/Istenben boldogult/Tekintetes Nemes Csokásy Rozália/Asszony Meg halálozott életének/25. Esztendejében Márczius Holnap/21-én. 1827.”

Sírkő: hasáb alakú téglalap. Felirata: „Néhai Tettes ifiabb/Szabó István Úr/Tettes N. Heves Várme/gye Eskütyte az Urban/El Nyugodott Életének/38-ik Esztendejében Veze/kényen Október 9-én 1830.”

Sírkő: fehér márvány, félkörívesen lezárt téglalap. Felirata: „Néhai Tettes Munkó Terézia/Asszony üdösb Szabó István/Úr Özvegye elhunyt az Úr/ban Életének 64-ik Évében/Vezekényen November 1./Napján 1831.”

A régi sírkövek a községgel kapcsolatos temetkezési emlékek, jellemzően terméskőből lettek faragva, változatos formában. A XX. század első felében keletkeztek, kisebb rongálódások, törések láthatók. Restaurálásuk, állagmegóvásuk szükséges. A település a temetőben úrnafal építését tervezi.

Lakóépületek

A településre jellemző jellegzetes hagyományos lakókörnyezeti kultúrájú lakóépületek szép példái:

- 362. hrsz. 353. hrsz. 364. hrsz. 174. hrsz.

RÉGÉSZETI ÉRTÉKEK VÉDELME

A kulturális örökség részét képező **régészeti emlékek** védelmét a hatályos jogszabály szerint kell biztosítani. A Településszerkezeti Tervben rögzített nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek védelmét a szabályozási tervekben és az építési hatósági munkában érvényesíteni kell.

Regisztrált lelőhelyek*

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal hivatalos honlapján az alábbi régészeti lelőhelyek kerültek feltüntetésre:

Lelőhelynév	Lelőhely azonosító	Lelőhely jellege	Lelőhely kora
Nincs megnevezés	28789	Nincs adat	Nincs adat
Nincs megnevezés	28791	Nincs adat	Nincs adat
Nincs megnevezés	28815	Nincs adat	Nincs adat
Nincs megnevezés	28816	Nincs adat	Nincs adat
Nincs megnevezés	28817	Nincs adat	Nincs adat

* A KÖH Regionális Irodája a Hevesvezekényi Önkormányzat hivatalos adatkérésére tudomásunk szerint a mai napig nem válaszolt, adatokat nem szolgáltatott, így az anyagban csak a hivatalos honlapon lévő adatok kerültek felhasználásra.

Egyedi tájértékek

Vezekényi nagyhalom

Településsel kapcsolatos népvándorlás kori emlék, kunhalom. A Heves-Pély úttól 300 méterre keletre található. Csaknem teljes felületén felszántott. A tetején geodéziai pont. Régészeti megkutatott. Jelentősen erodálódott, a művelés veszélyezteteti. A tájképet meghatározó országos jelentőségű, kiemelkedően értékes elem. Szükséges a művelés korlátozása és a gyepesítés.

Rí-halom

Heves-Hevesvezekény határában, a Lukács-földeken található. Teljes területén fel van szántva, a halomtól nyugatra két kisebb halom található. Népvándorlás-kori, erodálódott, művelés által veszélyeztetett. A tájképet meghatározó országos jelentőségű, kiemelkedő elem. A művelésből ki kell vonni.

Szöghatár, határdomb

Átány, Hevesvezekény, Tarnaszentmiklós, Kömlő határpontján fekszik. Gyepvel borított, kb. 0,8 m magas, mesterséges halom, tetején geodéziai pont. Keletkezése ismeretlen, jó állapotban van. A tájképben kedvező látványt nyújt, helyi jelentőségű, a hagyományörzés tekintetében kiemelkedően értékes elem.

Határmezsgye cserjesávval

Hevesvezekény-Pély határvonalában. Kb. 3 méter széles sáv árokkal. Rövid szakaszon dús kőkény bozót, máshol gyepes. Keletkezési kora ismeretlen, jó állapotban van. A tájképben kedvező látványt nyújtó, hagyományörző és ökológiai jelentőségű elem.

Határdomb

Hevesvezekény-Pély határvonal töréspontjában akácfákkal benőtt, tetején régi szintezési alappont. Ismeretlen a keletkezése, jó állapotban van. A tájképben kedvező látványt nyújtó helyi jelentőségű elem.

Kunhalom

Heves-Hevesvezekény határvonalán a Mihályi-tanya mellett található. Népvándorlás kori, teljes felületén felszántott, jelentős mértékben erodálódott, művelés által veszélyeztetett terület. Szükséges a művelés korlátozása és a gyepesítés. Tájkép értékét növelő, regionális jelentőségű, értékes elem.

VÁLTOZTATÁSI SZÁNDÉKOK, A HATÁSOK ELEMZÉSE

A helyi védelem alatt álló épületek és területek kezelése

Döntő különbségek mutatkoznak a településen az emberek életmódjában. Keveredik a falusi életmód és kultúra elemei a városiasodási folyamatban aktívabban résztvevő rétegek életmódjával, illetve igényeivel. Ezeket úgy lehet feloldani, hogy a területi egységeket önállóan és egyedi módszerekkel kell megfogalmazni.

A fejlődés folyamatában meghatározó infrastrukturális elemeken túl más műszaki paramétereknek is döntő jelentőségük van. Így befolyásolja a fejlődési folyamatokat a beépítések sűrűsége, magassága, léptéke, építészeti karaktere, az intézményellátás rendszere és sűrűsége, az egyéb települési infrastruktúra állapota.

Meg kell találni a területek karakterét, illetve meg kell őrizni azokat az értékeket, mely a lakó-környezet minőségében jelentős szerepet játszik. Szükség van koncentrált településközpont kiépítésére a meglévő központi tengelyen, de szükség van különböző igény szintű egyedi megfogalmazású kertvárosi ill. falusi lakóterületekre is.

A Településrendezési Terv készítendő szabályozási előírásainak készítésénél fontos szempontként kell figyelembe venni, hogy új beépítéseknél tiszteletben kell tartani a meglévő térbeli rendszert – annak arányait és léptékét, minőségét.

Helyi védelem alatt álló épületek és objektumok

A jellegvédelem komplex feladat, minden eset egyéni elbírálást kíván. A jellegvédelem során jól megválasztott jelleg tényezők közül csupán a legfontosabbak megtartását célszerű előírni az egyedileg védett épületek bővítése, felújítása ill. a védett területen levő hagyományos lakókörnyezet esetében.

Törekedni kell arra, hogy a település hagyományos lakókörnyezeti kultúrájára legjellemzőbb karakterjegyek minél inkább érvényesüljenek a felújítások, a bővítések ill. az új építések során.

A RÉGÉSZETI LELETEKKEL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEK

- A föld felszínén, a földben, a vizek medrében vagy máshol rejlő vagy onnan előkerülő régészeti lelet állami tulajdon. A régészeti lelőhelyeket – a fenntartható használat elvének figyelembevételével – csak olyan mértékben lehet igénybe venni, hogy azok állománya számottevően ne csökkenjen, illetve eredeti összefüggéseik jelentősen ne károsodjanak. A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti lelőhelyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni. A régészeti lelőhelyek védelmére irányuló intézkedéseknek elsősorban megelőző, szükség esetén mentő jellegűeknek kell lenniük.
- Ha régészeti emlék, illetőleg lelet kerül elő, a felfedező (a munka felelős vezetője) köteles:
- a tevékenységet azonnal abbahagyni, és az illetékes múzeum nyilatkozatának kézhezvételéig szüneteltetni
- a helyszín és a lelet őrzéséről – a felelős őrzés szabályai szerint – a jegyző vagy az illetékes múzeum, vagy a Hivatal intézkedéséig gondoskodni.
- Az emléket vagy leletet az illetékes települési önkormányzat jegyzőjének haladéktalanul be kell jelenteni. E kötelezettség a felfedezőt, az ingatlan tulajdonosát, az építtetőt és a kivitelezőt egyaránt terheli.
- A jegyző a bejelentés alapján köteles az illetékes múzeumot és a tevékenység jellege szerint illetékes hatóságot haladéktalanul értesíteni. Az illetékes múzeum köteles a helyszínt, illetőleg a leleteket haladéktalanul megvizsgálni és a tevékenység folytatásának feltételeiről – a hozzá érkezett bejelentéstől számított – 24 órán belül írásban nyilatkozni, és a nyilatkozatot egyidejűleg a Hivatalnak is megküldeni.
- Amennyiben az illetékes múzeum nyilatkozata alapján a további tevékenység a régészeti emléket, illetőleg az előkerült régészeti leletet nem veszélyezteti, az nyomban folytatható. Ha a múzeum nyilatkozata alapján a régészeti emlék vagy a lelet veszélyeztetése nélkül a tevékenység még részlegesen sem folytatható, a tevékenység jellege szerint illetékes hatóság köteles annak folytatását azonnali hatállyal megtiltani és legfeljebb 30 napra felfüggeszteni, és intézkedéséről a Hivatalt értesíteni. A múzeum köteles a mentő feltárást haladéktalanul megkezdeni, és folyamatosan – az elvárható ütemben – végezni, az előkerült régészeti leletet ideiglenesen elhelyezni. Ha a mentő feltárást nem lehet 30 nap alatt elvégezni, a Hivatal ideiglenesen védetté nyilváníthatja a földterületet. Ennek hiányában a munka folytatható.
- A korábban ismeretlen, régészeti nyilvántartásban nem szereplő régészeti lelőhely, illetve lelet feltáráson kívüli felfedezőjét vagy bejelentőjét anyagi elismerésben kell részesíteni.

AZ ISMERT ÉS NYILVÁNTARTOTT RÉGÉSZETI ÉRTÉKEK KEZELÉSE

A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti lelőhelyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni. A régészeti örökség egyes elemei beépítésre nem szánt területen helyezkednek el. Az általános hasznosítású mezőgazdasági területeken intenzív szántóföldi művelés engedélyezett, amely a szántással, talajjavító, meliorációs tevékenységgel jár együtt. Az ehhez hasonló munkálatok a régészeti leletek állagromlását, megsemmisülését eredményezhetik. Az esetlegesen talált leleteket a Megyei Múzeumnak haladéktalanul be kell jelenteni. A településrendezési tervben szereplő 1 hektárnál nagyobb létesítmények (telephely, ipari-gazdasági terület) kialakítása során ill. új vonalas létesítmények kialakítása során régészeti felmérést kell elrendelni. A múlt pusztuló emlékeinek megőrzése és dokumentálása miatt a közeljövő nagyobb, földmunkával járó beruházásai előtt régészeti terepbejárással kell megvizsgáltatni az érintett területeket a megyei múzeummal, majd a kiviteli munkákat a helyszínen ellenőriztetni. 2001. évi LXIV. törvény rendelkezései értelmében a földmunkákkal járó beruházásokkal a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket lehetőség szerint el kell kerülni.

4. KÖZLEKEDÉSI - KÖZMŰFEJLESZTÉSI ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ

Közúti közlekedés

Hevesvezekény mindössze 7 km-re helyezkedik el Heves várostól dél-kelet irányba, a két települést a 3209. sz. főközlekedési út köti össze, amely továbbhalad Kisköre irányába.

A központtól kiinduló 32309 számú közlekedési út 0+000-1+175 szelvényében kívül a településen lévő többi út is önkormányzati kezelés alatt áll, a patkák és csapadékelvezető árkok tiszták és rendezettek.

A megyei tervben szereplő elkerülő út megépítését javasolja a terv.

A község útjai javarészt burkoltak, illetve portalanítottak, építésük 1993-ban befejeződött. Állapotuk romlik, ezért folyamatos felújításuk szükséges. Az elmúlt években a Viola, Béke, Sárközi út aszfaltozása pályázati támogatással valósult meg.

3209-es út

Ady utca

Viola utca

Parkolás

A községben a parkolást a lakosok telken belül oldják meg. A Polgármesteri Hivatal, illetve a Posta előtt van néhány gépjármű fogadására alkalmas terület, ezek mennyisége kielégítő, új parkolók kialakítása nem tervezett.

Az utak mellett többnyire kiépültek a gyalogjárdák, ahol nem ott - a források rendelkezésre állásától függően - folyamatosan kerülnek kiépítésre.

Vasúti közlekedés

A község része a Kál-Kápolna – Kisújszállás 102-es számú vasútvonalnak.

A vasútállomás épülete

Vasútvonal-Kál-Kápolna felé

Vasútvonal-Kisújszállás felé

Tömegközlekedés

A községben helyi járat nincs, a távolsági buszközlekedést a Volán biztosítja. A közeli Heves városba napi 16 buszjárat-pár közlekedik ~10 perces menetidővel, az első reggel 5, míg az utolsó este 7 órakor. A megyeszékhelyre naponta csak 2 közvetlen járat van, azonban rövid várakozási időszállással kb. 15 járattal lehet még Egerbe utazni.

Az ingázó diákoknak az iskolába járáshoz megfelelőnek mondható a tömegközlekedés, azonban ha kikapcsolódni vágnak már problémás a hazautazási lehetőség. Ahhoz, hogy a fiatalok ne hagyják el végleg a községet célszerű lenne az Önkormányzatnak lépéseket tenni, hogy hétvégenként vagy különböző ünnepi alkalmak esetén a gépjárművel nem rendelkező fiatalok részére biztosítva legyen a tömegközlekedés.

A más településeken dolgozók részére is problémát jelent a tömegközlekedés, pl. több műszakos állást nem tudnak vállalni, mert a hazautazás nem megoldott.

Gépjárműüzemi létesítmények

A területen üzemanyagtöltő állomás nem működik, a legközelebbi töltőállomás Heves városban található.

A település közúti közlekedési területeinek besorolása:

- **Országos fő- és mellékutak**
  - o 32309. sz. út
- **Települési főutak**
  - o Fő út
- **Települési mellékutak**

- o Ady E. utca - o Alkotmány út - o Béke út - o Bocskai utca - o Damjanich utca - o Dózsa Gy. utca - o Kinizsi P. utca - o Klapka Gy. utca - o Legény út - o Liliom út	- o Összekötő út - o Petőfi út - o Rákóczi F. utca - o Rózsa út - o Sárközi út - o Szerелеm körút - o Toldi M. utca - o Új Élet út - o Végh út - o Viola út
- **Kiemelt külterületi kiszolgáló utak**
  - o Terv szerint
- **Kerékpárutak tervezett**
  - o Terv szerint
- **Közterek**
  - o Szabadság tér

A vasúthálózat elemei és hierarchiája

- **Országos vasúti mellékvonal meglévő**
  - 102. sz. Heves-Kisújszállás szárnyvonal

A község belterületi útjainak szabályozási szélességeit az alábbi táblázat tartalmazza:

Út megnevezése	Szabályozási szélesség	Útburkolat	Megjegyzés
32309. sz. út	13,5 – 16,5 m	11,5 – 14,5 m	
Fő út	16,5 – 19,5 m	6,0 m	
Ady E. utca	7,5 – 10,5 m		
Alkotmány út	17,5 m	6,0 m	
Béke út	14,5 m	6,0 m	
Bocskai utca	7,5 m		
Damjanich utca	9,5 m		
Dózsa Gy. utca	15,5 m		
Kinizsi P. utca	14,0 m	6,0 m burkolatlan	14,0 m-es szabályozási szélesség javasolt 6,0 m-es burkolt úttal, kétoldali vízelvezető árokkal, zóldsávval, járdával.
Klapka Gy. utca	14,0 m	6,0 m burkolatlan	14,0 m-es szabályozási szélesség javasolt 6,0 m-es burkolt úttal, kétoldali vízelvezető árokkal, zóldsávval, járdával.
Legény út	6,0-8,0 m		
Liliom út	13,0 m	6,0 m burkolatlan	13,0 m-es szabályozási szélesség javasolt 6,0 m-es burkolt úttal, kétoldali vízelvezető árokkal, zóldsávval, járdával.
Összekötő út	13,0 m	6,0 m	
Petőfi út	14,0 m	4,0 m burkolatlan	A jelenlegi 4,0 m széles aszfalt út kiszélesítés javasolt 6,0 m-re. Szintén javasolt a keskeny gyalogjárda szélesítése, illetve megfelelő minőségű kialakítása.
Rákóczi F. utca	6,0 -12,0 m		
Rózsa út	5,0 – 7,0 m		
Sárközi út	14,0 – 16,5 m	6,0 m	
Szerelem körút	10,0 m		
Toldi M. utca	12,0 m		
Új Élet út	14,5 – 16,5 m	6,0 m	
Végh út			
Viola út	14,5 – 16,5 m	6,0 m burkol	

Közművek

Vízellátás

A település saját vízellátó rendszerrel biztosítja az ivóvizet, a település területén lévő vízbázison a vízellátó kutakat 1966-ban (B-2; 575,0 m), illetve 1989-ben (B-7; 116,0 m) fúrták. A mélyfúrású kutak vízminősége megfelelő, kapacitása elegendő a fejlesztésekhez. A Heves Megyei Vállalkozói Központ által készített Heves Megye Fejlesztési Konceptiójának Operatív Programjai között szerepel, hogy 2006. december 25-ig Hevesvezekényen a vízminőséget javítani szükséges (0,05-0,03 mg/l közötti koncentrációjú arzéntartalom miatt).

A vezetékes vízzel való ellátottság 95%-os (1996 év elején 125 lakás esetében még udvari kifolyó biztosította a vizet). Emellett 21 db közterületi kifolyó üzemel. A helyi vízmű és a vízellátó rendszer az önkormányzat tulajdonában üzemel.

Szennyvízelvezetés és kezelés

Néhány évvel ezelőtt a Dél-Hevesi települések szennyvízelvezetésére és tisztítására készült terv szerint (a következő községekkel való együttműködéssel: Tenk (gesztor), Átány, Kömlő, Pély) a települé-

seken összegyűjtött, majd nyomóvezetéken elvezetett szennyvíz a Heves városi szennyvíztisztító telepen kerül végleges elhelyezésre.

A regionális rendszer elvi vízjogi engedélye lejárt, az engedély érvényességének meghosszabbítása jelenleg nincs folyamatban.

A jelenlegi elképzelések szerint a település önálló szennyvíztisztító kiépítésében gondolkozik, és saját szennyvízelvezető rendszert kíván létesíteni. A rendszer tervezése folyamatban van, ezért a településrendezési terv a tervezés és kiépítés számára az alábbi meghatározásokat adja:

- A rendszert legalább 1500 főre kell méretezni
- A tisztítómű elhelyezésére a legkedvezőbb terület a településtől délre, árvízmentes területen biztosítható
- Megoldandó a szennyvíziszap elhelyezése olyan módon, hogy az árterületre és védett természeti területre ne kerüljön

Csapadékvíz elvezetés

A település csapadékvizeinek befogadója a Hanyi-ér, mely egyben Észak-Heves csapadékvizeit levezeti a Tarnán keresztül a Tiszába. A közel sík, és több helyen mélyfekvésű területeken a viszonylag gyors lefolyású és dinamikusán változó vízmennyiségek többször kilépnek a Hanyi medréből. Az ármentesítést csak a teljes vízgyűjtő terület komplex felülvizsgálatával, és a teljes szakasz egységes ármentesítésével lehet megoldani, mert a településenkénti megoldások a további területeken esetleg újabb problémákat okozhatnak.

A településen átvezető Hanyi –ér töltéssel lehatárolt ártéri területen halad. Az ártér keresztmetszete változó, legkritikusabb szakasza a településtől délre található, ahol a szűk keresztmetszet a vizeket visszaduzzasztja, ezért itt a keresztmetszet növelése indokolt, amit a töltés hátrébbhelyezésével lehet megoldani.

A település vízelvezetése nyíltárkos rendszerű. A csapadékvizeket a befogadóba úgy kell bevezetni, hogy mindenütt zsilipelhető és lezárt esetben átemelhető legyen.

Villamosenergia ellátás

A település villamosenergia ellátását 20 kV-os hálózat biztosítja, mely az ismert fejlesztések energiaigényét el tudja látni. A hálózat üzemeltetője további hálózatfejlesztést nem tervez. Az új beépítések-nél az ellátást légvezetéseken keresztül lehet megoldani.

Gázellátás

A gáz bekötésére 1994-ben került sor, egy év múlva már a lakások 53%-a használhatta, 2002-ben a 308 háztartásból 214 fogyasztott vezetékes gázt (~70%). A gázhálózat alkalmas további rácsatlakozások fogadására.

Takarékossági megfontolásból gázzal látták el az óvodát, az iskolát, a szolgálati lakásokat, valamint a polgármesteri hivatalt is.

Telefonhálózat

Az elmúlt időszakban kiépült a vezetékes telefonhálózat, a település crossbar rendszerű központtal rendelkezik.

A területen a mobiltelefon elérhetőség biztosított.

5. TÁJRENDEZÉSI ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ

BEVEZETÉS

A településrendezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakításán és az építés helyi rendjének szabályozásán túl, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme (1997. évi LXXVIII. törvény).

A településrendezés során biztosítani kell – többek közt – a környezet-, a természetvédelem, a tájhasználat és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére; illetve a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodásra.

A tájrendezési alátámasztó szakági munkarész elkészítésének elsődleges céljai, hogy a segítségével elkészült településrendezési terv szolgálja a tájpotenciál (a tájban rejlő fejlesztési lehetőségek) megőrzését, illetve azok megfelelő kihasználását, valamint a táj esztétikai, természeti és kultúrtörténeti értékeinek fennmaradását, továbbá segítse a felmerülő tájhasználati konfliktusok megoldását. Ennek érdekében részletesen foglalkozik a területhasználattal, a táj- és természetvédelemmel illetve a környezetvédelemmel kapcsolatos problémák és konfliktusok feltárásával, vizsgálatával illetve azok lehetséges megoldási javaslataival.

VIZSGÁLATI MUNKARÉSZ

A természetföldrajzi adottságok összefoglalása

Hevesvezekény az Észak-alföldi hordalékkúp-síkság Hevesi-sík kistáján fekszik. A jellemzően sík terület enyhe felszínformáit, terephullámainak a folyóvizek, főként a hajdan szabályozatlanul kanyargó Hanyi-ér alakította ki.

A település éghajlata meleg-száraz, az évi átlagos csapadékmennyiség 560-580 mm, az évi középhőmérséklet 10,0-10,2 °C.

A község fő vízgyűjtője a Hanyi-ér-főcsatorna. A településen egyéb természetes vízfolyás nem található, a külterületet és a településszegélyt azonban belvízgyűjtő csatornák rendszere hálózta be. A Hanyi-ér magas vízállásai nyár elején jellemzőek, legutóbbi árvize 1999-ben volt.

A település talajadottságai kedvezőtlenek, a terület talajainak jelentős része szikes, sóhatás alatti.

A termőterületek jórészt szántóföldi művelés alatt állnak, amit viszonylag kedvező termékenységi besorolásuk tesz lehetővé. A fennmaradó területeken rét vagy legelőterületek helyezkednek el. A kedvezőtlenebb termékenységi besorolású, a szikességgel erősebben érintett réti szolonyecek, és sztyeppesedő réti szolonyecek többségükben szikes gyepek.

A település fontosabb potenciális erdőtársai a tatárjuharos lösztölgyesek, az alföldi gyöngyvirágos tölgyesek, a tölgy-kőris-szil ligeterdők és a fűz-nyár égerligetek.

Az eredeti, természetes növénytakaságok a különböző emberi tájalakító és termelő tevékenysége folytán már csak helyenként, foltokban vagy leromlott állapotban, faj- és egyedszámukban megfogyatkozva találhatók meg. Erdőgazdasági hasznosítású területek jelentéktelen mennyiségben találhatók csak a területen.

A tájhasználat, tájszerkezet

A tájhasználat változásai

Hevesvezekény területe vízállásos területen helyezkedett el. A vizenyős területet nagy kiterjedésű rétek, mocsarak borították, melyet vízfolyás-menti ligeterdők tagolhattak.

A Hanyi-ér szabályozatlanul kanyargott keresztül a területen vízállásos, mocsaras területektől övezve. A hajdani vízi világ emlékét őrzik a Teknő-fertő, Simon-fertő és a Hosszú-fertő, valamint a Nagy-lapos dűlő stb.

A 16. században a település lakossága (6 házában 12 nős férfi) főleg juhtenyésztésből élt.

Egy 1750-ben készült összeírás szerint a Szalgháry-féle falurészen volt 6 jobbágy, a Csókási- és Vratarics-féle negyedrészen 3-3 jobbágy. Tíz jobbágház üres, elhagyott. Szűk a faluhatár, mindhárom birtokos csak 100 juhot tud tartani. Szántóföld hiánya miatt a jobbágyok egy része áttelepedett a nagyhatárú Kiskörére.

Művelési ág	Területe (hold)		A művelési ágak területi aránya (%)	
erdő	2		0,1%	
gyep	(legelő)	1153	976	33,5%
	(rét)		177	5,1%
szántó	2083		60,6%	
kert	37		1,1%	
nádas	22		0,6%	
terméketlen	142		4,1%	
összesen	3439		100%	

1936-ban a település külterületén a szántóföldi művelés volt a legelterjedtebb (60,6%), de ezen felül jelentős volt a rét és legelőgazdálkodás is (33,5%). Erdeje ekkor sem volt a településnek. A Hanyi-ér mentén, illetve egyéb vízállásos területeken nádgazdálkodást is folytattak. A nádat építkezési alapanyagként hasznosították.

Terméketlen területek közé az erősen szikes (szoloncsákos) területek, illetve a mocsaras területek tartoznak. A községhez ekkor

nagybirtok nem tartozott, azonban jelentős számban találhatók tanyák (középbirtokok), főként uradalmi gazdaságok a külterületen: Gáspárdy-tanya, Gulyás Lőrinc-tanya, Lipovniczky belső-tanya, Lipovniczky külső-tanya, Lipovniczky-tanya, Makay-tanya, Szalagházi-tanya, Töröcsik-tanya, Vratarics-tanya. A középbirtokokon kívüli határrészen túlnyomóan 5-100 holdas kisbirtokok helyezkedtek el.

A vasút megépülése és az 1956. évi szövetkezeti megalakulások után jelentősen megváltozott a termelés szerkezete. A nagyüzemi gazdálkodásra való áttérés után további területeket törtek fel, meliorációs munkák során belvízelvezető-csatorna hálózatot építettek ki, műtrágyák és egyéb vegyszerek alkalmazásával igyekeztek a talaj termékenységét fokozni. Ugyanakkor az egyes régi gazdaságok helyén létrejött termelőszövetkezeti központokban az állattenyésztés súlya is megnőtt. Így a volt Töröcsik- Makai-, Mihályi-, Fekete-tanyák helyén létrejött a Rákóczi Tsz és a Hevesi ÁG.

A gyepegzálkodás során fennmaradt gyepek olyan természeti értékeket, élővilágot őriztek meg, amelyek védelmét a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság fontos feladatnak tart, a természetközeli gazdálkodási módok felélesztésével/folytatásával.

A jelenlegi tájhasználat jellemzése

A jelenlegi területhasználatra a gyepegelő gazdálkodás jellemző. A nagyüzemi, intenzív szántóföldi növénytermesztés mellett jelentős területen folytatnak legeltető állattartást. A természet- és tájvédelmi szempontú gazdálkodási módok előtérbe kerülésével párhuzamosan egyre nagyobb teret nyer a Hevesi-síkon a gyepegzálkodás.

Művelési ág	Területe (m ²)		Területfelhasználás aránya (%)	
erdő	58685		0,26%	
legelő	gyep	6021622	642040	27,01%
rét		398778	0	1,79%
szántó	14017893		62,88%	
kivett	1795522		8,05%	
összes	22292500		100,00%	

A teljes terület legjelentősebb hányadán, több mint 60%-án szántóterületek fekszenek. A szántók ilyen erőteljes jelenléte a táj erőszakos átalakítása, a csatornarendszer kiépítése után alakulhatott ki.

A hajdan a tájra jellemző rétségek, szikes legelők már csak kevesebb, mint 30%-nyi területet foglalnak el. Ennek megoszlása is megváltozott. Nedves rétek csak a vízfolyások, csatornák menti keskeny sávban találhatók (~2%), a meglévő gyepek nagy része a jellemzően szárazabb legelő területek (27%).

Az erdők aránya csaknem elhanyagolhatónak tekinthető, kevesebb, mint 1%. A kisebb erdőfoltok egymástól elszigetelten jelennek meg.

Tájszerkezet, tájkép, természeti értékek

Az egyes tájhasználati módok térbeli elhelyezkedése, a tájban található természetes és művi vonalas tájalkotó elemek és a domborzat határozzák meg a táj szerkezetét, és a táj képét, karakterét.

Hevesvezekény alapvetően sík területén a lakó- és gazdasági területek, a környező szántók és gyepek határozzák meg a tájképet. A település külterülete monoton, az egyhangú szántók tagolatlanok, szegélyek és mozaikosságot okozó tájalkotó elemek alig fedezhetők fel.

A vonalas tájalkotó elemek közül megemlítendők a vízfolyások, csatornák, a közlekedési útvonalak: a vasút, a településre bevezető közút és a külterületet felszabdáló dűlőutak. Sajnos a vízfolyások környezet annyira beszűkült, a patak menti ligetes élőhelyek olyan mértékben fogyatkoztak meg, hogy azok ökológiai és tájképi szerepe már-már elhanyagolható. Helyenként azonban a csatornák mellett kiterjedt nádasok találhatók, amelyek ökológiai jelentősége kiemelkedő.

A vasút és a közút karakteres művi elemként meghatározó a táj szerkezetében. További mesterséges elem képét nyújtó „objektum” a szabályozott mederben futó Hanyi-éri-főcsatorna és a vele közel párhuzamosan futó védőtöltések vonulata.

A szántók közt mozaikosan elhelyezkedő egyéb területhasználatok (gyepek, erdők) összefüggő ökológiai rendszert, ökológiai hálózatot alkotnak.

Tájhasználati konfliktusok

Az átalakított külterületen az alábbi funkcionális ökológiai tájhasználati konfliktusok vannak jelen:

- Árvízvédelem megoldatlansága, az árvizek veszélyeztetik a települést, nincs megfelelő koncepció az árvízvédelemre (pl. véstározó);
- Állattartás nem kap elég hangsúlyt a területen, pedig a gyepgazdálkodás és az extenzív állattartás a táj hagyományos gazdálkodási formája;
- A dűlőutak menti fásítás hiányzik, vagy szegényes;
- A hulladéklerakó nincs rekultiválva, szennyezi a talajt és a talajvizet, rontja a tájképet;
- A tájtörténeti és tájképi értéket is jelentő kunhalmokat a gazdálkodók beszántják, veszélyeztetve ezzel fennmaradásukat;
- A Hanyi-éri-főcsatorna és a csatornák mentén az ökológiai funkció sokszor háttérbe szorul.
- Élőhelyek veszélyeztetése, főként az intenzív mezőgazdasági művelés (pl. a betakarítási munkák veszélye a futó madarakra /túzok/) által.

JAVASLATOK

A tájrendezési javaslatok

A település területén különösen nagy hangsúlyt kap a természetvédelem és a tájvédelem, illetve az ezekkel szorosan összefüggő természetkimélő, integrált mezőgazdasági rendszerek bevezetésének fontossága.

A külterületen nagy kiterjedésű gyepterületek kerülnek védelem alá (Hevesi Fűves Puszták TK). A Nemzeti Ökológiai Hálózat rendszere és a Natura 2000 hálózat elemei hálózák be a területet. A gazdálkodás szempontjából kiemelt jelentőséggel bír az a tény, hogy a teljes közigazgatási terület része az Érzékeny Természeti Területek rendszerének.

A fenti védelmi kategóriák, illetve az ÉTT rendszeréhez való tartozás előnyt biztosíthat a település gazdálkodóinak a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Programban (NAKP) való részvételben. A táji adottságok kihasználásával megvalósuló természetkimélő gazdálkodási módok (extenzív szántóföldi növénytermesztés, legeltető állattartás, vizes élőhelyek fenntartása stb.) alkalmazásához pályázati úton támogatás nyerhető.

A tájhasználat módjára vonatkozó változtatási javaslatok a termelés szerkezetének átalakítására nem, hanem csupán – a táj védelme, a visszaszorított ökológiai rendszer fejlesztése és a környezet védelme érdekében – kisebb módosításaira irányulnak. A termelési szerkezetre vonatkozóan a BNPI által készített természetvédelmi kezelési terv és a NAKP keretében megvalósítható területhasználati módokra vonatkozó előírások az irányadók.

A Természetvédelmi törvény értelmében a táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében:

- gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről;
- gondoskodni kell a használaton kívül helyezett épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések új funkciójának megállapításáról, illetve ennek hiányában megszüntetésükről, elbontásukról, az érintett területnek a táj jellegéhez igazodó rendezéséről;
- a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére;
- művelődési ág változtatás, más célú hasznosítás csak a táj jellegének, szerkezetének, a történelmileg kialakult természetkimélő használat által meghatározott adottságoknak és a természeti értékeknek a figyelembevételével lehetséges;
- biztosítani kell, hogy a gazdálkodással összefüggő épületek, építmények, létesítmények és berendezések elhelyezése, mérete, formája, funkciója és száma alkalmazkodjon a táj jellegéhez;
- a táj jellegének megfelelően rendezni kell a felszíni tájsebeket;
- a vadon élő állatfajok ismert vonuló útvonalait keresztező vonalas létesítményt úgy kell építeni, hogy a vadon élő állatfajok egyedeinek átjutása - megfelelő térközlésként - biztosítva legyen;
- biztosítani kell a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását.

A tájhasználat tervezett változtatásainak ismertetése

Tájfásítási terv alapján megvalósítandó fasor és mezővédő-erősáv rendszer kialakítása, amely:

- javítja a mezőgazdasági területek termőképességét.
- csökkenti a szelek erejét, ezáltal a deflációt, és a szelek szárító hatását.
- javítja a terület vízellátását, növeli a páratartalmat.
- a szélvédetség miatt javítja a termőhelyi viszonyokat, a terméshozamot.
- megváltoztatja a terület struktúráját.
- növeli a fajgazdagságot, természeti értékekben gazdagabb mezőgazdasági terület kialakulását teszi lehetővé.
- zöld folyosóként is szolgálhat, mivel a szántóföldeken keresztül egymástól távolabbi természetközeli területeket (pl. erdők, bokrosok, ligetes területek) köt össze.

- a gyepek vízellátásában is sokat segíthet. Vizsgálatok alapján a szélvédett gyepek akár 20-30%-kal nagyobb terméshozamot is adhatnak.
- Tagoló hatásával javítja, változatossá teszi a tájképet.

Védelmi célú erdők, fásítások telepítése:

- a fásítások, erdőtelepítések elvégzéséhez (tájépítész vagy erdész szakember által készített) tájfasítási terv készítése szükséges,
- a lakóterület szegélyén szél- és porvédelmi céllal,
- a lakóterület és a mezőgazdasági major között,
- fasorok telepítése, illetve meglévő fasorok kiegészítése a külterületi dűlőutak mentén,
- a közlekedési utak mellett egyoldali mezővédő és egyben hófogó erdősáv telepítése javasolt.

Vésztározó kialakítása

- az árvízvédelem érdekében a lakóterülettől északra, Hevesvezekény, Átány, illetve Heves területén és közreműködésével ki kell jelölni a Hanyi-ér árvizeinek „elterítésére” szolgáló vésztározót,
- a vésztározó kialakításával az árvíz vízmennyiségének elterítésére lehetőség lenne még a település előtt,
- a vésztározó kialakítását oly módon kell tervezni, hogy az egyben az ökológiai hálózat fejlesztését is segítse, a létrejövő tározó élőhelyként is megfelelően funkcionálhasson.

Területhasználat, illetve művelési ág váltások javasoltak:

A vízfolyások, csatornák pufferterületén (min. 6-6 m) a szántóföldi művelést fásítással, vagy gyepesítéssel kell felváltani.

Amennyiben a természetvédelmi, illetve környezetvédelmi célok indokolják a BNPI javaslatára egyes szántóterületek felhagyása és gyepterületté való alakítása kedvező lehet.

NAKP-ben való részvétellel a gazdálkodók a programban előírt művelési ágak, termelési módok alkalmazásával a táji adottságoknak megfelelően alakítják majd át a termelési szerkezetet.

Élőhely védelem

A gazdálkodók és a természetvédelmi hatóság együttműködése.

Majorfásítások elvégzése

- a volt Tsz majorok állattartó telepek körül környezetvédelmi célból szükséges a majorfásítás elvégzése,
- a fásításnak min. 10 méter szélesnek kell lennie és szegélyező cserjesávot is tartalmaznia kell.

Hulladéklerakó rekultiválása

- a meglévő hulladéklerakó felszámolására és rekultivációjára program készült,
- a program végrehajtását pályázati (pl. Zöld Forrás) ill. egyéb úton nyert forrásból max. 3 éven belül végre kell hajtani.

A javasolt tájhasználati, tájrendezési változtatások hozzájárulnak a természeti erőforrások hosszútávú védelméhez, a terület ökológiai egyensúlyának javításához a természet- és a környezet védelmének hangsúlyos figyelembevétele mellett.